

OVERSIGT
OVER
DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKABS
FORHANDLINGER
JUNI 1919—MAJ 1920

MED 3 PORTRÆTER

BULLETIN
DE
L'ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK. COPENHAGUE
JUN 1919—MAY 1920

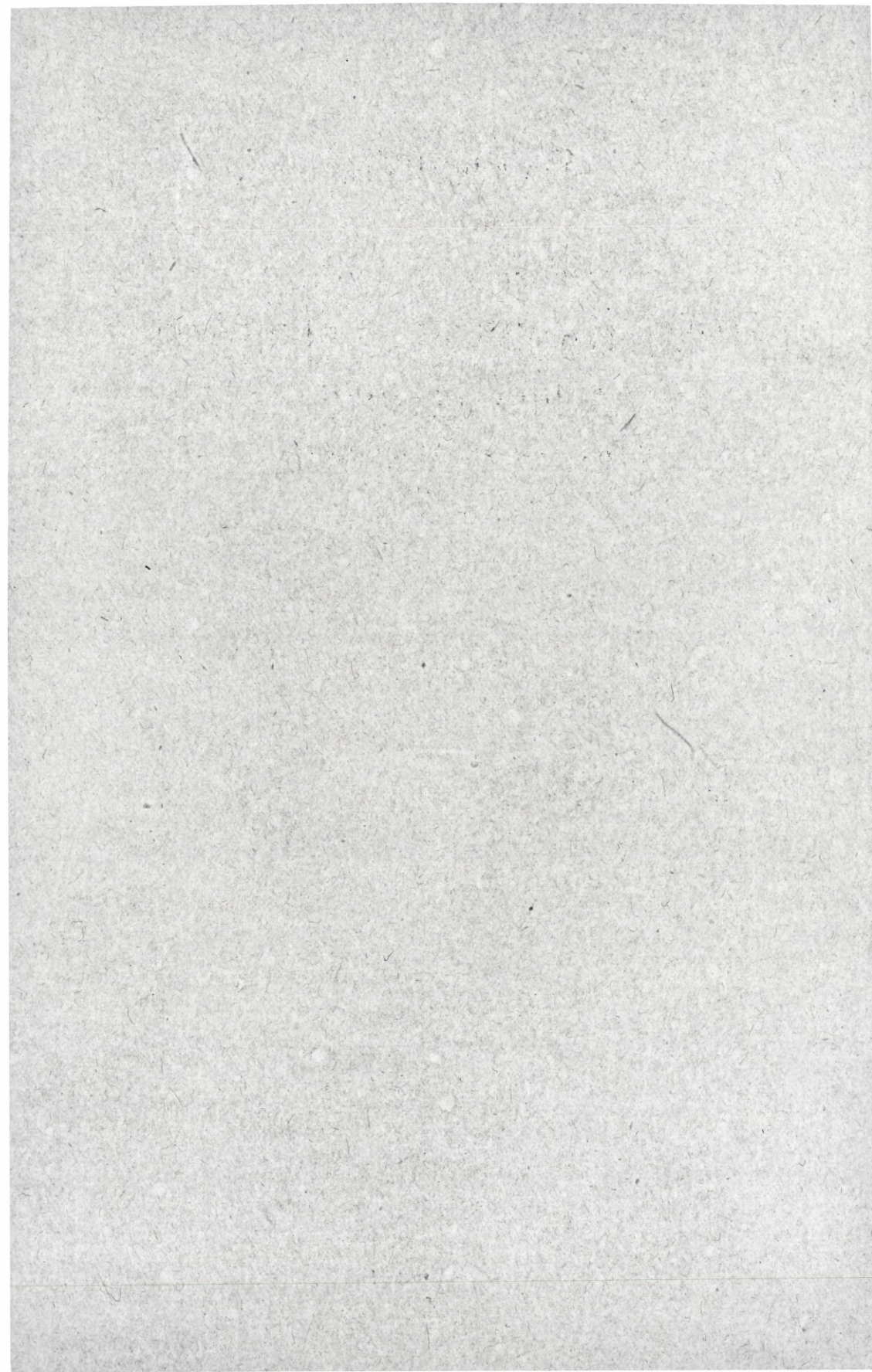
AVEC 3 PORTRAITS

KØBENHAVN
HOVEDKOMMISSIONÆR: **ANDR. FRED. HØST & SØN**, KGL. HOF-BOGHANDEL

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1920

Pris: 3 Kr. 50 Øre

Oversigt over Selskabets Formue ultimo 1918

efter Kurs den 31. December.

389100	Kr. 3½ pCt. Kreditforenings Obligationer*)	Kr. 303.702,50
131000	- 4 — — — — —	- 111.552,50
8000	- 4 — Prioritets Obligation	- 8.000,00
600	- Nationalbankaktier	- 975,00

 528700 Kr. Paalydende af Værdipapirer til Kurs Kr. 424.230,00

Kassebeholdning:

Kontant og i Banker**)	Kr. 2.995,33
Medailler	-	1.625,00
		- 4.620,33

 I alt... Kr. 428,850,33

*) Deraf 120200 Kr. 3½ pCt. Kreditforenings Obligationer til Kurs Kr. 91352,00; I. P. Suhr & Søn's Legat til Erindring om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen.

***) Deraf Restbeholdning af det Hjemstjerne-Rosencroneske Bidrag: Kr. 2973,59.

BUDGET

FOR AARET 1919.

Indtægt.		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1. <i>Beholdning:</i>					
a.	Kassebeholdning.....				
b.	Guldmedailler				
c.	Sølvmedailler				
2. <i>Renteindtægt:</i>					
a.	125700Kr. Husejer Kreditk. Oblig. à 3½ pCt.	4399	50		
	89200 - Østifternes Krdf. Oblig. à 3½ -	3122	»		
	131000 - do. do. à 4 -	5240	»		
	43000 - Jyske Land. Krdf. Oblig. à 3½ -	1505	»		
	11000 - Fynske Kreditf. Oblig. à 3½ -	385	»		
b.	8000 - Prioritets Obligationer à 4 -	320	»		
c.	600 - Nationalbankaktier, Udbytte ..	48	»		
d.	Rente af Indskud i Bankerne ca.	250	50		
				15270	»
3. <i>Statstilskud</i>					
				1500	»
4. <i>Bidrag i Følge fundatsmæssig Bestemmelse:</i>					
a. Til Præmier:					
	fra det Classenske Fideikommis	400	»		
	Etatsraad Schou og Hustrus Legat.....	100	»		
b. Til videnskabelige FormaaIs Fremme:					
	det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag for				
	Aaret 1918	2900	»		
c. Fra Carlsbergfondet.....					
		10000	»		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om					
	Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen: Rente				
	3½ pCt. af 120200 Kr. Østift. Krdf. Oblig. ...	4207	»		
				17607	»
5. <i>For Salg af Selskabets Skrifter</i>					
				400	»
6. <i>Tilfældige Indtægter</i>					
				»	»
7. <i>Tilskud af Beholdningen af Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag</i>					
				2100	»
8. <i>Underskud</i>					
				30495	»
Samlet Indtægt ...				67372	»

Ved Beslutning af 24. April 1874 vedtoges det at betragte 280000 Kr. som et Fond, der ikke maa formindskes, medens Resten er til Raadighed til videnskabelige Foretagender. Selskabets Kapitalformue maa derfor ikke formindskes under et Beløb, hvis Rente og Udbytte svarer til 4 pCt. aarlig af ovennævnte Sum.

OVERSIGT

OVER

DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKABS
FORHANDLINGER

JUNI 1919—MAJ 1920

MED 3 PORTRÆTER

BULLETIN

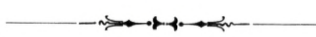
DE

L'ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES

DE DANEMARK. COPENHAGUE

JUIN 1919—MAI 1920

AVEC 3 PORTRAITS

KØBENHAVN

HOVEDKOMMISSIONÆR: **ANDR. FRED. HØST & SØN**, KGL. HOF-BOGHANDEL

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1920

Udkommen den 30. Juli 1920.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Fortegnelse over Selskabets Medlemmer 1920	1— 15
Selskabets Tillidshverv og Indehavernes Funktionstider	16— 18
Beretning om Møderne	19— 60
International Research Council's Statuter	30— 36
Union Académique Internationale's Statuter	41— 48
Mindeord over afdøde Medlemmer	61— 90
1. FINNUR JÓNSSON: P. E. KR. KÅLUND	61— 65
2. C. JUEL: H. G. ZEUTHEN	67— 77
3. FINNUR JÓNSSON: LUDVIG F. A. WIMMER	79— 90
Regnskab for 1919	91— 94
Budget for 1920	95— 97
Prisopgaver:	
1. Bedømmelser af indkomne Besvarelser	98—106
2. Opgaver for 1920	107—112
Beretninger og Betænkninger:	
1. Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie i Udlandet. Beretning for 1919	113—114
2. Carlsbergfondets Direktions Beretning for 1918—19	115—149
Fortegnelse over Publikationer udgivne af Selskabet fra Juni 1919 til Juni 1920	150—152
Tilbageblik paa Selskabets Virksomhed 1919—20	153—159

EXTRAITS DES PROCÈS-VERBAUX DES SÉANCES

Résumé d'ouvrages présentés dans les séances de l'Académie par des membres:

JOHANNES STEENSTRUP: L'Origine des chansons populaires danoises et leur plus ancienne époque	163—179
Questions mises au concours	181—186
Aperçu des travaux de l'Académie	187—193

Sag- og Navnefortegnelse	195—202
------------------------------------	---------

DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKAB

PROTEKTOR:
HANS MAJESTÆT KONGEN

SELSKABETS MEDLEMMER

MAJ 1920

Præsident: VILH. THOMSEN.

Formand for den hist.-filos. Kl.: FR. BUHL.

Formand for den naturv.-mathem. Kl.: S. P. L. SØRENSEN.

Sekretær: MARTIN KNUDSEN.

Redaktør: DINES ANDERSEN.

Kasserer: W. L. JOHANNSEN.

A. INDENLANDSKE MEDLEMMER

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

THOMSEN, Vilh. L. P., (f. ²⁵/₁ 42), Hans Excellence, Dr. phil., fh. Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet, R. af E., Stk. af Dbg., Dbmd., Fortjenst-Med. 1. — Selskabets Præsident. — St. Knudsvej 36¹, Kbhvn. V. (⁸/₁₂ 76.)

STEENSTRUP, JOH. C. H. R., (f. ⁵/₁₂ 44), Dr. juris & phil., fh. Professor Rostgardianus i Historie ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Svanemosegaardsvej 12, Kbh. V. (⁸/₁₂ 82.)

GERTZ, M. CL., (f. ¹⁴/₁₂ 44), Dr. phil., fh. Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Maglekildevej 14¹, Kbh. V. (¹⁸/₄ 83.)

- HEIBERG, J. L., (f. $27/11$ 54), Dr. phil., litt., sc. & med., Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Classensgade 13², Kbh. Ø. ($7/12$ 83.)
- HØFFDING, H., (f. $11/3$ 43), Dr. phil., jur., sc. & litt., fh. Professor i Filosofi ved Københavns Universitet, Stk. af Dbg., Dbmd. Carlsberg, Kbh. Valby. ($12/12$ 84.)
- KROMAN, K. F. V., (f. $29/3$ 46), Dr. phil., Professor i Filosofi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Holsteinsgade 7³, Kbh. Ø. ($12/12$ 84.)
- ERSLEV, KR. S. A., (f. $28/12$ 52), Dr. phil., Rigsarkivar, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Vestre Boulevard 35, Kbh. B. ($18/5$ 88.)
- MØLLER, HERMANN, (f. $13/1$ 50), Dr. phil., Professor i germansk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Mathildevej 2¹, Kbh. F. ($8/4$ 92.)
- JÓNSSON, FINNUR, (f. $29/5$ 58), Dr. phil., Professor i nordisk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Nyvej 4², Kbh. V. ($15/4$ 98.)
- MÜLLER, SOPHUS O., (f. $24/5$ 46), Dr. phil., Direktør for Nationalmuseets første Afdeling, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Nationalmuseet, Kbh. B. ($15/4$ 98.)
- JESPERSEN, J. OTTO H., (f. $16/7$ 60), Dr. phil. & litt., Professor i engelsk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Ermelundsvej 19, Gentofte. ($21/4$ 99.)
- NYROP, KRISTOFFER, (f. $11/1$ 58), Dr. phil., Professor i romansk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. St. Kannikestræde 11¹, Kbh. K. ($21/4$ 99.)
- BUHL, FRANTS P. W., (f. $6/9$ 50), Dr. phil. & theol., Professor i semitisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. — Formand for den hist.-filos. Klasse. — Østerbrogade 56A⁴, Kbh. Ø. ($6/4$ 1900.)
- TROELS-LUND, T. F., (f. $5/9$ 40), Dr. phil., Professor, Ordens-Historiograf, Stk. af Dbg., Dbmd. Kvæsthusgade 5¹, Kbh. K. ($12/4$ 01.)
- LEHMANN, ALFRED G. L., (f. $29/12$ 58), Dr. phil., Professor i eksperimental Psykologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Østerbrogade 60⁴, Kbh. Ø. ($4/4$ 02.)

- RUBIN, MARCUS, (f. $\frac{5}{3}$ 54), Nationalbankdirektør, Historiker, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Thorvaldsensvej 11³, Kbh. V. ($\frac{4}{4}$ 02.)
- DRACHMANN, A. B., (f. $\frac{27}{2}$ 60), Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Eleanorsvej 38, Charlottenlund. ($\frac{3}{4}$ 03.)
- HUDE, KARL, (f. $\frac{22}{8}$ 60), Dr. phil., Rektor ved Frederiksborg højere Almenskole, R. af Dbg. Hillerød. ($\frac{3}{4}$ 03.)
- PEDERSEN, HOLGER, (f. $\frac{7}{4}$ 67), Dr. phil., Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Eleanorsvej 8, Charlottenlund. ($\frac{7}{4}$ 05.)
- LANGE, H. O., (f. $\frac{13}{10}$ 63), Dr. phil., Overbibliotekar ved det kongelige Bibliotek i København, R. af Dbg. Jahnsensvej 11, Gentofte. ($\frac{6}{4}$ 06.)
- ANDERSEN, DINES, (f. $\frac{26}{12}$ 61), Dr. phil., Professor i indisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet. — Selskabets Redaktør. — Strandvej 3³, Kbh. Str. ($\frac{3}{4}$ 08.)
- BLINKENBERG, CHR. S., (f. $\frac{15}{2}$ 63), Dr. phil., Professor i Arkæologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Kathrinevej 29, Hellerup. ($\frac{11}{4}$ 13.)
- KINCH, K. F., (f. $\frac{15}{3}$ 53), Dr. phil., Arkæolog, St. Annæplads 20², Kbh. K. ($\frac{11}{4}$ 13.)
- VEDEL, VALDEMAR, (f. $\frac{9}{11}$ 65), Dr. phil., Professor i alm. Litteraturvidenskab ved Københavns Universitet. Nøjsomhedsvej 17⁴, Kbh. Ø. ($\frac{11}{4}$ 13.)
- SANDFELD, KR., (f. $\frac{17}{1}$ 73), Dr. phil., Professor extraord. i romanske Sprog ved Københavns Universitet. Villa Vatra, Holte. ($\frac{17}{4}$ 14.)
- SARAUW, CHRISTIAN P. E., (f. $\frac{19}{9}$ 65), Dr. phil., Professor i tysk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet. Jagtvej 201⁴, Kbh. Str. ($\frac{17}{4}$ 14.)
- CHRISTENSEN, ARTHUR, (f. $\frac{9}{1}$ 75), Dr. phil., Professor extraord. i iransk Filologi. Raadhusvej 51, Charlottenlund. ($\frac{3}{5}$ 18.)

- GRØNBECH, VILHELM P., (f. $\frac{14}{6}$ 73), Dr. phil. & theol., Professor extraord. i Religionshistorie ved Københavns Universitet. Jernbanevej 6, Gentofte. ($\frac{3}{5}$ 18.)
- FRIIS, AAGE, (f. $\frac{16}{8}$ 70), Dr. phil., Professor Rostgardianus i nordisk Historie ved Københavns Universitet. Sol-sortvej 62, Kbh. F. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- POULSEN, FREDERIK, (f. $\frac{7}{3}$ 76), Dr. phil., Inspektør ved Ny Carlsberg Glyptotek. Madvigs Allé 10, Kbh. V. ($\frac{9}{4}$ 20.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE
KLASSE

- TOPSØE, HALDOR F. A., (f. $\frac{29}{1}$ 42), Dr. phil., fh. Direktør for Arbejds- og Fabrikstilsynet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd., Fortjenst-Med. 1. Frederiksberg Allé 12¹, Kbh. V. ($\frac{21}{12}$ 77.)
- WARMING, J. EUG. B., (f. $\frac{3}{11}$ 41), Dr. phil. & sc., fh. Professor i Botanik ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd., Fortjenst-Med. 1. Bjerregaardsvej 5, Kbh. Valby. ($\frac{21}{12}$ 77.)
- MÜLLER, P. E., (f. $\frac{25}{10}$ 40), Dr. phil., Kammerherre, Hofjægermester, fh. Overførster, Stk. af Dbg., Dbmd., Guldb. Erindr. Tegn, Fr. VIII Minde Tegn, Minde Med. 8. April ¹⁸¹⁸/₁₉₁₈. Vestervoldgade 109², Kbh. B. ($\frac{12}{12}$ 84.)
- BOAS, J. E. V., (f. $\frac{2}{7}$ 55), Dr. phil., Professor i Zoologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg., Dbmd. Øverød, Holte. ($\frac{3}{4}$ 91.)
- PETERSEN, O. G., (f. $\frac{26}{3}$ 47), Dr. phil., fh. Professor i Botanik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg., Dbmd. Martensens Allé 3², Kbh. V. ($\frac{3}{4}$ 91.)
- PRYTZ, P. K., (f. $\frac{26}{3}$ 51), Professor i Fysik ved den Polytekniske Lærestanstalt, R. af Dbg., Dbmd. Lindegaards Tværvej 1, Charlottenlund. ($\frac{3}{4}$ 91.)
- SALOMONSEN, C. J., (f. $\frac{6}{12}$ 47), Dr. med. & sc., Professor i Pathologi ved Københavns Universitet, Kdm. af Dbg.¹, Dbmd. Juliane Mariesvej 22, Kbh. Ø. ($\frac{3}{4}$ 91.)

- BERGH, RUDOLPH S., (f. $\frac{22}{9}$ 59), Dr. phil., fh. Docent i Histologi ved Københavns Universitet. Strandvej 117, Hellerup. ($\frac{15}{4}$ 98.)
- JOHANSEN, WILHELM LUDV., (f. $\frac{3}{2}$ 57), Dr. med., phil. & bot. et zool., Professor i Plantefysiologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. — Selskabets Kasserer. — Gothersgade 140, Kbh. K. ($\frac{15}{4}$ 98.)
- BANG, BERNHARD L. F., (f. $\frac{7}{6}$ 48), Dr. med., Veterinær-fysikus, fh. Professor ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Ceresvej 12, Kbh. V. ($\frac{21}{4}$ 99.)
- JUEL, CHRISTIAN S., (f. $\frac{25}{1}$ 55), Dr. phil., Professor i Matematik ved den Polytekniske Lærestanstalt, R. af Dbg. Willemoesgade 54¹, Kbh. Ø. ($\frac{21}{4}$ 99.)
- ROSENINGE, J. LAURITZ A. KOLDERUP, (f. $\frac{7}{11}$ 58), Dr. phil.; Professor i Botanik ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Odensegade 11⁴, Kbh. Ø. ($\frac{6}{4}$ 00.)
- DREYER, J. L. E., (f. $\frac{13}{2}$ 52), Dr. phil., fh. Director of the Armagh Observatory, R. af Dbg. Oxford. ($\frac{12}{4}$ 01.)
- RAUNKLÆR, CHRISTEN, (f. $\frac{29}{3}$ 60), Professor i Botanik ved Københavns Universitet. Gothersgade 140, Kbh. K. ($\frac{4}{4}$ 02.)
- CHRISTENSEN, A. C., (f. $\frac{11}{5}$ 52), Professor i Kemi ved den Farmaceutiske Lærestanstalt, R. af Dbg. Ahlmanns Allé 15², Hellerup. ($\frac{3}{4}$ 03.)
- HENRIQUES, VALD., (f. $\frac{19}{4}$ 64), Dr. med., Professor i Fysiologi ved Københavns Universitet. Bredgade 62, Kbh. K. ($\frac{3}{4}$ 03.)
- JENSEN, CARL O., (f. $\frac{18}{3}$ 64), Dr. med., Professor, Forstander for den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Serumlaboratorium, R. af Dbg., Dbmd. Bülowvej 27¹, Kbh. V. ($\frac{3}{4}$ 03.)
- SØRENSEN, S. P. L., (f. $\frac{9}{1}$ 68), Dr. phil. & med., Professor, Direktør for Carlsberglaboratoriets kemiske Afdeling, R. af Dbg. — Formand for den naturv.-math. Klasse. — Carlsbergvej 10, Kbh. Valby. ($\frac{6}{4}$ 06.)

- JENSEN, J. L. W. V., (f. $\frac{8}{5}$ 59), Dr. phil., Overingeniør, R. af Dbg. Amicisvej 16, Kbh. V. ($\frac{5}{4}$ 07.)
- KNUDSEN, MARTIN, (f. $\frac{15}{2}$ 71), Dr. phil., Professor i Fysik ved Københavns Universitet, R. af Dbg. — Selskabets Sekretær. — Polyteknisk Lærestalt, Kbh. K. ($\frac{14}{5}$ 09.)
- THORODDSEN, THORVALDUR, (f. $\frac{6}{6}$ 55), Professor, Dr. phil., Geolog, R. af Dbg. Frederiksberg Allé 50¹, Kbh. V. ($\frac{14}{5}$ 09.)
- MADSEN, TH., (f. $\frac{18}{2}$ 70), Dr. med., Direktør for Statens Serum Institut, R. af Dbg. Statens Serum Institut, Kbh. C. ($\frac{15}{4}$ 10.)
- WINGE, HERLUF, (f. $\frac{19}{3}$ 57), Mag. sc., Viceinspektør ved Universitetets Zoologiske Museum, København. Lemchesvej 21, Hellerup. ($\frac{15}{4}$ 10.)
- BOCK, JOHANNES C., (f. $\frac{2}{10}$ 67), Dr. med., Professor i Farmakologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Juliane Mariesvej 20, Kbh. Ø. ($\frac{17}{4}$ 14.)
- BRØNSTED, JOHANNES N., (f. $\frac{22}{2}$ 79), Dr. phil., Professor i Kemi ved Københavns Universitet. Birkerød. ($\frac{17}{4}$ 14.)
- HJELMSLEV, JOHANNES T., (f. $\frac{7}{4}$ 73), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet. Sigridsvej 11, Hellerup. ($\frac{17}{4}$ 14.)
- NIELSEN, NIELS, (f. $\frac{2}{12}$ 65), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet. St. Hanstov 32³, Kbh. N. ($\frac{17}{4}$ 14.)
- PETERSEN, C. G. JOHANNES, (f. $\frac{24}{10}$ 60), Dr. phil. & jur., Direktør for Dansk biologisk Station, R. af Dbg., Dbmd. Strandagervej 27, Hellerup. ($\frac{17}{4}$ 14.)
- POULSEN, VALDEMAR, (f. $\frac{23}{11}$ 69), Dr. phil., Ingeniør, Fortjenst-Med. 1. m. Kr. Maltegaardsvej 6, Gentofte. ($\frac{17}{4}$ 14.)
- BJERRUM, NIELS, (f. $\frac{11}{3}$ 79), Dr. phil., Professor i Kemi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Strandvej 35², Kbh. Str. ($\frac{28}{4}$ 16.)

- FIBIGER, JOHANNES, (f. $^{23}/_4$ 67), Dr. med., Professor i pathologisk Anatomi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Frederik V. s Vej 11, Kbh. Ø. ($^{28}/_4$ 16.)
- KROGH, AUGUST, (f. $^{15}/_{11}$ 74), Dr. phil., Professor i Dyrefysiologi ved Københavns Universitet. Ny Vestergade 11¹, Kbh. B. ($^{28}/_4$ 16.)
- NØRLUND, NIELS ERIK, (f. $^{26}/_{10}$ 85), Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Lund. ($^{28}/_4$ 16.)
- OSTENFELD, CARL E. HANSEN, (f. $^{3}/_8$ 73), Dr. phil., Professor i Botanik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Sortedamsdossering 63A⁴, Kbh. Ø. ($^{28}/_4$ 16.)
- BOHR, NIELS, (f. $^{7}/_{10}$ 85), Dr. phil., Professor i theoretisk Fysik ved Københavns Universitet. Gersonsvej 55², Hellerup. ($^{27}/_4$ 17.)
- PEDERSEN, P. O., (f. $^{19}/_6$ 74), Professor i Elektroteknik ved den Polytekniske Lærestanstalt, R. af Dbg., Fortjenst-Med. 1. Amalievej 1, Kbh. V. ($^{27}/_4$ 17.)
- BOHR, HARALD, (f. $^{22}/_4$ 87), Dr. phil., Professor i Matematik ved den Polytekniske Lærestanstalt. Stockholmsgade 37³, Kbh. Ø. ($^{3}/_5$ 18.)
- SCHMIDT, JOHANNES, (f. $^{2}/_7$ 77), Dr. phil., Direktør for Carlsberglaboratoriets fysiologiske Afdeling, R. af Dbg. Carlsbergvej 10, Kbh. Valby. ($^{3}/_5$ 18.)
- WESENBERG-LUND, CARL, (f. $^{22}/_{12}$ 67), Dr. phil., Leder af Universitetets biologiske Ferskvands-Laboratorier. Bankbygningen, Hillerød. ($^{3}/_5$ 18.)
- BØGGILD, O. B., (f. $^{16}/_5$ 72), Professor i Mineralogi ved Københavns Universitet. Østervoldgade 7, Kbh. K. ($^{25}/_4$ 19.)
- HERTZSPRUNG, EJNAR, (f. $^{8}/_{10}$ 73), Professor, Underdirektør ved Observatoriet i Leiden. ($^{25}/_4$ 19.)
- ELLERMANN, VILH., (f. $^{28}/_{12}$ 71), Dr. med., Professor i Retsmedicin ved Københavns Universitet. Sortedamsdossering 99³, Kbh. Ø. ($^{9}/_4$ 20.)
- MORTENSEN, THEODOR, (f. $^{22}/_2$ 68), Dr. phil., Inspektør ved Universitetets Zoologiske Museum. Kratholmsvej, Holte. ($^{9}/_4$ 20.)

B. UDENLANDSKE MEDLEMMER

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

- SIEVERS, E., Dr. phil., Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Leipzig. ($1/6$ 88.)
- WUNDT, WILH., Dr. phil., Professor i Filosofi ved Universitetet i Leipzig. ($5/4$ 89.)
- TEGNÉR, ESAIAS H. V., Dr. phil. & theol., fh. Professor i østerlandske Sprog ved Universitetet i Lund. ($8/4$ 92.)
- STORM, JOH. F. B., LL. D., fh. Professor i romansk og engelsk Filologi ved Universitetet i Kristiania. ($7/4$ 93.)
- COMPARETTI, DOMINICO, fh. Professor i Græsk. Firenze. ($7/4$ 93.)
- SÖDERWALL, K. F., Dr. phil., fh. Professor i nordiske Sprog ved Universitetet i Lund. ($13/4$ 94.)
- DÖRPFELD, WILH., Professor, Dr. phil., første Sekretær ved det tyske arkæologiske Institut i Athen. ($13/4$ 94.)
- WILAMOWITZ-MOELLENDORFF, U. v., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Berlin. ($9/4$ 97.)
- DIELS, HERMANN, Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Berlin. ($4/4$ 02.)
- RHYS DAVIDS, T. W., Professor i Pāli og buddhistisk Litteratur ved University College i London. ($4/4$ 02.)
- KOCK, AXEL, Dr. phil., fh. Professor i de nordiske Sprog ved Universitetet i Lund, Kmd. af Dbg.². ($8/4$ 03.)
- NOREEN, ADOLF G., Dr. phil., Professor i de nordiske Sprog ved Universitetet i Upsala. ($8/4$ 03.)
- MEYER, EDUARD, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Berlin. ($8/4$ 04.)
- AMIRA, KARL K. F. M. v., Dr. phil., Professor i tysk Ret og Retshistorie ved Universitetet i München. ($5/4$ 07.)
- OMONT, HENRI-AUGUSTE, Konservator ved Manuskript-Departementet i Bibliothèque Nationale i Paris. ($3/4$ 08.)

- SCHÜCK, J. HENRIK E., Dr. phil., Professor i Æsthetik samt Litteratur- og Kunsthistorie ved Universitetet i Upsala. (14/5 09.)
- TARANGER, ABSALON, Dr. jur., Professor i Retsvidenskab ved Universitetet i Kristiania. (14/5 09.)
- LAVISSE, ERNEST, Professor i moderne Historie, Direktør for l'École normale supérieure, Medlem af Académie française, Paris. (14/5 09.)
- VINOGRADOV, PAUL, Corpus Professor i Retsvidenskab ved Universitetet i Oxford. (14/5 09.)
- CEDERSCHIÖLD, G., Dr. phil., fh. Professor i de nordiske Sprog ved Göteborgs Højskole. (15/4 10.)
- MONTELIUS, OSCAR, Professor, Dr. phil., fh. svensk Riksantiquarie, Stk. af Dbg. Stockholm. (15/4 10.)
- ERMAN, A., Dr. phil., Professor i Ægyptologi og Direktør for det Ægyptiske Museum i Berlin. (15/4 10.)
- GOLDZIHNER, IGNACZ, Dr. phil., Professor i semitisk Filologi ved Universitetet i Budapest. (7/4 11.)
- GRIFFITH, FRANCIS LL., Reader i Ægyptologi ved Universitetet i Oxford. (12/4 12.)
- HUNT, ARTHUR S., Lecturer i Papyrologi ved Universitetet i Oxford. (12/4 12.)
- BÉDIER, JOSEPH, Professor i fransk Sprog og Litteratur ved Collège de France i Paris. (11/4 13.)
- BERGSON, HENRI, Professor i Filosofi ved Collège de France i Paris, Medlem af det franske Akademi. (11/4 13.)
- BOUTROUX, ÉMILE, Direktør for Fondation Thiers i Paris, Medlem af det franske Akademi, Filosof, Kmd. af Dbg.². (11/4 13.)
- CUMONT, FRANZ, Dr. phil., Religionshistoriker. Paris. (11/4 13.)
- SCHÄFER, DIETRICH, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Berlin, Kmd. af Dbg.². (11/4 13.)
- WARD, JAMES, Professor i Filosofi ved Universitetet i Cambridge (England). (11/4 13.)

- MACDONELL, A. A., Professor i Sanskrit ved Universitetet i Oxford. (¹⁷/₄ 14.)
- SCHUCHARDT, H., Dr. phil., fh. Professor i romanske Sprog ved Universitetet i Graz. (¹⁷/₄ 14.)
- SCHWARTZ, E., Dr. phil., fh. Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Strassburg. (¹⁷/₄ 14.)
- SETÄLÄ, E. N., Dr. phil., fh. Senator, Professor i finsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Helsingfors. (¹⁷/₄ 14.)
- HÆGSTAD, MARIUS, Professor i det norske Landsmaal og dets Dialekter ved Universitetet i Kristiania. (²⁸/₄ 16.)
- NILSSON, MARTIN P., Dr. phil., Professor i klassisk forn-kunskap och antikens historia ved Universitetet i Lund. (²⁸/₄ 16.)
- OLSEN, MAGNUS B., Dr. phil., Professor i oldnorsk og islandsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Kristiania. (²⁸/₄ 16.)
- FALK, HJALMAR S., Dr. phil., Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Kristiania. (²⁷/₄ 17.)
- LUNDELL, J. A., Professor i de slaviske Sprog ved Universitetet i Upsala. (²⁷/₄ 17.)
- DANIELSSON, OLOF AUGUST, Dr. phil., Professor i græsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Upsala. (³/₅ 18.)
- ANDREAS, FR. C., Dr. phil., Professor i orientalsk Filologi ved Universitetet i Göttingen. (⁹/₄ 20.)
- ARNIM, HANS V., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Frankfurt a. M. (⁹/₄ 20.)
- BRUNOT, FERDINAND-EUGÈNE, Professor i fransk Sprog ved Sorbonne i Paris. (⁹/₄ 20.)
- GRIERSON, SIR GEORGE A., Dr. phil., Orientalist. Rathforham, Camberley, Surrey. (⁹/₄ 20.)
- HANOTAUX, GABRIEL, fh. fransk Udenrigsminister, Medlem af det franske Akademi, Historiker. Paris. (⁹/₄ 20.)
- JANET, PIERRE, Professor i Psykologi ved Collège de France i Paris. (⁹/₄ 20.)

- LINDSAY, WALLACE M., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i St. Andrews. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- MAIER, HEINRICH, Dr. phil., Professor i Filosofi ved Universitetet i Heidelberg. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- MEILLET, ANTOINE, Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Collège de France i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- PIRENNE, HENRI, Professor i Historie ved Universitetet i Gand. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- RAJNA, PIO, Professor i romansk Filologi ved R. Istituto di Studi superiori i Firenze. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- THOMAS, ANTOINE, Professor i romansk Filologi ved Sorbonne og Directeur d'études ved École pratique des Hautes Études i Paris, Medlem af det franske Institut. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- VITELLI, GIROLAMO, Professor i klassisk Filologi ved R. Istituto di Studi superiori i Firenze. ($\frac{9}{4}$ 20.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE
KLASSE

- LEFFLER, G. MITTAG-, Dr. phil., fh. Professor i Matematik ved Højskolen i Stockholm, Kmd. af Dbg.¹, Fortjenst-Med. 1. m. Kr. Djursholm, Stockholm. ($\frac{5}{4}$ 89.)
- NATHORST, ALFR. G., Dr. phil., Professor, Intendant ved Riksmuseets botanisk-palæontologiske Afdeling i Stockholm. ($\frac{5}{4}$ 89.)
- SARS, GEORG OSS., Dr. phil., Professor i Zoologi ved Universitetet i Kristiania. ($\frac{11}{4}$ 90.)
- BREFELD, OSCAR, Dr. phil., Professor i Botanik, Direktør for det botaniske Institut i Breslau. ($\frac{3}{4}$ 91.)
- BRØGGER, W. C., Professor i Mineralogi og Geologi ved Universitetet i Kristiania, R. af Dbg. ($\frac{8}{4}$ 92.)
- HAMMARSTEN, OLOF, Dr. med. & phil., Professor i medicinsk og fysiologisk Kemi ved Universitetet i Upsala. ($\frac{8}{4}$ 92.)

- KLEIN, FELIX, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen. ($\frac{8}{4}$ 92.)
- SCHWARZ, C. H. A., Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Berlin. ($\frac{8}{4}$ 92.)
- BÄCKLUND, ALBERT VICTOR, Dr. phil., fh. Professor i Fysik ved Universitetet i Lund. ($\frac{10}{4}$ 96.)
- HERTWIG, OSCAR, Dr. med., Professor i sammenlignende Anatomi og Direktør for det 2det anatomisk-biologiske Institut ved Universitetet i Berlin. ($\frac{15}{4}$ 98.)
- PICARD, CH.-ÉMILE, Medlem af det franske Institut, Professor i højere Algebra ved Faculté des Sciences, Paris. ($\frac{21}{4}$ 99.)
- VRIES, HUGO DE, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Amsterdam. ($\frac{6}{4}$ 00.)
- PETTERSSON, OTTO, Dr. phil., fh. Professor i Kemi ved Stockholms Højskole, Kmd. af Dbg.². ($\frac{12}{4}$ 01.)
- ENGLER, ADOLPH, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Berlin. ($\frac{12}{4}$ 01.)
- GOEBEL, KARL, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i München. ($\frac{12}{4}$ 01.)
- HASSELBERG, KLAS BERNHARD, Professor, Fysiker ved Vetenskapsakademien i Stockholm. ($\frac{4}{4}$ 02.)
- PAVLOV, IVAN PETROVIČ, Professor i Fysiologi ved det militær-medicinske Akademi i Petrograd. ($\frac{4}{4}$ 02.)
- ARRHENIUS, SVANTE, Dr. phil., Professor i Fysik ved Højskolen i Stockholm, Kmd. af Dbg.². ($\frac{3}{4}$ 03.)
- HILDEBRANDSSON, H. H., Professor i Meteorologi og Geografi ved Universitetet i Upsala, Kmd. af Dbg.¹. ($\frac{8}{4}$ 04.)
- WILLE, N., Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Kristiania. ($\frac{7}{4}$ 05.)
- VOGT, J. H. L., Professor i Mineralogi og Geologi ved Norges Tekniske Højskole i Trondhjem. ($\frac{7}{4}$ 05.)
- THÉEL, HJALMAR, Dr. phil., fh. Professor og Intendant ved Rigmuseets Evertebratafdeling i Stockholm. ($\frac{6}{4}$ 06.)

- TULLBERG, TYCHO F., Dr. phil., Professor i Zoologi ved Universitetet i Upsala. ($\frac{6}{4}$ 06.)
- HILBERT, DAVID, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen. ($\frac{6}{4}$ 06.)
- OSTWALD, FR. WILH., Dr. phil., fh. Professor i Kemi ved Universitetet i Leipzig. Grossbothen, Sachsen. ($\frac{6}{4}$ 06.)
- WIDMAN, OSKAR, Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i Upsala. ($\frac{5}{4}$ 07.)
- DEWAR, SIR JAMES, Professor i Kemi ved Royal Institution, London. ($\frac{5}{4}$ 07.)
- NOETHER, MAX, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Erlangen. ($\frac{5}{4}$ 07.)
- PENCK, ALBRECHT, Dr. phil., Professor i Geografi ved Universitetet i Berlin. ($\frac{5}{4}$ 07.)
- SEGRE, CORRADO, Dr. phil., Professor i højere Geometri ved Universitetet i Turin. ($\frac{5}{4}$ 07.)
- ERIKSSON, JAKOB, Dr. phil., Professor, fh. Forstander ved Landbruks-Akademiens Experimentalfält ved Stockholm. ($\frac{3}{4}$ 08.)
- HIORTDAHL, THORSTEIN HALLAGER, Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i Kristiania. ($\frac{3}{4}$ 08.)
- TIGERSTEDT, ROBERT, Dr., fh. Professor i Fysiologi ved Universitetet i Helsingfors. ($\frac{3}{4}$ 08.)
- LANGLEY, J. N., Dr., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Cambridge (England). ($\frac{3}{4}$ 08.)
- DREYER, GEORGES, Dr. med., Professor i Pathologi ved Universitetet i Oxford. ($\frac{14}{5}$ 09.)
- KOSSEL, ALBRECHT, Dr. med., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Heidelberg. ($\frac{14}{5}$ 09.)
- GEIKIE, SIR ARCHIBALD, Geolog og Mineralog. London. ($\frac{15}{4}$ 10.)
- BERTRAND, GABRIEL, Professor i biologisk Kemi ved Sorbonne og Direktør for det biologiske Laboratorium ved Institut Pasteur i Paris. ($\frac{7}{4}$ 11.)

- HALLER, ALBIN, Medlem af det franske Institut, Professor i organisk Kemi ved Sorbonne i Paris. ($7/4$ 11.)
- NERNST, WALTER, Dr. phil., Professor i fysisk Kemi og Direktør for det fysisk-kemiske Institut ved Universitetet i Berlin. ($7/4$ 11.)
- SCOTT, DUNKINFIELD H., Præsident for Linnean Society of London og for Microscopical Society of London. East Oakley House, Oakley, Hants. ($12/4$ 12.)
- WARBURG, EMIL, Dr. phil., Professor, Præsident for den fysisk-tekniske Rigsanstalt, Charlottenburg, Berlin. ($12/4$ 12.)
- HADAMARD, JACQUES, Dr. phil., Professor i rationel Mekanik og Himmelmekanik ved Collège de France i Paris. ($11/4$ 13.)
- LORENTZ, H. A., Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Leiden og Kurator for det fysiske Laboratorium ved Teylers Stiftelse i Haarlem. ($17/4$ 14.)
- SHERRINGTON, CHARLES S., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Oxford. ($17/4$ 14.)
- DE GEER, GERARD JAKOB, Friherre, Dr. phil., Professor i Geologi ved Stockholms Højskole. ($25/4$ 19.)
- GRANQVIST, GUSTAF, Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Upsala. ($25/4$ 19.)
- BIRKHOFF, GEORGE A., Professor i Matematik ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($9/4$ 20.)
- BORDET, JULES, Dr. phil., Direktør for Institut Pasteur i Bruxelles. ($9/4$ 20.)
- CURIE, MARIE, f. SKLODOWSKA, Dr. phil., Professor i Fysik ved Sorbonne i Paris. ($9/4$ 20.)
- EINSTEIN, ALBERT, Dr. phil., Professor i theoretisk Fysik ved Kaiser-Wilhelm-Institutet i Berlin. ($9/4$ 20.)
- KAMERLINGH ONNES, HEIKE, Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Leiden. ($9/4$ 20.)
- LACROIX, ALFRED, Professor i Mineralogi ved Muséum d'histoire naturelle i Paris. ($9/4$ 20.)

- LEBESGUE, HENRI, Professor i Matematik ved Collège de France i Paris. (⁹/₄ 20.)
- MEYER, HANS, Dr. med., Professor i Farmakologi ved Universitetet i Wien. (⁹/₄ 20.)
- PLANCK, MAX, Dr. phil., Professor i theoretisk Fysik ved Universitetet i Berlin. (⁹/₄ 20.)
- RICHARDS, THEODORE WILL., Professor i Kemi ved Harvard University, Cambridge, Mass. (⁹/₄ 20.)
- ROUX, ÉMILE, Dr. phil., Direktør for Institut Pasteur i Paris, Kmd. af Dbg.². (⁹/₄ 20.)
- RUTHERFORD, SIR ERNEST, Professor i Fysik ved Universitetet i Cambridge, England. (⁹/₄ 20.)
- THOMSON, SIR JOSEPH JOHN, fh. Professor i Fysik ved Universitetet i Cambridge. London. (⁹/₄ 20.)
- WIEDEMANN, E., Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Erlangen. (⁹/₄ 20.)
- WILLSTÄTTER, RICHARD M., Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i München. (⁹/₄ 20.)
-

SELSKABETS TILLIDSHVERV
OG
INDEHAVERNES FUNKTIONSTIDER

Præsident:

VILH. THOMSEN, valgt 19. Marts 1909, genvalgt 1914
og 1919, Valget gælder til April..... 1924

Klasseformænd:

FR. BUHL, for den historisk-filosofiske Klasse, valgt 27.
April 1917, genvalgt 1920, Valget gæl-
der til April..... 1923

S. P. L. SØRENSEN, for den naturvidenskabelig-mathe-
matiske Klasse, valgt 14. Nov. 1913,
genvalgt 1917 og 1920, Valget gælder
til April..... 1923

Sekretær:

MARTIN KNUDSEN, valgt 11. Maj 1917, Valget gælder
til April..... 1922

Redaktør:

DINES ANDERSEN, valgt 28. Nov. 1913, genvalgt 1919,
Valget gælder til April..... 1924

Kasserer:

W. L. JOHANNSEN, valgt 24. Marts 1905, genvalgt 1910,
1915 og 1920, Valget gælder til April 1925

Kassekommissionen:

H. HØFFDING, indvalgt 1. Dec. 1905, genvalgt 1910,
1914 og 1918, Valget gælder til April 1922

KR. ERSLEV, indvalgt 3. Dec. 1915, genvalgt 1916 og
1920, Valget gælder til April..... 1924

J. L. W. V. JENSEN (Formand), indvalgt 12. Maj 1916,
genvalgt 1917, Valget gælder til April 1921

J. HJELMSLEV, indvalgt 2. Nov. 1917, genvalgt 1919,
Valget gælder til April..... 1923

Revisorer:

TH. MADSEN, valgt 15. Maj 1914, genvalgt 1918 og
1920, Valget gælder til April..... 1922

C. HANSEN OSTENFELD, valgt 16. Nov. 1917, genvalgt
1919, Valget gælder til April..... 1921

*Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk
Historie i Udlandet.*

J. STEENSTRUP, indvalgt 18. Maj 1906.

H. O. LANGE, indvalgt 18. Maj 1906.

KR. ERSLEV, indvalgt 7. Febr. 1913.

*Udvalg for den internationale Katalog over naturviden-
skabelige Arbejder.*

L. KOLDERUP ROSENVINGE, indvalgt 24. Jan. 1902.

V. HENRIQUES, indvalgt 1911.

TH. THORODDSEN, indvalgt 23. Febr. 1912.

S. P. L. SØRENSEN, indvalgt 15. Maj 1914.

MARTIN KNUDSEN (Formand), indvalgt 8. Marts 1918.

J. HJELMSLEV, indvalgt 8. Marts 1918.

*Udvalg for Deltagelse i internationale vulkanologiske
Undersøgelser.*

P. K. PRYTZ

S. P. L. SØRENSEN

MARTIN KNUDSEN

TH. THORODDSEN (Formand)

} valgte 28. Nov. 1913.

Carlsbergfondets Direktion:

EUG. WARMING, valgt 24. Maj 1889, genvalgt 1896, 1906 og 1916, Valget gælder til 25. September	1926
KR. ERSLEV (Formand), valgt 30. April 1909, genvalgt 1918, Valget gælder til 25. September	1928
A. B. DRACHMANN, valgt 31. Okt. 1913, Valget gælder til 25. September	1922
V. HENRIQUES, valgt 13. April 1917, Valget gælder til 25. September	1924
J. HJELMSLEV, valgt 11. Jan. 1918, genvalgt 1920, Val- get gælder til 25. September	1930

Medlem af Frederiksborg-Museets Bestyrelse:

KR. ERSLEV, valgt 31. Oktober 1913, genvalgt 1918, Valget gælder til 25. September	1928
---	------

Tilforordnet til Carlsberglaboratoriets Bestyrelse:

R. KOEFOED, Direktør, valgt 4. Maj 1906, genvalgt 1911 og 1916, Valget gælder til 25. September	1921
---	------

*Medlemmer af Rask-Ørsted-Fondets Bestyrelse,
valgte af Selskabet:*

O. JESPERSEN } N. BJERRUM }	valgte 31. Okt. 1919.
--------------------------------	-----------------------

BERETNING OM MØDERNE 1919—20

1. Ekstraordinært Møde den 26de September.

(Tilstede var 32 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *fung. Vicepræsident*, Zeuthen, Warming, Steenstrup, Gertz, Heiberg, P. E. Müller, Erslev, Jónsson, Bergh, Jespersen, Juel, Buhl, Troels-Lund, Rubin, Drachmann, Andersen, Thoroddsen, Bock, Brønsted, Nielsen, Bjerrum, Fibiger, Ostenfeld, Krogh, N. Bohr, P. O. Pedersen, Grønbech, H. Bohr, *Sekretæren*, Salomonsen, Arthur Christensen).

Mødet var indkaldt for at tage Stilling til følgende Indbydelse fra »Académie des Inscriptions et Belles Lettres«, Paris:

Paris le 29 juillet 1919.

Monsieur le Président,

Sur l'initiative de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres, à laquelle s'était associée l'Académie des Sciences Morales et Politiques, les délégués dûment accrédités de l'Académie Américaine de Boston et de l'Association Américaine historique de Washington, de l'Académie royale de Belgique, des Académies royales italiennes des Lincei et de Turin, de l'Académie roumaine, et deux représentants officiels de la Grèce et du Japon, se sont réunis à Paris les 15—17 Mai à la Bibliothèque Nationale, pour étudier la

question si importante des relations scientifiques internationales, comme l'avaient fait précédemment les Académies des Sciences mathématiques et physiques sur la proposition de la Royal Society de Londres et de l'Académie des Sciences de Paris, et pour organiser sans délai la collaboration interacadémique dans le domaine des Sciences historiques et philologiques, morales, politiques et sociales.

Après une délibération, dans laquelle n'a cessé de régner une cordialité toute confiante et confraternelle, on a décidé la constitution et voté à l'unanimité les statuts provisoires d'une *Union Académique de recherches et de publications*, qui a reçu depuis l'adhésion de l'Archæological Institute of America et de la British Academy.

Issue de l'amitié des États alliés et associés, l'Union Académique croirait faillir au véritable esprit scientifique et manquer son but, si elle ne faisait appel aux Académies de toutes les autres nations. S'il en est avec qui les relations lui demeurent interdites, pour un temps dont on ne peut apprécier la durée, par de trop récents et cruels souvenirs, elle se sent portée vers les autres par un sentiment général d'estime, de confiance et de sympathie confraternelles.

C'est dans ces dispositions qu'elle s'adresse à votre illustre Compagnie, scrupuleusement respectueuse de votre autonomie, de vos traditions et de la liberté des relations que vous pouvez entretenir et voudriez continuer en dehors d'elle.

J'ai l'honneur de vous adresser, en son nom, le compte rendu de la conférence de mai dernier; nous vous prions de vouloir bien prendre connaissance de nos statuts; nous espérons qu'ils pourront obtenir votre assentiment et que vous voudrez bien désigner deux délégués à la conférence

du 15 octobre prochain, dans laquelle sera votée la constitution définitive de l'Union.

Veuillez agréer, Monsieur le Président, l'assurance de nos sentiments de haute considération et de sincère dévouement.

sign. *Théophile Homolle*,
délégué de l'Académie des Inscriptions,
Secrétaire de l'Union.

(Det tilsendte Udkast til Statutter skal *ikke* aftrykkes her, da det er næsten ligelydende med de endelige paa Mødet d. 15.—18. Oktober vedtagne, som er aftrykt Side 41—48).

Det vedtoges at udsætte Afgørelsen til et nyt Møde d. 3. Oktober og imidlertid indhente Oplysninger om de andre neutrale Akademiernes Stilling til Indbydelsen. Et *Udvalg for internationalt videnskabeligt Samarbejde*, bestaaende af S. P. L. SØRENSEN (Formand), *Sekretæren*, HEIBERG, ERSLEV, LANGE, THORODDSEN, MADSEN, NØRLUND og SCHMIDT, blev anmodet om at udarbejde Forslag til Svar.

2. Ekstraordinært Møde den 3^{die} Oktober.

(Tilstede var 46 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Zeuthen, Warming, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Jónsson, Bergh, Jespersen, Juel, Buhl, Rosenvinge, Troels-Lund, Rubin, Raunkiær, Drachmann, Hude, A. Christensen, Henriques, C. O. Jensen, H. Pedersen, Lange, Andersen, Thoroddsen, Madsen, Blinkenberg, Vedel, Bock, Hjlemslev, Nielsen, Bjerrum, Ostenfeld, Krogh, Nørlund, N. Bohr, P. O. Pedersen, Grønbech, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, *Sekretæren*, Sarauw, Arthur Christensen).

Sekretæren meddelte, at der var sendt telegrafiske Forespørgsler til de andre neutrale Landes Akademier. De fra

Videnskapselskabet i Kristiania, Vitterhets-Akademien i Stockhølm, Vetenskapssocieteten i Helsingfors, og Akademiet i Amsterdam modtagne Svar forelagdes tillige med et af Udvalget for internationalt Samarbejde udarbejdet Forslag gaaende ud paa at tage mod Indbydelsen.

Efter Selskabets Beslutning blev følgende Svar afsendt til Paris.

4 octobre 1919.

A

M. Théophile Homolle,

Secrétaire de l'Union Académique de Recherches
et de Publications.

Monsieur,

J'ai l'honneur d'accuser réception de votre lettre du 29 juillet 1919. L'Académie Royale des Sciences et des Lettres de Danemark m'a chargé de vous présenter nos remerciements bien sincères et bien vifs de l'invitation que vous venez de nous adresser, tout en regrettant que notre réponse est retardée à cause des vacances de l'Académie.

En constatant avec une vive satisfaction que notre Académie en sa qualité de membre de la nouvelle Union Académique garde sa pleine liberté de continuer ses relations avec les Académies qui, provisoirement, ne peuvent pas devenir membres de la nouvelle Union, liberté qui nous est précieuse aussi dans l'intérêt de la complète restitution des relations scientifiques internationales dans l'avenir, nous nous associons très volontiers à votre proposition et nous sommes tout disposés à envoyer deux délégués de la classe historique et philosophique de l'Académie à la conférence du 15 octobre prochain à Paris.

Les deux délégués que notre Académie a chargés de la représenter à la conférence et qui en seront munis de pleins pouvoirs, sont MM. J.-L. Heiberg et Otto Jespersen.

Veillez agréer, Monsieur, l'assurance de nos sentiments de haute considération et de sincère dévouement.

Vilh. Thomsen,
Président.

Martin Knudsen,
Secrétaire.

3. Mødet den 17de Oktober.

(Tilstede var 34 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Warming, Steenstrup, Gertz, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, S. Müller, Johannsen, Juel, Buhl, Rosenvinge, Troels-Lund, Hude, Lange, Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Thoroddsen, Blinkenberg, Sandfeld, Sarauw, Brønsted, Hjelmlev, Nielsen, Poulsen, N. Bohr, Arth. Christensen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, *Sekretæren*).

Præsidenten bød Medlemmerne Velkommen.

Sekretæren meddelte, at Selskabet i Sommerens Løb havde mistet et indenlandsk Medlem, Bibliotekar, DR. KR. KÅLUND, optaget i den historisk-filosofiske Klasse $\frac{6}{4}$ 1900, død d. 4. Juli, —

og 4 udenlandske Medlemmer, nemlig:

DR. S. SCHWENDENER, Professor i Botanik i Berlin, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $\frac{7}{4}$ 93, død d. 27. Maj;

DR. GUSTAV RETZIUS, Professor i Histologi i Stockholm, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $\frac{28}{4}$ 82, død d. 21. Juni;

DR. F. K. BRUGMANN, Professor i indogermansk Sprogvidenskab i Leipzig, optaget i den historisk-filosofiske Klasse $\frac{12}{4}$ 01, død d. 29. Juni;

Dr. EMIL FISCHER, Professor i Kemi i Berlin, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $\frac{3}{4}$ 08, død d. 15. Juli.

F. JÓNSSON talte Mindeord over KR. KÅLUND. Talen er trykt S. 61—65.

M. CL. GERTZ gav en Meddelelse om Gravskrifterne i Ringsted Kirke over Valdemar I.

Derefter forelagde H. BÖHR en Afhandling af en Ungarer J. PÁL: »Über ein elementares Variationsproblem« til Optagelse i Selskabets Publikationer.

Efter Indstilling af Bedømmelsesudvalget havde *Præsidenten* bestemt, at en Afhandling af Cand. mag. HELGE HOLST: »Die kausale Relativitätsforderung und Einsteins Relativitätstheorie« skulde optages i »Math.-fys. Medd.« (Trykt i Bd. II, Nr. 11).

Til *Åbo Akademi's* Indvielsesfest d. 11. Oktober var der sendt et Lykønskningstelegram.

I Anledning af en Indbydelse til *Rostocks Universitet's* 500-Aars-Stiftelsesfest anmodede Selskabet W. JOHANNSEN om at overbringe Universitetet en Adresse.

GUSTAVUS HINRICHS, St. Louis, havde tilsendt Selskabet en Chek paa 1000 Dollars, bestemt til et Mindesmærke for TYGE BRAHE (en »Resting Place« paa Langelinie). Det overlodes Sekretæren at ordne det videre fornødne i denne Sag ved Forhandling med Københavns Magistrat.

Det vedtoges at slutte Bytteforbindelse med: *Società Piemontese di Archeologia & Belle Arti*, Torino, — og *Schola medicinalis Universitatis Imperialis*, Kyoto, samt at foreslaa *Academia Española*, Madrid, Bytteforbindelse.

Paa Kongens Vegne havde Kabinetssekretær KRIEGER takket for det Hs. Majestæt tilsendte Gruppebillede af Selskabets Medlemmer.

Carlsberglaboratoriet havde indsendt 50 Eksemplarer af sine »Meddelelser« XIV. Nr. 6—7.

4. Mødet den 31te Oktober.

(Tilstede var 46 Medlemmer, nemlig THOMSEN, *Præsident*, Zeuthen, Warming, Steenstrup, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Bergh, Johannsen, Jespersen, Bang, Juel, Buhl, Rosenvinge, Rubin, Drachmann, Hude, A. Christensen, C. O. Jensen, H. Pedersen, Lange, Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Thoroddsen, Blinkenberg, Vedel, Sandfeld, Brønsted, Hjelmlev, Nielsen, Bjerrum, Fibiger, Ostfeld, Krogh, Nørlund, N. Bohr, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, *Sekretæren*, Topsøe).

HOLGER PEDERSEN gav en Meddelelse om »s-formerne i det latinske og det indoeuropæiske Verbalsystem«. Den vil blive trykt i »Hist.-filol. Medd.«

Derefter forelagde KR. SANDFELD: Ordbog (med sproghistorisk Oversigt) til Hans Mogensens Oversættelse af Philippe de Commynes Memoirer.

Selskabets Delegerede ved *Union Académique's* konstituerende Møde i Paris — J. L. HEIBERG og O. JESPERSEN — aflagde Beretning.

Efter Anmodning fra Undervisningsministeriet foretoges Valg af to Medlemmer af »Rask-Ørsted Fondet«s Bestyrelse. I Overensstemmelse med Klassernes Forslag valgtes O. JESPERSEN og N. BJERRUM.

Det vedtoges at optage i »Math.-fys. Medd.« en Afhandling af Justérdirektør, Cand. mag. TH. THORKESSON, Reykjavík: *Undersøgelse af nogle varme Kilder paa Nordisland.* (Trykt i Bd. III, Nr. 1.)

Sekretæren meddelte, at der i rette Tid var indkommen en Besvarelse af den i 1918 stillede dyrefysiologiske Opgave og af Opgaven for det Classenske Legat s. A.

Efter Anmodning af Forfatteren af en Besvarelse (med Motto »Pars pro toto«) af den for det Thottske Legat 1918 stillede Opgave besluttede Selskabet at forlænge Indleveringsfristen til 1. December 1919.

Efter Henstilling fra Carlsbergfondets Direktion bortfaldt Møderne d. 14de og 28de November paa Grund af Brændselsvanskeligheder.

5. Mødet den 12te December.

(Tilstede var 47 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Zeuthen, Warming, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Boas, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Juel, Rosenvinge, Troels-Lund, Rubin, Drachmann, Hude, Henriques, C. O. Jensen, H. Pedersen, Lange, Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Thoroddsen, Madsen, Blinkenberg, Sarauw, Bock, Brønsted, Hjelmlev, Nielsen, Bjerrum, Fibiger, Ostenfeld, Krogh, Nørlund, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, *Sekretæren*).

Sekretæren meddelte, at Selskabet nu havde modtaget *Præsidentens* Billede, udført af KNUD LARSEN.

C. WESEBERG-LUND gav en Meddelelse: Om Stikmygarternes Faunistik og Biologi. Den vil blive trykt i Skrifterne.

CHR. SARAUW gav en Meddelelse om: Goethes Faust i Aarene 1788—89. Den er trykt i »Hist.-filol. Medd.« Bd. II. Nr. 8.

ARTHUR CHRISTENSEN gav en Meddelelse om: En persisk Afhandling om Koranversenes Magi. Den vil blive trykt i »Hist.-filol. Medd.«

Fra »International Research Council«s Sekretariat var indløbet følgende Indbydelse til at tiltræde the Council og tilhørende Unioner:

INTERNATIONAL RESEARCH COUNCIL (CONSEIL INTERNATIONAL DE RECHERCHES)

EXECUTIVE COMMITTEE

E. PICARD, President
G. E. HALE
G. LECOINTE
V. VOLTERRA
A. SCHUSTER, General Secretary

Burlington House, London, W. 1.
October 28th 1919.

Dear Sir,

At two Conferences held in London and Paris during the year 1918, representatives of the Academies of the countries allied in the war against the Central Powers discussed the question of the future conduct of international scientific work. A proposal was made and accepted to establish an International Research Council for the purpose of organizing this work in a more systematic manner than was done before the war when scientific associations of an international character were often formed in related subjects independently and without organic connection. At a third Conference held at Brussels in July of the current year, statutes of this International Research Council were drafted,

as well as those of International Unions in the subjects of Astronomy, Geodesy and Geophysics, and Chemistry. Statutes of Unions in other subjects were discussed, and are now being submitted to the Academies forming part of the Council.

By a resolution adopted at the meeting held at Brussels it was unanimously decided to invite certain countries that had remained neutral during the war to join in the work of the International Research Council and its scientific Unions. I accordingly beg you to lay this invitation before your Academy, in the hope that your country may be willing to take part in an undertaking which we believe will be of the greatest advantage to science.

For your information I inclose — as approved by the meeting at Brussels — the Statutes of the International Research Council, and those of the Unions of Astronomy and Geophysics. Others will be forwarded if you so desire as soon as they are ready. At the same time I beg to add a few words of explanation.

According to Article 3 of the Statutes, a majority of three quarters of the countries belonging to the International Research Council is required for the admission of other countries. The invitation to your country to join having been passed by a unanimous vote this condition is satisfied in your case, and your country will form part of the International Research Council and of such Unions as you may desire to join as soon as the invitation is accepted by one of the organizations mentioned in Article 4. You will notice that these Statutes come into force on January 1, 1920, provided three countries have declared their adhesion. So far no country has officially signified its intention to do so, though there is no doubt that the necessary number

will be secured at the date mentioned. Adhesion to the International Research Council does not commit a country to joining any specific Union established under the Council. Countries may join any or all of them according to their wish.

You will notice that according to Article 7 the Executive Committee of the International Research Council consists of five members. It is the intention that this number should be increased probably to nine or twelve so as to give due representation to different countries and different subjects; but in view of the fact that the number of countries which will ultimately join the Council is not at present known, it was decided to postpone the decision of this question to the next meeting of the General Assembly with a view to an eventual alteration of these Articles of the Statutes.

The present Executive Committee consists of Messrs. E. PICARD (President), G. E. HALE, G. LECOINTE, V. VOLTERRA and ARTHUR SCHUSTER (General Secretary). The legal domicile will be at Brussels, and the Secretariat at London (care of Royal Society, Burlington House, London, W. 1.)

I remain

yours very truly

ARTHUR SCHUSTER.

The Secretary

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab.

INTERNATIONAL RESEARCH COUNCIL.

STATUTES OF CONVENTION.

I.—OBJECTS OF INTERNATIONAL COUNCIL AND CONDITIONS OF ADMISSION.

1. The purpose of the International Research Council is:—

- (1) To co-ordinate international efforts in the different branches of science and its applications;
- (2) To initiate the formation of international Associations or Unions deemed to be useful to the progress of science in accordance with Article I of the resolutions adopted at the Conference of London, October, 1918;¹
- (3) To direct international scientific activity in subjects which do not fall within the purview of any existing international associations;
- (4) To enter through the proper channels into relation with the Governments of the countries adhering to the International Research Council in order to promote investigations falling within the competence of the Council.

II.—DOMICILE.

2. The legale domicile of the International Research

¹ "That is desirable that the nations at war with the Central Powers withdraw from the existing conventions relating to International Scientific Associations in accordance with the Statutes or Regulations of such Conventions respectively, as soon as circumstances permit; and

"That new associations, deemed to be useful to the progress of science and its applications, be established without delay by the nations at war with the Central Powers with the eventual co-operation of neutral nations."

Council shall be at Brussels, where the General Assemblies will be held and the archives kept.

Donations and legacies will be received and administered according to Belgian law.

III.—CONDITIONS OF ADMISSION.

3. The countries in the following list may participate in the foundation of the International Research Council, and of any scientific Union connected with it, or join such Union at a subsequent period:—

Belgium, Brazil, United States, France, the United Kingdom of Great Britain and Ireland, Australia, Canada, New Zealand, South Africa, Greece, Italy, Japan, Poland, Portugal, Rumania, Serbia.

After a Union¹ has been formed, nations not included in the above list, but fulfilling the conditions of Article 1 of the resolutions of the Conference of London, may be admitted, either at their own request, or on the proposal of one of the countries already belonging to the Union.

Such requests or proposals shall be submitted to a vote of the Union concerned. A favourable majority of not less than three-quarters of the countries already forming part of the Union shall be required for admission.

4. A country may join the International Research Council, or any Union connected with it, either through its principal Academy, its National Research Council, some other national institution or association of institutions, or through its Government.

5. The Statutes of the Unions formed by the International Research Council require the approval of this Council.

¹ The term „Union” in this and subsequent paragraphs is intended to include „Association.”

IV.—ADMINISTRATION OF THE COUNCIL.

6. The work of the Council is directed by the General Assembly, consisting of delegates appointed by the adhering countries.

7. There shall be an Executive Committee, consisting of five members elected by the General Assembly, which shall direct the affairs of the Council in the interval between the meetings of the General Assembly in accordance with the resolutions adopted at the previous meeting of the Assembly.¹

8. The Bureau of the Executive Committee shall consist of a President, two Vice-Presidents, and a General Secretary, who shall be elected by the General Assembly, and hold office until the end of the second General Assembly following that of their election, except that the President and one of the two Vice-Presidents shall retire at the end of the first General Assembly following that of their election. Retiring members are re-eligible.

9. The General Secretary shall be responsible for the conduct of the correspondence, the administration of funds, and the preparation and distribution of the publications authorized by the General Assembly.

10. The Executive Committee may fill up by co-optation any vacancy occurring in its body in the interval between two General Assemblies. Any person so appointed shall hold office until the next General Assembly, which shall then proceed to an election. The member thus elected shall complete the term of office of the person whose place he takes.

¹ Articles 7 and 8 are subject to revision. The Executive Committee elected in 1919 will vacate office at the next General Assembly.

V.—POWERS AND FUNCTIONS OF THE EXECUTIVE COMMITTEE.

11. The Executive Committee may in the interval between two meetings of the General Assembly submit proposals to the organizations adhering to the Council for their approval. It shall do so when requested by one-third of the bodies constituting the Council.

12. The Executive Committee may nominate special Committees for the discussion of any question falling within the purview of the International Research Council. The members of such Committees need not necessarily have been delegates at one of the General Assemblies. These special Committees may themselves co-opt other members by a majority of two-thirds.

13. The Executive Committee shall present an Annual Report to the organization in each country which has joined the Council. Such reports shall also be sent to each delegate who was present at the previous meeting of the General Assembly.

VI.—MEETINGS OF THE GENERAL ASSEMBLY.

An ordinary meeting of the General Assembly, shall, as a rule, take place once every three years. The date of the meeting, unless determined by the General Assembly at its previous meeting, shall be fixed by the Executive Committee, and communicated to the organizations adhering to the International Research Council at least four months beforehand, together with the agenda of business to be transacted.

15. For special reasons the President may, with the consent of the Executive Committee, summon an extraordinary meeting of the General Assembly. He is obliged to do so at the request of one-third of the adhering countries.

16. The delegates of the different countries taking part in the meetings of the General Assembly shall be appointed by the organizations adhering to the International Research Council.

17. The President of the Executive Committee may invite to a meeting of the General Assembly scientific men who are not delegates, provided that they are subjects of one of the adhering countries. Such invited guests may take part in the discussions, but shall have no power of voting. Members of any of the Special Committees mentioned in Article 12 shall have the right to attend those meetings of the General Assembly which deal with the subjects referred to the Committee.

18. The agenda of business to be transacted at a meeting shall be determined by the Executive Committee, and communicated to the adhering organizations at least four months before the first day of the meeting. No question which has not been placed on the agenda shall be discussed, unless a proposal to that effect be approved by not less than one-half of the total votes of the countries represented at the General Assembly.

VII.—FINANCE AND VOTING POWER.

19. The Executive Committee shall prepare an estimate of the budget for each of the years intervening between two General Assemblies. A Finance Committee, nominated for the purpose by the General Assembly, shall examine this estimate, together with the accounts for the preceding years. This Committee shall submit separate reports on the two questions to the General Assembly which, having considered these reports, shall fix the unit of contribution for the succeeding period. The contributions due from countries and

their corresponding voting powers are determined by the population of the countries according to the following scale:—

Population	No. of votes	No. of units of contribution
Less than 5 millions.....	1	1
Between 5 and 10 millions.....	2	2
» 10 and 15 »	3	3
» 15 and 20 »	4	5
Over 20 millions.....	5	8

Each state is at liberty to include in its population, according to the indication of its Government, the inhabitants of its colonies or protectorates. Self-governing dominions (South Africa, Australia, Canada, New Zealand) have separate voting power according to the above scale.

The contribution to be levied during the first period of the Convention shall not exceed 250 francs¹ per annum per unit.

In each country the organization adhering to the Council shall be responsible for the payment of the contribution.

20. The income of the Council derived from the contributions of the different countries shall be devoted to the expenses of the Bureau.

Funds derived from donations shall be used by the Council in accordance with the wishes expressed by the donors.

If any country withdraws from the Council, it resigns at the same time its rights to a share in the assets of the Council.

¹ The value of the franc shall be that of the French currency.

21. At the General Assembly votes upon scientific questions shall be decided by the majority of votes cast by the delegates present. In questions of an administrative character, and all questions not purely scientific, the vote shall be taken by countries, each country having the number of votes indicated in Article 19. In case of doubt as to the category to which a question belongs, the Chairman of the meeting shall decide. Votes taken in Committees shall be counted individually and not by countries. When there is an equal division of votes, the Chairman shall in all cases have a second or casting vote.

22. In questions of an administrative character, any country which is not represented by a delegate may forward its vote to the President by post, and such votes shall be counted if received before the vote is taken.

VIII.—DURATION OF THE CONVENTION AND MODIFICATIONS.

23. The present Convention shall come into force on the 1st of January, 1920, provided that at least three of the countries mentioned in Article 3 have signified their adhesion. It shall remain in force until the 31st of December, 1931, and shall then, with the assent of the adhering countries, be continued for a further period of 12 years.

24. No change shall be made in the terms of the Convention except with the approval of two-thirds of the votes of the adhering countries.

25. The French text of the Convention (of which the above is a translation) shall be considered to be the authoritative text.

»Schweizerische Naturforschende Gesellschaft« havde sendt Selskabet følgende telegrafiske Forespørgsel:

La Société Helvétique des Sciences Naturelles invitée à faire part de l'International Research Council ne voudrait pas prendre une décision sans avoir connaissance de l'opinion des académies des autres pays neutres. Nous vous soumettons l'idée d'inviter prochainement à Bern une conférence de délégués des académies neutres pour discuter la question d'une attitude commune. Nous vous demandons si vous êtes d'accord avec ce procédé. Si oui, nous vous prions de ne pas prendre une décision définitive avant la session de la dite conférence.

Le Président Prof. ÉD. FISCHER,
Bern.

Fra Akademiet i Berlin var kommen følgende Forespørgsel:

Berlin 2. Dezember 1919
NW 7. Unter den Linden 38.

Nachdem sich eine Anzahl von Akademien und wissenschaftlichen Gesellschaften, die vormals der Internationalen Assoziation angehört haben, zu neuen Unionen zusammengeschlossen haben, erscheint die Frage berechtigt, ob die Internationale Assoziation unter diesen Umständen weiter bestehen kann und soll. Bevor seitens der deutschen Akademien entscheidende Schritte getan werden, bittet die Preussische Akademie der Wissenschaften ergebenst um eine Äusserung über den Standpunkt, welchen die dortige gelehrte Körperschaft zu dieser Frage einnimmt. Bemerkt wird noch, dass die deutschen Akademien auf alle Fälle

gewillt sind, die von ihnen im Rahmen der Assoziation begonnenen wissenschaftlichen Unternehmungen an ihrem Teile mit aller Kraft weiterzuführen, und dass sie dabei auch die Mitarbeit und Unterstützung auswärtiger Forscher und gelehrter Gesellschaften stets willkommen heissen werden.

Preussische Akademie der Wissenschaften.

RUBNER.

An die
Kgl. Dänische Gesellschaft der Wissenschaften,
Kopenhagen.

Udvalget for internationalt videnskabeligt Samarbejde havde haft disse Anliggender til Behandling og forelagde Forslag til Svar. Fra de andre neutrale Landes Akademier var indhentet forskellige Oplysninger, som ligeledes forelagdes.

Det besluttedes at udsætte Beslutningen om Svar til »International Research Council« og til Akademiet i Berlin samt at modtage Indbydelsen fra Bern, hvis denne forøvrigt fandt Tilslutning fra andre Akademier.

Det af Kassekommissionen forelagde *Budget for Aaret 1920* vedtoges. Det er trykt S. 95—97.

Herved vedtoges en Bevilling paa 1000 Kr. til M. CL. GERTZ til fortsat Udgivelse af »*Scriptores minores historiae Danicae medii ævi.*«

Efter Forslag af *Præsidenten* nedsattes et »Finansudvalg« til at overveje og eventuelt foretage Skridt til Forbedring af Selskabets Pengevæsen. Til Medlemmer valgtes: *Præsidenten, Kassekommissionens Medlemmer, Sekretæren, Redak-*

tøren, Kassereren, de to af Selskabet valgte Medlemmer af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse (O. JESPERSEN og N. BJERRUM) samt H. O. LANGE.

Det vedtoges at tildele Justérdirektør, Cand. mag. TH. THORKESSON, Reykjavík, Selskabets *Sølvmedaille* som Anerkendelse af hans Arbejde: »Undersøgelse af nogle varme Kilder paa Nordisland«, som i Mødet d. 31. Oktober var antaget til Offentliggørelse i »Math.-fys. Medd.«

Det vedtoges at optage i »Biol. Medd.« en Afhandling af GUÐMUNDUR G. BÁRÐARSON: *Den marine Molluskfauna ved Vestkysten af Island* — og i »Math.-fys. Medd.« to Afhandlinger af Dr. phil. SOPHUS WEBER: 1. *Et Metals Fordampningshastighed i en Luftart* og 2. *Note om Kvægsølvets kritiske Konstanter* (trykte i Bd. III, 3—4) — og en Afhandling af JUL. PÁL: *Ueber ein elementares Variationsproblem* (forelagt i Mødet d. 17. Oktober af H. BOHR) (trykt i Bd. III, 2).

Sekretæren meddelte, at den i Mødet d. 31. Oktober bebudede Prisopgave var indkommen inden Udløbet af den bevilgede Frist.

Efter *Sekretæren's* Forslag vedtoges det at overlade »Den danske Komité for Genrejsningen af Universitetsbiblioteket i Louvain«: Oversigt (fra 1892), Meddelelser (fra Begyndelsen), Skrifter, begge Afdelinger (fra 4. Række), samt en Del særlig udgivne Værker.

6. Mødet den 16de Januar 1920.

(Tilstede var 43 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, SØRENSEN, *fung. Vicepræsident*, Warming, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, Kroman, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Bang, Juel, Rosenvinge, Rubin, Drachmann, Henriques, C. O. Jensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Thoroddsen, Madsen, Vedel, Sandfeld, Sarauw, Bock, Brønsted, Hjelmslev, Nielsen, Poulsen, Bjerrum, Krogh, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, *Sekretæren*, Fibiger).

Præsidenten udtalte de bedste Ønsker for det nye Aar for vort Fædreland, for Selskabet og for hvert enkelt af dets Medlemmer, og mindedes dernæst i varme Ord H. G. ZEUTHEN's Virksomhed i Selskabet.

Præsidenten, der var forhindret i at blive længere, anmodede derefter S. P. L. SØRENSEN om at lede Mødet.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et indenlandsk Medlem, Professor Dr. H. G. ZEUTHEN, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $\frac{6}{12}$ 72, Selskabets Sekretær 1878—1917, død d. 6. Januar 1920;

og to udenlandske Medlemmer:

JOHN WILLIAM STRUTT LORD RAYLEIGH, Chancellor of the University of Cambridge, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $\frac{10}{4}$ 96, død 30. Juni 1919.

Dr. WOLDEMAR VOIGT, Professor i Fysik i Göttingen, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $\frac{15}{4}$ 10, død 13. December 1919.

C. JUEL talte Mindeord over H. G. ZEUTHEN. Talen er trykt S. 67—77.

J. L. HEIBERG forelagde et Arbejde af K. F. KINCH: Niausta-Graven.

H. HØFFDING gav en Meddelelse: Bemærkninger om den platoniske Dialog Parmenides. Den er trykt i »Filos. Medd.« Bd. I, Nr. 2.

K. PRYTZ gav en Meddelelse om en Interferens-Millimetertalon. Den vil blive trykt i »Math.-fys. Medd.«

Den fungerende Vicepræsident S. P. L. SØRENSEN meddelte, at Selskabets Finansudvalg havde indgivet et Andragende til Regering og Rigsdag om et Statstilskud paa 73500 Kr. for Finansaaret 1920—21. Aftryk af Andragendet var omsendt til Selskabets Medlemmer.

»*Union académique internationale*« havde tilsendt Selskabet Beretning om det konstituerende Møde i Paris 15.—18. Oktober 1919 samt de dér vedtagne Statuter. Disse aftrykkes nedenstaaende:

STATUTS

DE

L'UNION ACADEMIQUE INTERNATIONALE

I

Les corps savants ou groupes de corps savants appartenant aux nations dont les noms suivent et représentés par des délégués munis de pleins pouvoirs ou dûment qualifiés:

Amérique (Am. philosophical Society, Am. Academy of Arts and Sciences, Am. philosophical Association, Am. philological Association, Am. oriental Society, Modern Language Association of America, Archaeological Institute of America, Am. historical Association, Am. Antiquarian Society, Am. Economic Association),

Belgique (Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique),

Danemark (Académie royale des Sciences et Lettres de Danemark),

France (Académie des Inscriptions et Belles-Lettres, Académie des Sciences morales et politiques),

Grande Bretagne (British Academy),

Grèce (Délégation du Gouvernement hellénique, suppléant l'Académie d'Athènes dont la création est prochaine),

Hollande (Académie royale des Sciences),

Italie (Académie nationale des Lincei de Rome, Académie royale des Sciences de Turin),

Japon (Académie Impériale),

Pologne (Académie polonaise des Sciences de Cracovie),

Russie (Académie des Sciences de Russie),

Estiment qu'il y a lieu de régler par un accord nouveau les relations corporatives des académies et corps savants, en vue de la collaboration scientifique internationale.

II

Le but de cet accord est la coopération au progrès des études par des recherches et des publications collectives, dans l'ordre des sciences cultivées par les académies et institutions scientifiques participantes: sciences philologiques, archéologiques et historiques, sciences morales, politiques et sociales.

III

A cette fin, les corps savants et groupes de corps savants énumérés à l'article Ier décident de se grouper en une fédération scientifique qui porte le nom d'*Union académique internationale* (UAI).

Par le mot *Union* ils affirment les sentiments de confraternité amicale, confiante, égale et libre dont ils sont animés et dont s'inspire la fédération.

Le mot *Académique* s'entend d'abord et avant tout des corps savants proprement appelés académies et ayant un caractère national; il embrasse aussi, soit à défaut d'académies, soit à côté de celles-ci et d'entente avec elles, les institutions scientifiques, assimilables en raison de leur caractère national, de leur consécration scientifique, de la nature et de la méthode de leurs travaux, qui, dans chacun des pays affiliés à l'Union, ont décidé ou décideront de se grouper et de se donner une représentation collective.

IV

Chacune des nations, quel que soit le nombre des académies ou institutions scientifiques participant, pour leur compte, à l'UAI, est représentée par deux délégués. Ces délégués sont désignés dans chaque pays par les corps savants ou le groupe des corps savants affiliés à l'Union. La composition de ces groupes est réglée librement par chacune des nations appartenant à l'UAI, sous la réserve qu'elle sera notifiée à celle-ci. Chacune des délégations nationales est dite, en son ensemble, membre de l'Union.

V

Les corps savants ou groupes de corps savants des nations qui ne sont pas comprises dans la liste de l'art. 1er, s'ils désirent faire partie de l'Union Académique Internationale, font connaître leur intention, soit directement, soit par l'entremise de trois des membres de l'UAI. Il est statué sur l'admission au scrutin secret, à la majorité des

trois quarts de la totalité des voix de l'UAI, exprimées directement ou par correspondance.

VI

Les délégués réunis composent le Comité de l'Union; ils élisent le Bureau directeur de l'UAI, ils délibèrent et statuent sur toutes les questions d'intérêt général, en particulier sur les admissions de membres nouveaux, sur les projets de recherches ou de publications collectives, sur la gestion des finances de l'UAI.

Les décisions du Comité sont prises à la majorité absolue des voix, sauf en ce qui concerne les admissions des membres nouveaux et les modifications aux statuts, pour lesquelles la majorité des trois quarts est requise (art. V et XIII).

Chaque membre dispose de deux voix: en cas d'absence motivée d'un des délégués, le délégué présent jouit du double vote.

Le Comité ne peut délibérer valablement que si plus de la moitié des membres participe à la délibération.

VII

Le Bureau du Comité se compose de un président, deux vice-présidents, un secrétaire et deux secrétaires-adjoints.

Il est élu pour une durée de trois ans, il se renouvelle par roulement, au tirage au sort, à raison de un président et un secrétaire par année.

Les membres du Bureau sont rééligibles, mais pas immédiatement après la fin de leur mandat.

Une même nation ne peut être représentée à la fois dans le Bureau par plus d'un de ses délégués.

Le Bureau préside aux délibérations du Comité, contrôle l'administration générale de l'UAI et l'avancement de ses travaux. Il a qualité pour prendre, dans l'intervalle des sessions, les mesures urgentes et convoquer au besoin le Comité.

VIII

L'Union académique internationale élit pour son siège permanent la ville de Bruxelles. Il y est établi un secrétariat administratif, par les soins de la délégation belge, chargée, sous le contrôle du Bureau, de l'expédition des affaires courantes, de la correspondance, de la garde des archives, de la gestion du budget ordinaire administratif (art. XI), et éventuellement des fonds qui pourraient advenir au secrétariat de Bruxelles par dons, legs ou fondations destinés aux œuvres de l'UAI. La langue française est adoptée comme langue officielle de l'UAI pour la correspondance et toutes les pièces administratives.

IX

Les délégués se réunissent au moins une fois l'an à Bruxelles en session ordinaire. Ils fixent à chaque réunion la date de la suivante. Ils peuvent être convoqués hors session par le Bureau, si celui-ci le juge nécessaire.

X

Des réunions extraordinaires, ayant le caractère de solennités scientifiques ou de fêtes confraternelles, et auxquelles seraient conviées en corps les académies ou institutions assimilées faisant partie de l'UAI, peuvent avoir lieu, sans périodicité régulière, sur l'initiative spontanée et par invitation spéciale d'un des membres de l'Union, dans l'un ou l'autre des pays qui y ont adhéré.

XI

L'Union académique internationale est pourvue d'un budget qui comporte deux chapitres: *Budget ordinaire* ou administratif, destiné aux dépenses du secrétariat de Bruxelles; *Budget extraordinaire* ou scientifique, destiné aux recherches et publications.

Le premier est alimenté par une contribution égale pour tous les membres de l'UAI.

Le second est constitué, au fur et à mesure des besoins, par les soins des membres de l'Union qui auront pris l'initiative et assumé la charge de recherches ou de publications approuvées par l'Union, soit aux frais des gouvernements ou des bureaux directeurs dont ils relèvent, soit au moyen des ressources dont l'UAI disposera ou des fondations dont elle pourra bénéficier. La diversité des législations en matière de donations pouvant s'opposer à ce que l'UAI en reçoive directement, il paraîtrait expédient qu'en chaque pays les donations fussent faites aux corps savants intéressés, avec affectation spéciale à l'UAI, ou qu'elles fussent attribuées pour la même fin au secrétariat permanent de Bruxelles.

XII

Les membres de l'UAI devront être saisis, au moins quatre mois avant la réunion du Comité, des projets de recherches ou de publications que l'on se proposerait de soumettre à celui-ci, afin que les délégués puissent recevoir du corps savant ou du groupe de corps savants qu'ils représentent des instructions et un mandat définis.

L'initiative des recherches ou publications peut être prise soit par chacun des membres de l'Union ou des corps savants représentés, soit par le Bureau de l'Union.

Dans tous les cas, les auteurs de la proposition doivent, outre la mention très précise du sujet, l'exposé des motifs, le plan du travail, l'estimation des dépenses, indiquer la mesure dans laquelle ils comptent eux-mêmes contribuer scientifiquement et financièrement à l'exécution, les collaborations ou concours qu'ils demandent ou dont ils se sont assurés. Ils peuvent désigner des commissaires spéciaux pour la discussion en comité.

Le corps savant ou les corps savants qui auront assumé la charge d'une recherche ou publication avec l'assentiment du Comité, en auront la direction sous son contrôle; ils organiseront le travail, en désigneront le siège, en choisiront les collaborateurs, et les réuniront quand ils le jugeront nécessaire.

Si la proposition émane du Bureau, le Comité, après l'avoir examinée et approuvée, délibère sur les moyens d'exécution; il constitue les commissions spéciales qui sont chargées, sous son contrôle, de diriger les recherches ou publications.

XIII

Les propositions de modifications aux statuts doivent être présentées par trois membres de l'Union, quatre mois au moins avant la réunion du Comité.

Le vote sur ces propositions a lieu dans les mêmes conditions que le vote sur les admissions de membres nouveaux (art. V, VI), à la majorité des trois quarts.

Ont signé:

W. H. BUCKLER	<i>États-Unis d'Amérique</i>
LOUIS H. GRAY	»
H. PIRENNE	<i>Belgique</i>
J. BIDEZ	»
J. L. HEIBERG	<i>Danemark</i>

OTTO JESPERSEN	Danemark
EMILE SENART	France
THÉOPHILE HOMOLLE	»
ÉM. BOUTROUX	»
ARTHUR CHUQUET	»
FRÉDÉRIC G. KENYON	Grande-Bretagne
D. ÉGINITIS	Grèce
M. KEBEDGY	»
C. VAN VOLLENHOVEN	Hollande
J. J. SALVERDA DE GRAVE	»
LANCIANI	Italie
G. DE SANCTIS	»
F. PATETTA	»
K. ONOZUKA	Japon
J. TAKAKUSU	»
CASIMIR MORAWSKI	Pologne
JEAN ROZWADOWSKI	»
M. ROSTOSTZEFF	Russie

Carlsbergfondets Direktion havde indsendt Beretning om Arbejdet i 1919 vedrørende Udgivelsen af Sund- og Bæltetoldregnskaberne.

7. Mødet den 13de Februar.

(Tilstede var 28 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Warming, Steenstrup, Gertz, Erslev, O. G. Petersen, Prytz, Jónsson, Johannsen, Juel, Rosenvinge, Drachmann, Hude, Henriques, Lange, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Madsen, Bock, Nielsen, Bjerrum, Ostenfeld, Krogh, N. Bohr, P. O. Pedersen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, *Sekretæren*).

Selskabets Protektor Hs. MAJESTÆT KONGEN overværede Mødet. *Præsidenten* bød Kongen Velkommen, og Hs. Majestæt udtalte sin Tak for *Præsidentens* Henvendelse.

Sekretæren meddelte, at der til Selskabets Forbindelser og udenlandske Medlemmer var udsendt Meddelelse om H. G. ZEUTHEN'S Død.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et udenlandsk Medlem: Dr. phil. WILH. PFEFFER, Professor i Botanik, Leipzig, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $13/4$ 94, død d. 31. Januar.

N. BOHR gav en Meddelelse om Vekselvirkningen mellem Lys og Stof.

Sekretæren forelagde 2 Arbejder af C. RAUNKJÆR: 1. Egern, Mus og Grankogler. En naturhistorisk Studie; 2. Eremitageslettens Tjørne. Isoreagentstudier. De vil blive trykte i »Biolog. Medd.«

De af *Klasserne* forelagte Forslag til nye *Prisopgaver* vedtoges. De er trykte S. 107—112.

Den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse forelagde Bedømmelser af 3 Besvarelser af Prisopgaver:

1. En Besvarelse (med Motto: »Quand même«) af den dyrefysiologiske Opgave i 1918 (Urinstoffets Fordeling). I Tilslutning til Bedømmelse af V. HENRIQUES og A. KROGH (Affatter) foreslog Klassen at belønne Afhandlingen med den udsatte Pris (Selskabets Guldmedaille). Dette vedtoges. — Ved Navneseddelen Aabning viste Forfatteren sig at være Cand. pharm. K. L. GAD ANDRESEN.

2. En Besvarelse (med Motto »Pars pro toto«) af Opgaven for det Thottske Legat 1918 (Om Overdrev). I Overensstemmelse med Bedømmelse af C. RAUNKJÆR og C. HANSEN OSTENFELD (Affatter) foreslog Klassen ikke at tildele Forfatteren den udsatte Belønning (800 Kr.), men at tilkende ham 600 Kr. som Opmuntring til Arbejdets Fuldførelse. Klassens Forslag vedtoges.

3. En Besvarelse (med Motto: »Thi Gud har ordnet alle Ting efter Maal og Tal og Vægt (Visdommens Bog, Kap.

XII, V. 22)«) af Opgaven for det Classenske Legat 1918 (Bundinvertebrater i Ferskvandssøer). I Overensstemmelse med Bedømmelse af C. G. JOH. PETERSEN og C. WESENBERG-LUND (Affatter) foreslog Klassen, at Forfatteren ikke fik tildelt den udsatte Belønning (800 Kr.), men — som en Opmuntring og en Opfordring til nærmere at udarbejde visse Afsnit — fik tilkendt en Sum af 400 Kr. Dette vedtoges.

Bedømmelserne er trykte S. 98—106.

Efter Forslag af den *historisk-filosofiske Klasse* valgtes J. L. HEIBERG og OTTO JESPERSEN til Selskabets Delegerede ved *Union Académique's* Møde i Bruxelles i Maj 1920.

Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie i Udlandet afgav Beretning om Virksomheden i 1919. Den er trykt S. 113—114.

Efter Anmodning fra Professor DR. JUL PETERSEN vedtoges det at udlaae 500 gr. Platin til Polyteknisk Læreanstalts kemiske Laboratorium.

Efter *Sekretærens* Forslag vedtoges det, at der for Fremtiden ikke skal trykkes Boglister.

8. Mødet den 27de Februar.

(Tilstede var 33 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *fung. Vicepræsident*, Steenstrup, P. E. Müller, O. G. Petersen, Salomonsen, Jónsson, Bergh, Johannsen, Jespersen, Juel, A. Christensen, Henriques, C. O. Jensen, H. Pedersen, Lange, J. L. W. V. Jensen, Bock, Brønsted, Hjelmlev, Nielsen, Bjerrum, Ostenfeld, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, H. Bohr, Schmidt, Wesenberg-Lund, Bøggild, *Sekretæren*, Warming, Rosenvinge, Andersen, Fibiger).

FINNUR JÓNSSON forelagde et Arbejde over: Norsk-islandske Kultur- og Sprogforhold i det 9.—10. Aarhundrede. Det vil blive trykt i »Hist.-filol. Medd.«

C. JUEL forelagde to Arbejder: 1. Note über die paaren Zweige einer ebenen Elementarkurve vierter Ordnung. — 2. Die Elementarfläche dritter Ordnung mit vier Doppelpunkten. De vil blive trykt i »Math.-fys. Medd.«

C. WESENBURG-LUND forelagde et Arbejde af O. LUND-
BLAD: Die Süßwasseracarinen Dänemarks.

Til *Medlem af San Cataldo-Komiteen* i Stedet for afdøde Professor H. G. ZEUTHEN valgtes H. HØFFDING.

Det vedtoges at sende Skrifter, historisk-filosofisk Afd., og Hist.-filol. Medd. til *Société archéologique et historique, Orléans*, som siden 1911 har sendt Selskabet sin Bulletin og sine Mémoires.

9. Mødet den 12te Marts.

(Tilstede var 39 Medlemmer, nemlig THOMSEN, *Præsident*, Steenstrup, Heiberg, P. E. Müller, Erslev, Boas, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Bergh, Johannsen, Jespersen, Nyrop, Juel, Rosenvinge, Rubin, Drachmann, A. Christensen, Henriques, Lange, Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Sandfeld, Hjelmlev, Nielsen, C. G. J. Petersen, Bjerrum, Ostenfeld, Krogh, Arth. Christensen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, *Sekretæren*, Warming, Gertz, Bock, Fibiger).

KR. NYROP forelagde nogle grammatikalske og etymologiske Studier vedrørende Fransk (syntaktiske Analogidannelser, Oprindelsen til Ordet *gueules*, osv.). De vil blive trykte i »Hist.-filol. Medd.«

Det besluttedes at optage i »Math.-fys. Medd.« en Afhandling af Professor, Dr. JOHS. MØLLERUP: »*Talfølgens*

Konvergens ved fjerne Middelverdier — og en Afhandling af Mag. sc. H. RØRDAM: *Benzoe- og Toluylsyrernes absolute Affinitet overfor en og samme Base* (trykt i Bd. III, 7).

10. Mødet den 26de Marts.

(Tilstede var 32 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Warming, Steenstrup, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Bang, Drachmann, A. Christensen, Henriques, Lange, Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Madsen, Bock, Hjelmlev, Nielsen, Ostenfeld, N. Bohr, Arth. Christensen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, *Sekretæren*, Gertz, Rosenvinge, Krogh).

JOHS. BOCK forelagde to Arbejder: 1. Afsnittet »Die Purinderivate« i Handbuch der experimentellen Pharmakologie II. 1. — 2. Om Udskillelsen af Fosfater ved Purindiuresen. (Undersøgelser, udførte i Forening med P. IVERSEN). Dette Arbejde vil blive trykt paa Engelsk i »Math.-fys. Medd.«

Kassekommissionen forelagde det reviderede Regnskab for 1919. Et Udtog af det er trykt S. 91—93.

Fra Klasserne var kommen Meddelelse om *Valg af Formand* for de kommende 3 Aar. Den historisk-filosofiske Klasse havde genvalgt F. BUHL, den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse havde genvalgt S. P. L. SØRENSEN.

S. P. L. SØRENSEN aflagde Beretning fra »Udvalget angaaende internationalt videnskabeligt Samarbejde«. Da foruden Selskabet kun Vetenskaps-Akademien i Stockholm havde lovet at deltage i den paatænkte Konference i Bern, besluttedes det efter Udvalgets Indstilling at meddele »Schweizerische Naturforschende Gesellschaft«, at Selskabet

betrakter Konferencen som bortfaldet. Derefter vedtog Selskabet, ligeledes efter Udvalgets Forslag, at tiltræde »International Research Council«. Dette skete ved nedenstaaende Skrivelse af 27. Marts:

*To the Secretary of International Research Council,
C/o The Royal Society,*

London.

Dear Sir,

On behalf of the Royal Danish Academy of Sciences and Letters I have the honour to thank you for the invitation to join the International Research Council. Our Academy is very glad indeed to accept this invitation: we feel convinced that the formation of the Council as planned will be extremely beneficial to the development of Science in general, and look upon the establishment of this Council as the first step towards the restoration of that international scientific cooperation which was interrupted by the world war and to whose resuscitation in its full extent we attach the greatest importance.

We beg to mention the fact that our Academy was represented at the meeting held on the initiative of the Académie des Inscriptions et Belles-Lettres in Paris on the 15th of October and following days to institute the Union Académique Internationale de recherches et de publications, and that it was expressly stated in the invitation sent to us on that occasion that we should be in every way free to keep up old relations and to establish new connexions with scientific bodies in other countries. We take it for granted that the same liberty obtains with regard to cooperation with such Academies and Institutions

as cannot for the time being be admitted to the International Research Council.

We also want to express the hope that it may be feasible to change the rules for voting, which as proposed in the Statutes are less favourable to the small nations than those in the Union Académique Internationale.

(sign.) *Vilh. Thomsen.*

President.

(sign.) *Martin Knudsen.*
Secretary.

Sekretæren meddelte, at Forfatterne til de med Opmuntringspræmie belønnede Prisaftandlinger havde meldt sig. Besvarelsen af Opgaven for det Thottske Legat var skrevet af Cand. mag. JOHS GRØNTVED, medens Aftandlingen for det Classenske Legat skyldtes Adjunkt K. S. BARDENFLETH, Aalborg.

Det vedtoges, at »*Chemisches Zentralblatt*«, som faar »Math.-fys. Medd.«, for Fremtiden ogsaa skal have Skrifter, naturv.-math. Afd., og »*Biolog. Medd.*«

Sekretæren meddelte, at der var sendt et Lykønskningstelegram til »*Naturwissenschaftlich-medizinischer Verein*«, Innsbruck, der havde indbudt Selskabet til sin 50-Aarsfest.

11. Mødet den 9de April.

(Tilstede var 38 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Topsoe, Warming, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, O. G. Petersen, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Juel, Rosenvinge, Rubin, Drachmann, A. Christensen, Henriques, C. O. Jensen, Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Thoroddsen, Madsen, Vedel, Bock, Hjelmslev, Nielsen, Fibiger, Ostenfeld, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Grønbech, Wesenberg-Lund, *Sekretæren*).

EUG. WARMING gav en Meddelelse om Grundlinier af et Livsformernes System. Den vil blive trykt i »Biolog. Medd.«

Der foretoges Afstemning over de af Klasserne indbragte Forslag om Optagelse af nye Medlemmer. Valgte blev:

I *den historisk-filosofiske Klasse*: som indenlandske Medlemmer: Professor Rostgardianus i nordisk Historie, Dr. phil. AAGE FRIIS og Inspektør ved Glyptoteket, Dr. phil. FREDERIK POULSEN; — og som udenlandske Medlemmer: FR. C. ANDREAS, Professor i orientalsk Filologi ved Universitetet i Göttingen, H. v. ARNIM, Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Frankfurt a/M., F.-E. BRUNOT, Professor i fransk Sprog ved Sorbonne i Paris, Sir GEORGE A. GRIERSON, Orientalist, Camberley, England, GABRIEL HANOTAUX, de l'Académie française, Historiker, Paris, PIERRE JANET, de l'Institut, Professor i Psykologi ved Collège de France, Paris, W. M. LINDSAY, Professor i klassisk Filologi ved St. Andrews Universitet, Skotland, HEINRICH MAIER, Professor i Filosofi ved Universitetet i Heidelberg, ANTOINE MEILLET, Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Collège de France, Directeur d'études à l'École pratique des hautes études, Paris, HENRI PIRENNE, Professor i Historie ved Universitetet i Gand, PIO RAJNA, Professor i romansk Filologi ved Universitetet i Firenze, ANTOINE

THOMAS, de l'Institut, Professor i romansk Filologi ved Sorbonne, Paris, GIROLAMO VITELLI, Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Firenze.

I den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse: som indenlandske Medlemmer: Professor i Retsmedicin, Dr. med. VILH. ELLERMANN og Inspektør ved Zoologisk Museum, Dr. phil. TH. MORTENSEN; — og som udenlandske Medlemmer: GEORGE D. BIRKHOFF, Professor i Matematik ved Harvard University, Cambridge, U. S. A., JULES BORDET, Direktør for l'Institut Pasteur, Bruxelles, Madame MARIE CURIE, Professor i Fysik ved Sorbonne, Paris, ALBERT EINSTEIN, Professor i theoretisk Fysik ved Kaiser-Wilhelm-Institutet i Berlin, ALFRED LACROIX, Professor i Mineralogi ved Naturhistorisk Museum, Paris, HENRI LEBESGUE, Professor i Matematik ved Collège de France, Paris, HANS MEYER, Professor i Farmakologi ved Universitetet i Wien, HEIKE KAMERLINGH ONNES, Professor i Fysik ved Universitetet i Leiden, MAX PLANCK, Professor i theoretisk Fysik ved Universitetet i Berlin, THEODORE W. RICHARDS, Professor i Kemi ved Harvard University, Cambridge, U. S. A., ÉMILE ROUX, Direktør for l'Institut Pasteur, Paris, Sir ERNEST RUTHERFORD, Professor i Fysik ved Universitetet i Cambridge, England, Sir JOSEPH JOHN THOMSON, fhv. Professor i Fysik, London, E. WIEDEMANN, Professor i Fysik ved Universitetet i Erlangen, RICHARD M. WILLSTÄTTER, Professor i Kemi ved Universitetet i München.

Fra *Undervisningsministeriet* var kommen Meddelelse om, at der paa Finansloven for 1920—21 under § 19. B. IV, Tilskud til Kunst og Videnskab, var bevilget Selskabet et overordentligt Tilskud paa 70500 Kr.

Det vedtoges at sende nedenstaaende Skrivelse til
Akademiet i Berlin:

København, $\frac{9}{4}$ 1920.

An

Die Preussische Akademie der Wissenschaften,
Berlin.

In Fortsetzung unseres Schreibens vom 13. 12. 1919 müssen wir mitteilen, dass die darin in Aussicht genommenen Verhandlungen neutraler Akademien zunächst nicht zu Stande gekommen sind. Unsere Gesellschaft muss demnach zu Ihrer gef. Anfrage vom 2. Dec. 1919 für sich allein Stellung nehmen.

Nach der Gestaltung, welche die internationalen wissenschaftlichen Beziehungen während des Krieges und nach dessen Aufhör angenommen haben, muss unseres Erachtens die internationale Assoziation der Akademien als tatsächlich nicht mehr bestehend angesehen werden. Andererseits ist unsere Gesellschaft selbstverständlich zu jeder Zeit bereit, in Gemeinschaft mit den deutschen Akademien sowohl die Arbeiten, an welchen sie sich bisher innerhalb der Assoziation beteiligt hat, fortzuführen, wie zur Lösung etwaiger neuer Aufgaben, die für uns von Interesse sein werden, nach Kräften beizutragen.

Vilh. Thomsen,

Präsident.

Martin Knudsen,

Sekretär.

Det vedtoges at indgaa paa et Forslag om Bytteforbindelse med *Société des Bollandistes, Bruxelles*, og i Bytte for »*Analecta Bollandiana*« at sende: Skrifter, hist.-fil. Afd., »*Hist.-filol. Medd.*« og »*Filos. Medd.*«

12. Mødet den 23de April.

(Tilstede var 40 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *fung. Vicepræsident*, Warming, Steenstrup, Høffding, Kroman, P. E. Müller, Erslev, O. G. Petersen, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Rosenvinge, Rubin, Drachmann, A. Christensen, Henriques, Lange, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Thoroddsen, Hjlemslev, Nielsen, V. Poulsen, Bjerrum, Ostenfeld, Krogh, N. Bohr, Arth. Christensen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Boggild, Friis, Mortensen, *Sekretæren*, Gertz, Heiberg, Juel, C. O. Jensen, Ellermann).

V. HENRIQUES gav en Meddelelse om de elektriske Fænomener ved Muskelkontraktionen.

C. WESENBERG-LUND gav en Meddelelse om de danske Malariamyg og deres Betydning for Koldfeberepidemierne. Den vil blive trykt i »Biolog. Medd.«

Der foretoges følgende Valg:

1. Til Selskabets *Kasserer* genvalgtes W. L. JOHANNSEN for de kommende 5 Aar.
2. Til *Medlem af Kassekommissionen* genvalgtes KR. ERSLEV for de kommende 4 Aar.
3. Til *Revisor* genvalgtes TH. MADSEN for de kommende 2 Aar.
4. Til *Medlem af Carlsbergfondets Direktion* genvalgtes J. T. HJELMSLEV. Valget gælder til 25. September 1930.

Efter *Kassekommissionen's* Indstilling vedtoges det at offentliggøre i Skrifterne:

1. KNUD JESSEN og JENS LIND, *Bidrag til det danske Markukrudts Indvandringshistorie og Levesæt*. (Afhandlingen er sammenarbejdet af de to Forfattere i 1919 prisbelønnede Afhandlinger. Udgiften anslaaes til 20000 Kr.).
2. O. LUNDBLAD, *Süßwasseracarinen Dänemarks*. (Forelagt af C. WESENBERG-LUND i Mødet d. 29. Februar. Udgiften anslaaes til 8000 Kr.).

Efter Forslag af J. L. HEIBERG vedtoges det at udgive det Billedværk »*Niausta-Graven*«, som han paa K. F. KINCH'S Vegne forelagde i Mødet d. 16. Januar.

Endelig vedtoges det at offentliggøre i »*Math.-fys. Medd.*« det vigtigste Afsnit af en Afhandling af afd. Adjunkt VALD. LARSEN: *Bertrands Problem*.

Fra *Undervisningsministeriet* var kommen Meddelelse om, at der paa Finansloven for 1920—21 var bevilget Selskabet en Understøttelse paa 3000 Kr. (Fordobling af den tidligere aarlige Bevilling paa 1500 Kr.).

Fra Formanden for *Rask-Ørsted-Fondets* Bestyrelse (J. L. HEIBERG) var kommen Meddelelse om, at Bestyrelsen havde bevilget Selskabet »et Beløb paa indtil 10000 Kr. til Dækning af Udgifterne vedrørende Selskabets internationale videnskabelige Forbindelser.«

Det besluttedes at indgaa Bytteforbindelse med *Technische Hochschule, Danzig*.

13. Mødet den 7de Maj.

(Tilstede var 37 Medlemmer, nemlig SØRENSEN, *fung. Vicepræsident*, Warming, Steenstrup, Heiberg, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Bang, Juel, Rosenvinge, Rubin, Drachmann, Hude, A. Christensen, Henriques, C. O. Jensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Thoroddsen, Sandfeld, Hjeltslev, Nielsen, Ostenfeld, Nørlund, Art. Christensen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Friis, Ellermann, Mortensen, *Sekretæren*, Fibiger, Krogh. — Desuden som Gæst Selskabets nordiske Medlem AXEL KOCK, Lund).

Sekretæren meddelte, at Selskabet d. 29. April havde mistet sit indenlandske Medlem Professor L. F. A. WIMMER, optaget i den historisk-filosofiske Klasse ⁸/₁₂ 76.

F. JÓNSSON talte Mindeord over L. F. A. WIMMER. Talen er trykt S. 79—90.

L. KOLDERUP ROSENVINGE gav en Meddelelse om Spiralstillingen hos nogle Rødalger. Den vil blive trykt i »Biolog. Medd.«

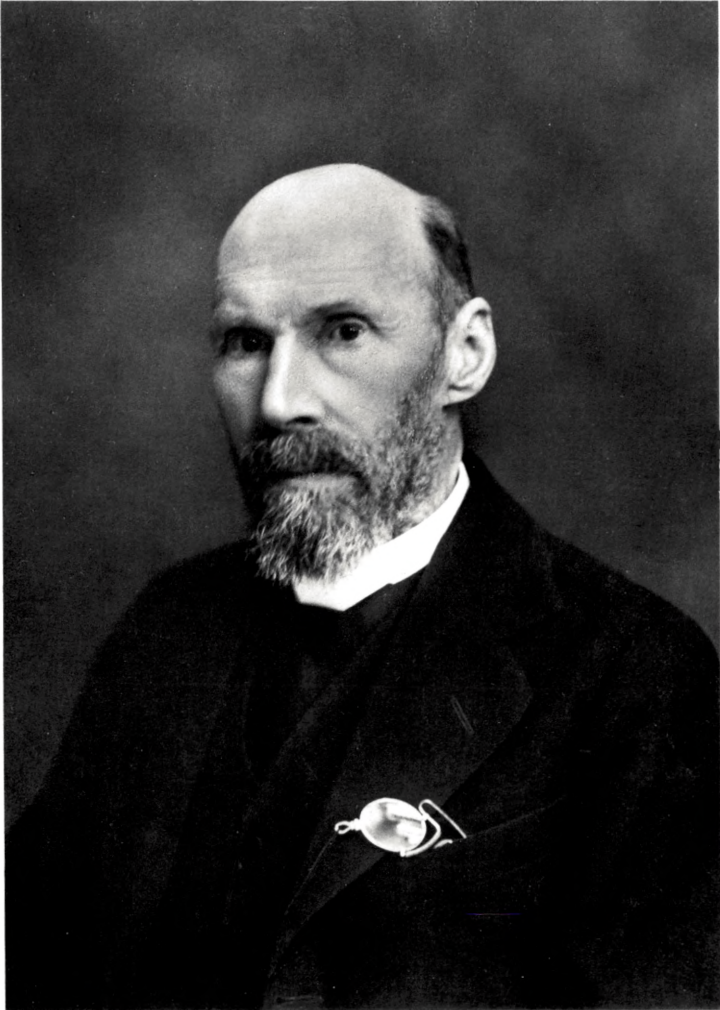
A. B. DRACHMANN gav en Meddelelse om Sagunt og Ebrogrænsen i Forhandlingerne mellem Rom og Karthago 220—18. Den vil blive trykt i »Hist.-filol. Medd.«

Kassekommissionen havde meddelt, at den havde genvalgt J. L. W. V. JENSEN til Formand for det kommende Aar.

Direktionen for Carlsbergfondet forelagde Beretning om Fondets Virksomhed i Regnskabsaaret 1918—19. Den er trykt S. 115—149.

Efter Forslag fra *Præsidenten* vedtoges det at nedsætte et Udvalg til Erhvervelse af et Maleri af Selskabets forrige Præsident, Professor JULIUS THOMSEN. Til Medlemmer valgtes *Sekretæren*, *Kassekommissionens Formand* og KR. ERSLEV.

Der var kommen Takkeskrivelser fra de nyvalgte Medlemmer.

LAURBERG & GAD FOT.

FOTOTYPI PACHT & CRONE'S EFTF.

K. K. Laurberg

MINDEORD

over afdøde Medlemmer.

I.

P. E. KR. KÅLUND.

19. August 1844—4. Juli 1919.

Af Finnur Jónsson.

(Tale i Videnskabernes Selskabs møde, den 17. oktober 1919.)

I løbet af et halvt års tid har den nordiske filologi indenfor vort Selskab atter mistet en fremragende dyrker, bibliotekar dr. KRISTIAN KÅLUND.

Netop for 47 år siden kunde man i slutningen af oktober på gaden i Reykjavik se en ung mand, høj og slank med fuldskæg, af et noget fremmedartet præg. Det hed sig, at det var en ung dansker, der var kommen for at studere land og folk, især dog for at undersøge gamle sagalokaliteter. Dette var ret enestående og vakte opsigt. Men hvad der sagdes, var sandt. Manden var den unge magister i nordisk filologi med det så bekendt klingende navn PETER ERASMUS KRISTIAN KÅLUND. Han var da kun 28 år gammel, f. 19. august 1844, søn af præsten Kålund til Søllested på Lolland. Efter at have taget studentereksamen ved Herlufsholms skole 1863 tog han energisk fat på studiet af nordisk filologi og tog magisterkonferens 1869. Hans specialstudium havde netop været de islandske slægtsgaer og hans hovedopgave ved konferensen var da også et æmne derfra: Familjelivet på Island, der fandtes fuldt værdig til at trykkes i Aarbøger for nord. oldkyndighed og historie 1870. Denne afhandling er fortræffelig både m.

h. t. stofsamling, klarhed i fremstilling og grundighed i behandlingen. Den viser fuldtud den unge forskers ævner og studieretning. Det var realfilologien og ikke så meget den sproglige side, der i første række havde hans interesse. Når man betænker dette, forsvinder det mærkelige i at træffe den unge mand på Island 3 år efter eksamen.

Kålund opholdt sig nu to år på Island, den ene vinter på en gård på landet hos herredsfogden E. Th. Jonassen, den anden i Reykjavik hos dennes broder, distriktslæge, senere landfysikus J. Jonassen. Allerede i København havde han, ved samkvem med isl. studerende, lært så nogenlunde at tale islandsk, og han talte overhovedet ikke andet end islandsk under sit ophold deroppe. De to sommere anvendte han til uafbrudte rejser, først sydøst om landet, så vestnord. Han besøgte overhovedet alle de steder, der nævnes i sagaerne, ialtfald alle de vigtigste, og undersøgte dem nøjagtig. Det var hans mål at undersøge sagaernes forhold til de i dem nævnte steder, med klart blik for den litterære betydning, en sådan undersøgelse måtte have. Han vendte tilbage med et overordenlig rigt udbytte. Hertil kom så, at han undersøgte og læste alt, hvad der overhovedet fandtes af skrifter, trykte og utrykte, der kunde oplyse enkelthederne. Han behandlede alle disse kilder, ligesom også den rige mundtlige, ikke altid pålidelige tradition med sund og skarp kritik. Således blev hans store, imponerende hovedværk til: Bidrag til en historisk-topografisk beskrivelse af Island, i 2 bind, 1877—82. En del deraf benyttedes som afhandling for doctorgraden i Universitetets mindeår 1879. Dette værk er i enhver henseende udmærket, det er et uundværligt hjælpemiddel for enhver, der studerer Islands topografi, de gamle sagaer, og giver egenlig langt mere, end titelen lover.

Under sit ophold på Island oversatte Kålund Jón Thoroddsens berømte bondenovelle: Piltur og stúlka, udkommen i København 1874 under titlen: Indride og Sigríð.

Efter at være vendt tilbage fra Island blev han efterhånden knyttet til det Arnamagnæanske legat, idet han skulde undersøge håndskrifterne og deres beskaffenhed. Man havde på fornemmelsen, at samlingen trængte til at gennemgås systematisk og hvert numer nøje undersøges, men fremfor alt trængte man til at få en katalog over den, og helst trykt, så at alle kunde vide, hvad der fandtes i samlingen. Der eksisterede ganske vist et tidligere katalogarbejde — dog langt fra fuldtført —, men det var så stort anlagt, at det vilde ikke kunne fuldføres i nogen overskuelig tid. Trangen til en ny katalog medførte ønsket om at ansætte en mand for at undersøge og ordne samlingen til bunds og forfatte en katalog af passende størrelse — og her var dr. Kålund den rette mand. Han ansattes ved samlingen og som sekretær ved Kommissionen for det 'AM'ske Legat 1883 — tidligere havde han fået udnævnelse til adjunkt ved Metropolitanskolen, en stilling han da opgav — og han tog energisk fat på det store og vigtige arbejde. Resultatet var den 2 bind store katalog over samlingen, der forelå færdigtrykt i 1894. Det var et kæmpearbejde, der her var gjort, i lige grad værdigt for legatet som for forfatteren. Han havde på det grundigste forberedt sig dertil, også ved rejser i udlandet for at gøre studier i bibliotekerne og katalogiseringen dér. Iøvrigt kan jeg ikke her gøre nærmere rede derfor. Dette store værk efterfulgtes af et lignende arbejde over isl. håndskrifter i det kongelige Bibliotek (1900). Her offentliggjorde han en overordenlig lærerig og omfattende fremstilling af indsamlingen og bevaringen af den norrøne oldlitteratur.

I nær forbindelse med disse arbejder stod dr. Kålunds udmærkede danske og norsk-islandske Palæografiske Atlas i 3 bind (1903, 1905, 1907), bekostet dels af legatet, dels af Carlsbergfondet, samt en samling af Arne Magnussons offentlige (1916) og private breve (ikke helt færdigtrykt, inden han døde), samt hans brevveksling med hans landsmand, den berømte historieskriver Torfæus (1916).

Ved siden af disse store arbejder udfoldede dr. Kålund en forbavsende stor udgivervirksomhed; han udgav kritisk flere isl. sagaer; det vigtigste værk var det store sagakompleks Sturlungasaga (1906—11), der nu for første gang forelå i en videnskabelig tilforladelig udgave. En oversættelse af hele værket var allerede udkommen 1904. Bægge dele udgaves af Oldskriftselskabet. Et andet værk bør her særlig nævnes, hans udgave af forskellige isl. skrifter vedrørende kalendervæsen og komputistik m. m. under titlen *Alfræði íslensk*¹⁾ (Isl. encyklopædi) I—III, 1908—18. I vort selskabs skrifter udgav han en gammel isl. lægebog (1907).

Alle disse udgaver og skrifter er besørgede med den største nøjagtighed, samvittighedsfuldhed og kyndighed. Men jeg kan ikke nærmere komme ind på dem her. Jeg henviser til en udførlig nekrolog i Arkiv f. nord. filol.

Lejlighedsvis offentliggjorde dr. Kålund en mængde mindre afhandlinger om forskellige æmner i forskellige tidsskrifter. Herom må jeg henvise til samme nekrolog.

Til alt dette skal jeg føje, at dr. Kålund var en udmærket håndskriftlæser, der aldrig skyede nogen ulejlighed for at læse de værst medtagne steder i håndskrifterne.

Dr. Kålund var en af medstifterne af Samfund til udgivelse af gammel nordisk litteratur, hvis utrættelige sekre-

¹⁾ Dette delvis i forbindelse med prof. N. Beckman i Göteborg.

tær han var fra først af til sin død eller i 40 år. Han har som sådan udfoldet en virksomhed, der ikke kan sættes højt nok. Dr. Kålund var nemlig tillige en udmærket praktisk mand. Det var da også ganske i sin orden, at han efter prof. K. Gíslasons død (1891) valgtes til sekretær i Det kgl. nord. Oldskriftselskab, hvor han ligeledes har udført et dygtigt arbejde.

Som bibliotekar var dr. Kålund ikke blot på sin rette plads indadtil, men også udadtil, dermed mener jeg som den, der kunde og vilde hjælpe og vejlede alle dem, der benyttede den rige samling, der stod under hans varetægt. Alle har de i rigeligt mål benyttet sig af hans omfattende viden, hans dygtighed i at læse håndskrifter, hans udmærkede sproglige kundskaber. Sin kærlighed til Island og isl. sprog og litteratur kunde han ikke vise på en smukkere måde end ved at testamentere så godt som alt, hvad han ejede til det unge isl. Litteraturselskab, hvoraf han var medlem fra begyndelsen af.

I vort selskab blev dr. Kålund optagen i april 1900. Han har flere gange givet meddelelser i vore møder og han tog jævnlig del i dem og var altid en interesseret tilhører.

Dr. Kålund var i virkeligheden en meget alsidig mand med mange interesser, men særlig var det stadig Island og islandske begivenheder, der interesserede ham, og han læste stadig isl. aviser og nyere isl. litteratur. Den islandske oldtidslitteratur har i ham mistet en af sine dygtigste forskere, en af sine uegennyttigste og utrætteligste arbejdere, — hans venner en redelig og trofast ven, som de længe vil mindes og savne. Han tjente altid og ufravigelig sandheden og ærligheden, og kun den.

Dr. Kålunds navn vil mindes med ære så længe studiet af den gamle litteratur trives.

LAURBERG & GAD FOT.

FOTOTYPI PACTH & CRONE'S EPTF.

J. G. Zentner

II.

H. G. ZEUTHEN.

(15. Februar 1839—6. Januar 1920.)

Af C. Juel.

(Tale i Videnskabernes Selskabs Møde, den 16. Januar 1920.)

Vor afdøde matematiske Nestor Professor Zeuthens Liv frembyder mange Sider.

Vi har for nogle Øjeblikke siden hørt vor højtærede Præsident tale om Zeuthens Betydning for Videnskabernes Selskab, i hvilket han i en lang Aarrække var Sekretær. Ogsaa ved Universitetet har Prof. Zeuthen spillet en stor Rolle. Derom skal jeg kun sige, at hans Elever — og alle danske Matematikere indtil de sidste Aargange er hans Elever — beundrede hans omhyggeligt udarbejdede Forelæsninger og var taknemmelige for den Velvilje og varme Interesse, han med sin humane Karakter viste alle os Studerende.

Men jeg skal her alene holde mig til Zeuthen som Matematiker, til den Virksomhed, om hvilken det uden Overdrivelse kan siges, at den har kastet Glans ikke alene over dette Selskab og over Universitetet, men ogsaa over vort Land.

Det er næsten unødvendigt at bemærke, at hvad jeg her kan sige, kun kan være højst ufuldstændigt ligeoverfor en Forfatter, der har skrevet henimod et Par Hundrede større og mindre Arbejder, deriblandt mange store.

Zeuthen fødtes 1839 i et Præstehjem i Vestjylland med megen videnskabelig og litterær Interesse, og det har

paa ingen Maade været uden Indflydelse paa hans videnskabelige Produktion. Jeg tænker herved dels paa hans historiske og dels paa hans filosofiske Interesser, der var tidlig vakte, og som særlig viste sig i noget senere Arbejder.

Han tog Eksamen 1857 fra Sorø Skole og var der i nogle Aar Elev sammen med sin senere Universitetskollega afd. Prof. Julius Petersen. Dette har muligvis paavirket ham, i hvert Fald er det sikkert, at han efter at være bleven Student straks bestemte sig til at studere Mathematik. Han blev hurtigt en flittig Medarbejder ved det danske mathematiske Tidsskrift, der 1859 blev stiftet af daværende Direktør Tüchsen og Professor Schellerup. Hans første Arbejder heri var ikke geometriske, men analytiske. Jeg nævner dette for en Gang for alle at faa Lejlighed til at bemærke, at Zeuthen paa ingen Maade var speciel i sin mathematiske Produktion. Tvertimod, der er ingen dansk Mathematiker — og maaske ikke saa overordentlig mange udenlandske — der har skrevet om saa mange forskellige Ting som Zeuthen. Ogsaa hans Stilling som mangeaarig Lærer ved den polytekniske Lærestalt førte ham ind paa særlige Opgaver. Jeg skal som Eksempel minde om et Par fortrinlige Afhandlinger om Tovpolygoner.

Men i det følgende nødes jeg til alene at holde mig til Arbejder, hvor han ydede noget afgørende. Og det varede ikke længe, inden han fandt sit rette Felt. Efter at have taget Magisterkonferensen i 1862 drog han 1863 til Paris for at fortsætte sine mathematiske Studier under Chasles, den som af alle Mathematikere utvivlsomt har øvet den største Indflydelse paa ham. Chasles er Grundlæggeren af Antalgeometrien, særlig af Karakteristikteorien, og netop

i den Retning blev Zeuthen den store Mester. Den Sikkerhed, hvormed han opererede med herhen hørende ofte meget vanskelige Opgaver, var uforlignelig og er næppe naaet af nogen anden.

Hans første Arbejde i den Retning var hans Doktorafhandling fra 1865 „Nyt Bidrag til Læren om Systemer af Keglesnit, der er underkastede fire Betingelser“, et Arbejde, der straks vandt almindelig Anerkendelse og blev oversat i „Nouvelles Annales de M“ allerede 1866. Zeuthen gik dernæst over til Fladerne af anden Orden og bestemte Karakteristikerne i de elementære Systemer af Flader af anden Orden. Det er karakteristisk baade for Zeuthens Karakter og for hans Respekt for Chasles, at han, da han erfarede, at denne gav sig af med samme Arbejde, ikke skyndte sig med at offentliggøre sine Resultater, men indleverede dem i en lukket Konvolut til dette Selskab med Anmodning om først at aabne den efter Offentliggørelsen af Chasles' Afhandling.

Undersøgelser af den Art fortsatte han nu, og de kulminerede i den store og omfattende „Almindelige Egenskaber ved Systemer af plane Kurver med Anvendelse til Bestemmelse af Karakteristikerne i de elementære Systemer af fjerde Orden“ i dette Selskabs Skrifter. Det er et af Zeuthens Hovedværker og bærer Vidnesbyrd om Forf.s uhyre Energi og Arbejdsevne. Det er nemlig en overordentlig kompliceret Opgave, der behandles; allerede Talregningerne maa have krævet megen Tid. Saaledes findes som Antal af de Kurver af fjerde Orden, der berører 13 givne rette Linier og gaar gennem et givet Punkt:

2301119144.

Og dog vilde man tage helt fejl af Zeuthens Opfattelse, hvis man troede, at han saa et Hovedformaal for Metho-

derne i at danne saadanne formidable Antal, tvertimod — ogsaa det kunde han gøre, naar det krævedes, — men han hævdede iøvrigt netop stærkt, at Hovedformalet laa i Dannelsen af saadanne helst simple Tal, som kunde lede til overskuelige geometriske Sætninger.

Zeuthens Metoder i disse Arbejder er væsentlig to: for det første en rigt moduleret Anvendelse af Chasles' Korrespondanceprincip, for det andet en omhyggelig Undersøgelse af de Ændringer i Udseende og i Antal og Beskaffenhed af Kurvens singulære Punkter, der sker ved Overskridelse af udartede Kurver i de Systemer, han betragter. Det sidstnævnte er særlig karakteristisk for Zeuthen.

Jeg maa nu nævne nogle Arbejder fra samme Periode, hvor Metoden vel i det væsentlige var den samme, men som dog havde en nogen anden Karakter; de hører til hans allerbetydeligste Præstationer.

Den ene Gruppe af disse Arbejder handler om Slægtsætningen, d. v. s. om det Tal, som udtrykt ved Kurvens egne Tal, bliver uforandret ved at gaa over fra en Kurve til en anden, der svarer Punkt for Punkt til den første. Zeuthens Bevis for den — tidligere bekendte — Slægtssætning er ganske simpel. Svarer paa de to Kurver γ og γ_1 et Punkt M paa γ til et Punkt M_1 paa γ_1 , forbinder man M med et fast Punkt A , og M_1 med et andet fast Punkt B . Skæringspunktet mellem Linierne AM og BM_1 har da til geometrisk Sted en vis Kurve, og man faar den søgte Relation ved at udtrykke, at der fra A og fra B gaar lige mange Tangenter til denne Kurve. Metoden er karakteristisk for Zeuthen, og jeg nævner den, da den samme med passende Ændringer er brugt i en Række andre Problemer. Et Bevis af en noget lignende Karakter var givet omtrent samtidig af en italiensk Mathematiker Ruffini, men Zeuthen

benyttede straks sin Methode til at udvide Sætningen ogsaa til det Tilfælde, hvor der ikke er éntydig men flertydig Sammenhæng mellem Kurverne, og udledede, hvad man kalder Zeuthens udvidede Slægtssætning. Ganske vist har man senere bemærket, at man kan faa samme Sætning ved at anvende den gamle Abel-Riemann-Clebschske Slægtssætning paa en flerdobbelt tænkt Kurve, men Navnet er dog berettiget, thi dels er Zeuthen den første, der har opstillet denne overordentlig vigtige Sætning, dels har han givet en Mængde Anvendelser af den. Særlig har han benyttet Sætningen til i visse Tilfælde at bestemme Løsningers Multiplicitet, en Bestemmelse han i tidligere Arbejder foretog paa andre Maader. Vi har her et Eksempel paa Zeuthens Energi — aldrig bliver han træt af at forbedre sine Metoder, lige saa lidt som han betænker sig paa at opgive en Methode, naar han kan finde en anden, der synes ham bedre.

Ligeledes har han ad lignende Veje, som den nævnte undersøgt og bestemt Dobbelpunkterne ved flertydige Afhængigheder i Planen og Rummet, og som den første funden en Invariant, der optræder ved den éntydige Transformation af en algebraisk Flade i en anden. Værdien af denne sidste Undersøgelse blev knap nok straks forstaaet. Det kom først, da italienske Matematikere henimod det forrige Aarhundredes Slutning uafhængig af Zeuthen og ad helt andre Veje var kommen til samme Resultat. Jeg erindrer, det var Zeuthen en stor Tilfredsstillelse, da han langt senere gjorde sin sidste store Udenlandsrejse, at de italienske Matematikere med stor Beredvillighed anerkendte hans Prioritet paa dette Punkt. Invarianten hedder i Reglen nu den Zeuthen-Segreske Invariant.

Der er endnu et Par Arbejder, jeg maa omtale. De er

i og for sig af stor Værdi — for mig har de haft en særlig Betydning. Den ene handler om Formen af algebraiske Kurver af fjerde Orden, den anden om rette Linier paa algebraiske Flader af tredie Orden. Det er ved Studiet af disse Afhandlinger, at det i sin Tid lykkedes mig at udvide en Del af de deri indeholdte Sætninger til ogsaa at gælde om ikke algebraiske Kurver og Flader. Det er mig umuligt at tale om Zeuthens Arbejder uden at udbede mig Tilladelse til ogsaa her at bringe disse to Afhandlinger min Hyldest.

Ved Tiden henimod 1880 sker der en Standsning i Prof. Zeuthens systematiske Undersøgelser. Hans Interesser var begyndt at dreje sig henimod Historien. Zeuthens Interesse for historiske Undersøgelser gik langt tilbage. Fra en mundtlig Bemærkning ved jeg, at det var Prof. Oppermann, der allerede, da Zeuthen var Student, henedede hans Opmærksomhed paa de Opgaver, der her laa for. Hans første historiske Arbejde var en lille Artikel i Mathematisk Tidsskrift fra 1876 om Brahmaguptas Trapez. Men han skulde snart finde et rigere Arbejdsfelt, og man kan næsten datere Tidspunktet derfor. Det var nemlig ved Prof. Heibergs Doktorafhandling: „Quæstiones Archimedæ“. Det, som i denne Afhandling mest vakte Matematikernes Opmærksomhed, var det af Doktoranden kritisk fremhævede Spørgsmaal om Archimedes' Kvadrat- rodsuddragninger. I Handlingen deltog fra Matematiker- nes Side foruden Zeuthen ogsaa Professorerne Steen og Oppermann. Om Zeuthens Hypothese var helt fyldestgørende, er her mindre væsentligt, den var i hvert Fald interessant. Det, som man i det korte Referat derom, han skrev i Tidsskrift f. Mathematik, mest lægger Mærke til, er, at Zeuthen her straks viser sig klar over Forbin-

delsen mellem de forskellige Perioder i den græske Matematik. Han erkender, at de af Euclid i geometrisk Form opstillede Sætninger ogsaa efter Euclids egen Opfattelse havde en arithmetisk Anvendelighed — noget han senere uddybede ved sin Opstilling af en græsk Arithmetik og en græsk Algebra i geometrisk Form. Ligeledes gør han opmærksom paa Forbindelsen mellem Euclid og Diofant, hvorved man ikke maa glemme, at mange endnu paa den Tid stod saa uforstaaende overfor den græske Mathematik, at der kunde fables om en indisk Indflydelse paa Diofant.

Allerede i 1885 fremkom saa den store „Keglesnitlæren i Oltiden“, der fastslog Zeuthens Ry som mathematisk Historiker. Den græske Forf., som her fremfor andre kommer paa Tale, er Apollonius. Denne begynder med at definere Keglesnit som Snit i cirkulære Kegler — men fortsætter dernæst ad ren plangeometrisk Vej. Zeuthen godtgør fuldstændig, at denne Vej i alt væsentlig er den samme som den, der bruges i den nuværende analytiske Geometri med Parallelkoordinater, og paaviser med stor Sandsynlighed, at Apollonius ogsaa (paa Navnene nær) har kendt ikke ringe Dele af Projektivgeometrien. (Noget lignende var ogsaa Chasles kommen ind paa, men knyttede sine Betragtninger til den senere Pappus.). Hvorfor Apollonius begynder sin Bog med Keglen, stod indtil videre hen i det uvisse, da han egentlig ligesaa godt kunde have begyndt med Kurvernes Ligninger, direkte knyttede til Fladeanlæg, — men ogsaa dette skulde Zeuthen senere forklare. Den indgaaende Behandling af Archimedes er i og for sig ogsaa interessant, men er særlig værd at notere som det første Skridt i de Undersøgelser over Infinitesimalregningens Forhistorie, som han senere saa ofte med Forkærlighed vender tilbage til.

Af den følgende Række historiske Arbejder er der et, som jeg maa standse ved. Det fremkom ved det skandinaviske Naturforskersmøde i København i 1892. Det indeholder i al sin Simpelhed en Opfattelse, som jeg ikke betænker mig paa at sige er af afgørende Betydning for Forstaaelsen af adskillige Punkter i Oldtidens Mathematik. Zeuthen siger her simpelthen, at i Oldtiden var Konstruktionen Eksistensbevis. Naar Euclid i sin 1ste Bogs 1ste Sætning lærer at konstruere en ligesidet Trekant, er det ikke for at gøre opmærksom paa, at en saadan kan man konstruere, naar man har Lineal og Passer ved Haanden, men for at sikre sig, at en saadan Trekant efter hans Forudsætninger eksisterer. Man faar blandt andre Ting ogsaa ved den nye Opfattelse at vide, hvorfor Apollonius begyndte sin Keglesnitlære med at opfatte Kurverne som Snit i cirkulære Kegler. Nu ser man, at det var for at sikre sig Kurvernes Eksistens som saadanne, idet Cirklens Eksistens for Euclid er axiomatisk givet. Man ser, at Zeuthen stadig vender tilbage til sine Opgaver for at komme dybere ind paa dem.

Der er særlig et Punkt, hvor Betydningen af Zeuthens Opfattelse er væsentlig, det er ved Forstaaelsen af Parallelaxiomet. Dette kaldtes i tidligere Tid det XI Axiom, men blev senere hen af tekstkritiske Grunde stillet paa sin rette Plads som det 5te Postulat. Men først Zeuthens Bemærkning gav den rent mathematiske Forklaring heraf: Parallelaxiomet er et Eksistenspostulat ligesom de øvrige Postulater.

Ved Tiden henimod Slutningen af det forrige Aarhundrede begynder den tredie, den sidste og heldigvis lange Periode af Prof. Zeuthens videnskabelige Liv, og den er paa ingen Maade den mindst interessante. Nu følger en

uafbrudt Række af systematiske og af historiske Arbejder skiftevis efter hinanden. Jeg maa ved Omtalen heraf indskrænke mig til dels at nævne nogle enkelte af Arbejderne, dels at gøre opmærksom paa, hvorvidt der er fremkommen nye Synspunkter. Nye Enkeltheder kan der ikke være Tale om at tage Hensyn til.

Jeg vil straks bemærke, at der i dette Tidsrum sker en paafaldende Udvikling i formel Henseende. Zeuthens Stil har altid været ulastelig, nu bliver den mere og mere letflydende; flere af de senere Arbejder er det en æsthetisk Nydelse at læse. Saaledes synes jeg, at den korte Oversigt over den ældre Tids Mathematik, som Zeuthen — ganske vist paa Tysk — skrev i „Kultur der Gegenwart“ er en Perle af en populær historisk Fremstilling. Men i rent videnskabelig Henseende er det nævnte Arbejde naturligvis kun en Affødning af hans store ogsaa udmærket skrevne: *Mathematikens Historie fra Oldtiden til Begyndelsen af det attende Aarhundrede*. I det andet Bind fra 1903 maa jeg særlig beundre den glimrende Fremstilling af Descartes; dennes Mangesidighed har aabenbart tiltalt Zeuthen. Men Hovedsagen i dette andet Bind er den udførlige Behandling af Infinitesimalregningens Forhistorie, og her spiller, inden Hovedmændene Newton og Leibniz træder frem, naturligvis særlig Barrow og Fermat, mest den sidste, Hovedrollen.

Zeuthen forberedte sin samlede Fremstilling ved en Række Monografier, de fleste i Vidensk. Selsk. Skrifter. Det har her Interesse at se, hvorledes han i disse arbejder sig frem til stedse større Klarhed over Problemerne, — et nyt ikke uinteressant Vidnesbyrd om hans stadige Arbejde, altid stræbte han efter det bedste, han kunde give.

Som Eksempel paa det Samarbejde med Prof. Heiberg,

som jeg før har nævnt, skal jeg minde om hans Medarbejderskab ved Udgivelsen af det mærkelige Skrift af Archimedes: „Ephodikon“, som i 1909 blev fundet af Prof. Heiberg.

Jeg skal nu vende mig til Zeuthens systematiske Arbejder i denne Periode. Her samler Hovedinteressen sig om det store Værk: „Lehrbuch der abzählenden Methoden in der Geometrie“, hvori det lykkedes Prof. Zeuthen at samle Hovedindholdet af sine antalgeometriske Undersøgelser. Naar jeg siger „samle“, er det dog for lidt; der findes deri adskilligt nyt og interessant, som ikke var fremkommet tidligere. Det er en Bog, som holder mere end dens Titel lover. Det er i Virkeligheden den fuldstændigste Lærebog i den algebraiske Geometri, som overhovedet findes. Men alt er nu bearbejdet og bragt paa sin simpleste Form. Jeg har allerede tidligere nævnt, at Zeuthen i sin første Periode lagde hele Hovedvægten paa Chasles' Korrespondanceprincip. Dette Princip bibeholdes naturligvis, det er aldeles nødvendigt, og det uddybes ved de Tilføjelser, som er gjorte af den af Zeuthen højt beundrede Halphén. Men det er dog stillet i Baggrunden og Princippet for Antallenes Vedligeholdelse er stillet i Spidsen. Zeuthen havde ganske rigtigt set, at denne Methode baade hurtigere og overskueligere end nogen anden fører til Maalet — men for at bruge den med Sikkerhed kræves rigtignok den geometriske Takt, hvori Zeuthen var den uforlignelige Mester. Som Eksempel paa det nye i Bogen skal jeg fremhæve den Klarhed, han her har naaet ved det vanskelige Spørgsmaal om brudne Valenser i den Brill-Nøtherske Sætning.

Til Slutning skal jeg om end kun med nogle faa Ord vende mig til Zeuthens historiske Arbejder fra hans sidste

Aar. Efter tidligere at være trængt dybt ind i Oldtidens matematiske Viden fra dens Guldalder gaar han i sine sidste Arbejder længere tilbage, han søger det naturlige og ligefremme Grundlag, som maa gaa forud for enhver formel Opbygning af en Videnskab. Og ad den Vej er han ogsaa kommen til at interessere sig for de ganske moderne Undersøgelser over Geometriens Grundlag — begge Steder ser han i det intuitive i *I n t u i t i o n e n* den Undergrund, hvorfra ogsaa alle matematiske Ideer maa have deres Udspring.

Og saaledes ser han ud fra sit Synspunkt det ældste og det nyeste i hans Videnskab slutte sig sammen — og med en skønnere Opfattelse kunde et videnskabeligt Liv ikke afsluttes.

En Mand med Prof. Zeuthens videnskabelige Anseelse samlede naturligvis i sit lange Liv en Mængde indenlandske og udenlandske Udmærkelser. Han var betydelig nok til ikke alene at kaste Glans over dansk Mathematik, men over vort Land, og mange er vi, der i Udlandet har haft Gavn af at have en Mand med Zeuthens internationale Anseelse i Spidsen.

Men for os, der har haft den Lykke at kende ham nøjere, betyder han ved Siden deraf endnu noget andet. Der er i enhver Stilling i Livet noget, der hedder Troskab mod sin Gerning — og dette gælder ikke mindst i Videnskaben. Og i den Henseende er Zeuthen os et lysende Forbillede: aldrig lagde han sig til Hvile paa sin Berømmelse, altid arbejdede han videre til større Fuldkommengørelse til sine sidste Dage.

Mindet om ham og hans Gerning vil leve længe.

A. A. JERNDORFF PINX.

FOTOTYPI PACT & CRONE'S EFFE.

Edw. M. M. M.

III.

LUDVIG F. A. WIMMER.

(7. februar 1839—29. april 1920).

Af Finnur Jónsson.

(Tale i Videnskabernes Selskabs møde, den 7. maj 1920).

I løbet af godt og vel et år har vort Selskab indenfor den nordiske sprogvidenskab mistet ikke mindre end 3 videnskabsmænd, B. M. OLSEN, KR. KÅLUND og, nu sidst, professor WIMMER.

Dette sidste dødsfald kom ikke uvæntet. Prof. Wimmer havde i længere tid været alderdomssvækket, og nu er han gået bort, godt og vel 81 år gammel, f. 7. februar 1839.

De vigtigste data i hans liv er i al korthed følgende: student fra Ribeskole¹ 1857, magisterkonferens i nordisk sprogvidenskab vinteren 1865—66, doctorgraden 1868, docent i sammenlignende spogvidenskab 1871, i nordisk filologi 1876; var medansøger til professoratet i sanskrit efter Westergaard 1878, (den ældste ansøger, Fausbøll, blev ansat), og blev professor ordinarius i sit eget fag, da Konrad Gislason tog sin afsked 1886. Tog selv afsked fra dette sit embede i 1910.

Allerede som skolediscipel viste Wimmer udpræget lyst til sprogstudier (vistnok en arv fra faderen, der kunde de

¹ Wimmer havde gået i skole i Kolding, men skolen blev nedlagt 1856. Selv var han født i Ringkøbing.

fleste nyere sprog), og han underviste sine meddisciple. Da han skulde vælge et universitetsstudium, kunde valget ikke være tvivlsomt. Med den ham egne energi kastede han sig over studiet af de forskelligste sprog, hebraisk, arabisk, sanskrit, for ikke at tale om de gotiske sprog, som han selv kalder det i sit doctorvita. Og det blev disse sidste, og bl. dem de nordiske sprog, der vandt overhånd, og i dem tog han sin magisterkonferens. Denne tog han med udmærkelse. Hans studier var meget dybtgående og indtrængende; hans sammenlignende sprogstudier var naturligvis prægede af den dengang almindelige opfattelse; blandt hans lærere var det hovedsagelig Westergaard, der udøvede den største indflydelse og hvis minde han ærede højt. Fordybelsen i R. Rasks skrifter havde også vakt den dybeste ærbødighed for ham og hans grundlæggende fortjenester af sprogvidenskabens; Rask kan kaldes hans læremester¹. Rask og Wimmer, synes jeg, var meget åndsbeslægtede, begge fødte systematikere, begge videnskabelige realister i ordets bedste betydning, begge elskende det korte, knappe, klare udtryk og fremstilling.

Hvor grundige studier Wimmer havde gjort, viser hans første afhandlinger, således hans udgivelse af Rasks efterladte arbejde: »Udsigt over den írániske, indiske og malebariske sprogklasse« og hans bemærkninger til den, i Tidsskr. for Philol. og Pædag. 1863 (4. årg.). Wimmer giver her en historisk oversigt over de pågældende sprog; jeg er ude af stand til at bedømme, hvad der heri er originalt, men i hvert fald viser de hans bedste egenskaber, klarhed og grundighed.

Retningen af hans studier straks efter magisterkonferensen viser afhandlingerne fra årene 1867—68. 1866 var

¹ Jfr. Wimmers Mindetale over Rask 1887.

1. bind af G. Stephens' runeværk udkommet med tolkning af de behandlede (ældste) indskrifter. Alle ved nu, hvor store mangler der klæbede ved Stephens' læsning og sproglige tolkning. Ikke én indskrift var rigtig læst eller tydet. Wimmer skrev, under følelsen af at det her gjaldt et sprogvidenskabeligt hovedspørgsmål, en afhandling med titlen: *De ældste nordiske runeindskrifter* (i *Aarbøger f. nord. Oldk.* 1867), hvori han punkt for punkt påviste tydingernes umulighed og stillede iøvrigt dette runesprog på sin rette plads og fastslog det urnordiske sprogs karakter overfor de andre germanske sprog. Heraf opstod der polemik mellem Stephens og Wimmer (i det følgende bind af *Aarbøger*). Wimmer havde et let spil; hans kritik var skarp og knusende, men som altid fuldtud saglig. I samme tidsskrift 1868 offentliggjorde W. en anden lødig afhdl.: »Den historiske sprogforskning og modersmålet«. Idet han går ud fra »etymologien« giver han en oversigt over sprogvidenskaben og dens udvikling, over ældre gale opfattelser og dvæler særlig ved Rasks fortjenester, ved Grimm og Bopp. Han vil vise, hvor stor en betydning for forståelsen af modersmålet og dets udvikling den sammenlignende sprogvidenskab har, og han fremhæver med styrke, at det er den historiske betragtning, der må anvendes, og det gælder at finde den historiske udvikling og dens love. For os er alt dette nu den selvfølgeligste sag af verden. Dengang var det nyt eller så omtrent. W. polemiserer stærkt imod den betragtning, at et sprogs udvikling og simplificering betyder tilbagegang, decadence. For at vise hans sunde opfattelse anfører jeg følgende udtalelse: »Et sundt uhildet blik hos sprogforskeren udtaler sig da også afgjort imod en sygelig betragtning, der stiller de yngre sprogformer som svagere, klangløser, i det hele slettere end de ældre«. Han

udtaler, at det er med sprogenes udvikling som med menneskeslægterne, der afløser hinanden, og han minder om Homers »skønne lignelse«: ὄμη περ φύλλον osv. og Horats' anvendelse deraf på sprogenes ord. Afhdl. slutter med at slå hovedperioderne i det danske sprogs historie fast.

Jeg har været så vidtløftig om disse afhandlinger, fordi de så klart viser de to hovedretninger, de to hoveddæmner for W.s videnskabelige virksomhed: den sproglig-grammatiske og den rent runologiske — begge dog inderlig knyttede til hinanden.

Årene 1860—70 har uden tvivl været de år, han arbejdede stærkest og intensivest, især med at samle stoffet til sine hovedarbejder på begge områder.

Foruden de nævnte arbejder udgav han sin doctorafhandling 1868, under titlen: Navneordenes bøjning i ældre dansk, der betegnedes som Bidrag til dansk sprog-historie I. Desværre kom aldrig fortsættelsen. Bogen er en fuldstændig dansk formlære for navneordenes vedkommende, hvorunder også forskellige sproghistoriske spørgsmål behandlede. Afhandlingen er udtømmende og helt igennem grundlæggende. Inddelingen er her for første gang efter stammer. Mærkeligt nok siger W., at den første tanke til nærværende afhandling er fremkaldt ved en dårlig bog af tyskeren Kelle fra 1863. I sine senere forelæsninger har W. givet oversigt af lignende art over formlærens øvrige dele.

Afhandlingen er bygget over det foreliggende materiale; hver form afhjemles, intet påstås at være så uden at der gives kildehjemmel derfor. Former, der ikke findes, betegnes særlig. De tilsvarende oldnordiske former anføres til sammenligning helt igennem.

Vi kommer derigennem til hans næste bog, der — heldigvis — ikke blev et brudstykke, men en fuldstændig »oldnor-

disk formlære«, 1870. Denne bog var også beregnet på at være skolebog — 1871 blev oldnordisk indført som skolefag —, derfor fik den ikke den videnskabelige form på alle punkter, som havde været ønskelig; i ændret og forkortet form blev den til den bekendte skolegrammatik. Bogen blev straks oversat på tysk 1871 og 3 år senere på svensk (Fornordisk formlära 1874), og her var skridtet taget fuldt ud; her inddeltes navneordene således efter stammer. Formlæren er her så udmærket, at der har egentlig talt ikke været noget synderligt at ændre deri; enkelte omflytninger af enkelte ord og lign. kunde foretages. Heller ikke her findes nogen form, som ikke kan afhjemles, selv om kilderne her ikke anføres. Når man ser hen til den fylde af eksempler fra alle formlærens dele, er det klart, hvor omfattende Wimmers læsning og ekscerpering har været. Bogen er nu desværre ikke mere til at få, men Wimmer var ikke til at bevæge til at give en ny udgave. Grunden hertil var rimeligvis den, at han følte, at lydlæren helt måtte omarbejdes. Da han skrev den, var der egentlig ikke meget, der hed lydlære. Den knappe lydlære (på c. 34 sider; lydlæren i Noreens grammatik, 3. udg. er over 200 sider) indeholder dog en klar oversigt over de vigtigste punkter, aflyd, omlyd, brydning osv., således som opfattelsen dengang var. Af forarbejder havde W. ganske vist Rasks værker, hvor formlæren i alt væsentligt var given. Af K. Gislasons: Oldnordisk formlære var kun ét hæfte udkommet 1858. Bortset fra enkelte mindre afhandlinger, (Småbidrag til nordisk sproghistorie, 1879 i Philol.-hist. Samfunds mindeskrift, den fortræffelige fortale til hans udmærkede læsebog, De nasale-rede vokaler og deres betegnelse i de danske runeindskrifter i Arkiv f. nord. fil. XXI. 1905, imod Sjørø's afhdl.sst.

XX, »Vederlag« i »Vederlagsret« i Oversigten 1898 osv.), udkom der ikke noget større skrift på dette område.

I udgivelsen af oldskrifter deltog W. ikke, undt. forsåvidt som han med mig besørgede den fototypiske udgave af Codex regius 1891. Det var i mange henseender et vanskeligt arbejde, hvor det så at sige gjaldt hvert eneste bogstav og bogstavform i håndskriftet. Og mange var de aftenlige konferencer vi havde. Jeg glemmer aldrig, med hvilken ukuelig energi W. dengang arbejdede; jeg fik ret et indblik i hans, om jeg så må sige, videnskabelige samvittighed, som for mig personlig var af uvurderlig værd for hele livet. Vi gennemgik nøjagtig de mindste detaljer — og dog var Wimmers hele færd fri for pedanteri. Han vidste til punkt og prikke, hvad det kom an på. Hvor hurtig og energisk han arbejdede, fik jeg et levende indtryk af, da han redigerede og formede indledningen og anmærkningerne på grundlag af det store stof, vi havde samlet både til den palæografiske beskrivelse af dette uvurderlige håndskrift og til anmærkningerne.

Uagtet han ikke selv ellers deltog i udgivelsen, udkom der næppe et skrift, som han ikke havde andel i som hjælper og rådgiver m. h. t. fremgangsmåden; dette gælder overhovedet alle skrifter indenfor den nordiske sprogvidenskab. Han var også som medlem (formand) af bestyrelserne for udgiverselskaberne Samfund til udg. af gml. nord. litt. og Universitetets Jubilæumsselskab, og som medlem (formand) af den Arnamagnæanske Kommission gennem en lang årrække direkte medbestemmende for, hvad der udkom, og hvorledes det blev gjort.

Jeg slutter dette afsnit med at bemærke, at det ikke var de grammatiske ordformer og lyd, som alene interesserede Wimmer, således som tilfældet er med mange moderne ling-

vister, men også indholdet var det, der fængslede ham og som han vilde trænge dybere ind i. Dette udtaler han selv i sit vita, og det var sandt. Det viser også hans udmærkede læsebog og hans her givne verstolkning, som er noget af det bedste og indsigtfuldste, der er givet af dem, der ikke specielt havde givet sig af med skjaldekvadene.

Jeg kommer nu til det andet hovedområde for W.s virksomhed: det runologiske.

Lige fra Ole Worms dage, og vist endnu længere tilbage, havde man her beskæftiget sig med runerne og tolket indskrifter, men tolkningen led naturligvis under det meget ufuldstændige kendskab til det gamle sprog, for ikke at tale om indsigt i runernes historie. En udmærket oversigt herover har W. givet i sit Universitetsfestskrift 1895, hvor han også giver en oversigt over sine egne runologiske rejser og undersøgelser. Lige ned til hans fremtræden stod runeforskningen på et meget primitivt standpunkt, selv om flere indskrifter, især med de yngre runer, nogenlunde rigtigt var tolkede. En fuldstændig forandring i runestudiet indtrådte ved S. Bugges og L. Wimmers fremtræden kort efter midten af forrige århundrede. Omtrent samtidig begyndte de to lærere deres runearbejde og samarbejde; hvem der har prioriteten, ved jeg ikke, men Bugge kom først med sin ganske korte tolkning af guldhorns-indskriften i Tidsskr. f. Phil. og Pæd. 1865, hvorefter så fulgte hans udmærkede afhandlinger om de urnordiske indskrifter i samme tidsskr. 1866—69. Men samtidig hermed behandlede W. flere af disse i sine ældste ovf. nævnte afhandlinger fra 1867—68. Ved deres tolkning blev en rigtig og solid grundvold lagt for alle senere tiders tolkninger (jeg nævner blot, at Ψ blev fastslået som tegn for r (z, af s) osv.

Der rejste sig her to spørgsmål: forholdet mellem de to

alfabeter, man havde konstateret, det ene på 24, det andet på 16 runetegn, — og runeskriftens historiske udvikling. Disse to spørgsmål hænger nøje sammen. Overfor tidligere tiders vildfarelser og uklarhed måtte det være W. magtpåliggende at gøre et rydningsarbejde her, og, sine principper tro, gik han naturligvis historisk til værks. Frugten af hans arbejde blev den berømte afhandling: Runeskriftens oprindelse og udvikling i Norden (Aarbøger 1874), senere oversat på tysk og forøget og ændret, hvor det tiltrængtes, under titlen: Die runenschrift 1887 (betegnende nok tilegnet Rasks og Westergaards minde).

Efter nogle indledende betragtninger af mere almindelig art går W. over til undersøgelsen af runernes oprindelse. Han gennemgår de ældste alfabeter, det fönikiske, græske og italiske, og forholdet imellem dem. Derefter kommer han til det bekendte resultat, at det er et yngre latinsk alfabet, der ligger til grund for runefutharken, og dette søger han at bevise runetegn for runetegn. Runernes udbredelse bl. de goto-germanske stammer behandles herunder udførlig.

Egenlig fremgik det heraf, at den længste række også måtte være den ældste. Og det er da også dette, W. udførligt påviser, idet han viser, at denne simplificering delvis beror på de ændringer i det nordiske sprog, der efterhånden foregik indtil det ved 800 havde fået den form, vi kender fra runeindskrifter efter den tid, de ældste norsk-islandske digte og den ældste isl. litteratur.

Med megen finhed, skarpsind og sund sans påvises de ændringer, som de oprindelige tegn måtte få, især fordi de (oprindelig) skulde skæres i træ (kantede for runde, skrå, for lige, streger osv.).

I forskellige tillæg behandles forskellige vigtige spørgsmål,

f. eks. Wulfilas alfabet, de norske og islandske runerimerier, samt de ældste danske indskrifter med de yngre runer.

De resultater, som W. her kom til, stod længe uanfægtede; det sidste punkt, forholdet mellem den yngre og ældre række, er fastslået engang for alle. Derom er enhver strid umulig. Derimod er det første punkt, runernes umiddelbare grundlag, blevet i den senere tid stærkt anfægtet. Allerede Bugge havde, uagtet han til at begynde med var enig med W., gjort sig til talsmand for, at nogle runer i det mindste var hentede fra et græsk alfabet. Prof. O. von Friesen i Upsala har villet i en afhdl. 1904 påvise, at runeskriften hovedsagelig beroede på forskellige arter af græske alfabeter, og dannet i egnene ved det sorte hav, hvorfra en kulturbølge havde ført runerne op igennem Østeuropa til Danmark og Norden. Jeg kan naturligvis ikke her komme ind på dette spørgsmål, men må lade mig nøje med at udtale, at jeg holder fast ved Wimmers opfattelse som den, der har den største sandsynlighed for sig, og jeg hævder tillige, at den særdeles godt kan forliges med påvisningen af den nævnte kulturbølge og antagelsen af, at det er Goterne, der har æren for runernes dannelse. Hvor og hos hvem de var dannede, derom udtalte W. sig med velberåd hu ikke. Det var for ham et så dunkelt spørgsmål, at han, sine principper tro, ikke vilde udtale en hypotese, han ikke med nogenlunde sikre midler kunde fremsætte.

Foruden dette hovedværk har W. skrevet flere runologiske afhandlinger om enkelte indskrifter — forløbere for hans store runeværk. 1887 udgav han pragtværket om det gotlandske runemonument: Døbefonten i Åkirkebykirke. Sønderjyllands runemindesmærker behandlede han i 1892¹) og senere 1901 i Haandbog i det nord-

¹ Ved hjælp af Vedelspangstenene lykkedes det Wimmer at påvise et mærkeligt afsnit af dansk historie før og ved midten af 10. årh.

slesvigske spørgsmål. Og på en fortræffelig måde tolkede han de tyske runemindesmærker 1894 (Aarbøger).

Wimmers hovedvirksomhed fra og med 1876 blev imidlertid undersøgelsen og udgivelsen af de danske runemindesmærker med de yngre runer, der udkom i 4 prægtige bind i årene 1895—1908.

Det var naturligt, at man straks efter udgivelsen af afhdl. om runeskriftens oprindelse tænkte på Wimmer som udgiver af disse indskrifter. Efter opfordring af Oldskriftsselskabet, der vilde bekoste undersøgelsen og udgivelsen, begyndte Wimmer 1876 sine runologiske rejser, der varede til 1879. På disse undersøgte nøje og aftegnedes¹ med den største omhu hvert enkelt monument. Flere af dem eller måske de fleste undersøgte atter og atter. Oldskriftsselskabet havde imidlertid, da det kom til stykket, ikke råd til at bestride omkostningerne ved udgivelsen, så Carlsbergfondet trådte til og bekostede det hele.

Jeg behøver ikke at komme nærmere ind på dette arbejde. Vi ved alle, hvilket glimrende værk det er, hvad enten man ser hen til den over al ros hævede nøjagtige beskrivelse af hvert mindesmærke, hvert runetegn, hver enkelthed af betydning, eller til det skarpsind, hvormed de ofte mangelfulde eller utydelige indskrifter tydes, og den sunde sans uden alt hypotesejageri, der helt igennem præger værket. Ved alle de fremragende egenskaber — det prægtige udstyr ikke at glemme — er det blevet et mønsterværk, om hvilket man med rette og, med en af indskrifternes ord, kan sige: *É mun standa með sténn lifir.*

En udførlig indledning indeholder udtømmende skildring af mindesmærkerne i teknisk henseende, runernes

¹ Ved den udmærkede tegner Magnus Petersen.

form og lydværldi og indskrifternes sprog, indhold, form og alder. En let oversigt over det hele vil man kunne finde i den af fru dr. L. Jacobsen besørgede håndudgave 1914.

Efter afslutningen af dette værk betragtede Wimmer sin livsgærning som afsluttet og to år senere tog han sin afsked fra Universitetet. De sidste 10 år af sit liv beskæftigede han sig ikke med videnskabeligt arbejde. Som et ydre udtryk herfor var det, at han til almindelig overraskelse solgte sit store og prægtige bibliotek på auktion — med undtagelse af sin meget fuldstændige, sikkert enestående runologiske samling, som han skænkede til Det kongelige bibliotek.

Af det sagte fremgår, hvad der karakteriserer W. som videnskabsmand: hans virkelighedssans, hans sunde sans parret med skapsindighed, ubegrænset redelighed i forskningen og ikke mindst hans søgen efter det faste, urokkelige grundlag for den videnskabelige bygning, endelig hans alsidighed og fordomsfrihed. Han elskede de klare, lige linjer, intet var ham mere imod end halvhed, al qvasi-videnskab og gættéværk. Han var ikke for intet en discipel af Madvig og Westergaard.

Han var en aldrig svigtende hjælper for de yngre, der søgte hans råd og bistand. Han var uegennyttig som få. Han kunde være ilter og skarp i videnskabelig polemik, men aldrig personlig. Hans retfærdssans svigtede aldrig.

Hans universitetsvirksomhed som lærer var præget af hans bedste egenskaber. Hans forelæsninger over dansk og nordisk sproghistorie var i halvfjerdserne epokegørende. Han gentog dem idelig i de senere år, men efter sigende fornyede han dem ikke i forhold til den udvikling, som videnskaben fik. Han var en praktisk og snarrådig mand, og hans virksomhed som medlem af Fakultet og Konsisto-

rium var meget betydningsfuld¹. Sammen med nogle gode venner, som bedre end jeg kunde skildre denne side af hans virksomhed, repræsenterede han den frisindede side.

Til slut et par ord om Wimmers saga indenfor vort Selskab her. Han blev optaget 8. decbr. 1876 sammen med vor højtærede præsident (der af de daværende medlemmer nu er den eneste efterlevende). Wimmer valgtes i tidens løb naturligvis til at bedømme alle afhandlinger og andragender indenfor hans fag; han var selvfølgelig medlem af Ordbogskommissionen (fra 1878); han og V. Thomsen lykkedes det at få dette gamle og langvarige arbejde afsluttet 1906; det samme gælder Espersens Bornholmske ordbog, hvor han forfattede formlæren (V. Thomsen lydlæren, 1908). Han var en af de flittigste til at møde i selskabet, indtil han blev svagelig, og han har ofte givet meddelelser, især om runeindskrifter og andre af sine arbejder. 1895 forelagde han I. bind af sit store værk. 1898 tildelte Selskabet ham sin Madvigsmedalje — noget han satte megen pris på. Endelig blev han valgt til formand i den filosofisk—historiske klasse 1905, men ønskede at fratræde denne post på grund af svagelighed 1917.

Wimmers sidste levedage blev ikke så lyse og lykkelige, som hans venner havde ønsket ham. Han mistede sin udmærkede hustru, f. Borch fra Kolding, ifjor, hvad han tog sig meget nær. Men skønt han levede meget afsondret i sine sidste år, er det sikkert, at hans navn altid vil stråle i den danske videnskabs sagabog, sålænge noget runetegn er til og kendes.

¹ Han var efor for Borchs Kollegium 1891—1910.

**UDDRAG AF REGNSKABET
FOR AARET 1919.**

Indtægt.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. Beholdning fra forrige Aars Regnskab:				
a. Kassebeholdning	2995	33		
b. 5 Guldmedailler.....	1600	»		
c. 2 Sølvmedailler.....	25	»		
			4620	33
2. Renteindtægt:				
a. 125700 Kr. Husejer Kreditk. Oblig. à 3 ¹ / ₂ pCt.	4399	50		
89200 - Østift. Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	3122	»		
131000 - do. do. à 4 pCt. .	5240	»		
43000 - Jydske Ld. Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ pCt.	1505	»		
11000 - Fynske Kreditf.-Oblig. à 3 ¹ / ₂ pCt.	385	»		
b. 8000 - Prioritets Obligat. à 4 pCt.....	320	»		
c. 600 - Nationalbankaktier, Udbytte .	48	»		
d. Rente af Indlaan i Bankerne	353	64		
			15373	14
3. Statstilskud.....	1500	»
4. Bidrag i Følge fundatsmæssig Bestemmelse:				
a. Til Præmier:				
fra det Classen'ske Fideikommis.....	400	»		
Etatsraad Schou og Hustrus Legat.....	100	»		
b. Til videnskabelige FormaaIs Fremme:				
det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag for Aaret 1918.....	2898	73		
c. Fra Carlsbergfondet.....	10000	»		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen: Rente 3 ¹ / ₂ pCt. af 120200 Kr. Østift. Krdf. Oblig.....	4207	»		
			17605	73
5. For Salg af Selskabets Skrifter.....	1122	14
6. Tilfældige Indtægter:				
a. Udtrukne Obligationer.....	6000	»		
b. Bidrag fra Carlsbergfondet til Dækning af Underskud	45000	»		
			51000	»
Samlet Indtægt.....	91221	34

Udgift.		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. Selskabets Bestyrelse:					
a.	Løn til Embedsmænd, Amanuensis i Sekretariatet og Arkivet, samt Assistenten...	12720	50		
b.	Til Selskabets Møder.....	2091	35		
c.	Til Rengøring	557	70		
d.	Kontorudgifter.....	3252	89		
e.	Porto.....	1371	07		
f.	Brandforsikring.....	302	»	20295	51
2. Selskabets Forlagsskrifter:					
a. Af Selskabets Midler:					
α.	Oversigten.....	3296	»		
β.	Meddelelserne	23511	31		
γ. Skrifterne:					
	Papir til Skrifterne.....	5054	40		
	Afhandlinger af Selskabets Medlemmer	865	85		
	Afhandlinger af Ikke-Medlemmer	8663	86		
δ.	Andre Udgifter til Oplaget af Selskabets Forlagsskrifter.....	627	57	42018	99
b. Af det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag:					
3. Anvist af Selskabets Præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat.....					
		726	88
4. Understøttelse til Skrifters Udgivelse og videnskabelige Arbejder af Medlemmer eller andre:					
a. Af Selskabets Midler					
	
b. Af det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag:					
α.	Til Registrering af literære Kilder til dansk Historie, 4. Bidrag.....	1600	»		
β.	Til Dansk historisk Forening, 5. Bidrag	1000	»		
γ.	M. Cl. Gertz. Til fortsat Udgivelse af Scriptorum minores hist. Dan. medii ævi, 2. Bidrag.....	1000	»		
δ.	Nina Bang. Til Udgivelse af Øresundstoldregnskaber for 1660—1800, 2. Bidrag af en ny Bevilling.....	400	»	4000	»
Overføres...		67041	38

Udgift		Kr.	Øre	Kr.	Øre
	Overført	67041	38
5.	<i>Den internationale Association af Akademier:</i> Til Fremme af internationalt Samarbejde..	1737	58	1737	58
6.	<i>Pengepræmier og Medailler:</i>				
	a. Præmier af Legaterne:				
	fra det Classen'ske Fideikommis.....	1600	»		
	Etatsraad Schou og Hustrus.....		
	b. Af Selskabets Kasse:				
	Udbetalt (af det Thott'ske Legat).....		
	Medailler.....	12	50	1612	50
7.	<i>Tilfældige Udgifter:</i>				
	a. Istandsættelser og mindre Anskaffelser..	230	20		
	b. Gruppebillede af Selskabets Medlemmer..	675	»		
	c. Maleri af Selskabets Præsident.....	4228	»	5133	20
8.	<i>Indkøb af Obligationer:</i>				
	4000 Kr. 3 ¹ / ₂ & 4 pCts. Østift. Kreditf. Oblig..	3468	26		
	2000 - 3 ¹ / ₂ pCts. Jydske Landej. Krf. Obl..	1592	37	5060	63
9.	<i>Beholdning ved Aarets Slutning:</i>				
	a. Kassebeholdning	9023	55		
	b. 5 Guldmedailler.....	1600	»		
	c. 1 Sølvmedaille.....	12	50	10636	05
	Samlet Udgift....	91221	34

Oversigt over Selskabets Formue ultimo 1919

efter Kurs den 31. December

389100 Kr. 3 $\frac{1}{2}$ pCt. Kreditforenings Obligationer*)	Kr. 279.570,00
131000 - 4 — — —	- 104.110,00
8000 - 4 — Prioritets Obligation	- 8.000,00
600 - Nationalbankaktier	- 817,50
<hr/>	<hr/>
528700 Kr. Paalydende af Værdipapirer til Kurs	Kr. 392.497,50
Kassebeholdning:	
Kontant og i Banker**)	Kr. 9.023,55
Medailler	- 1.612,50
	<hr/>
	- 10.636,05
	<hr/>
I alt	<u>Kr. 403.133,55</u>

*) Deraf 120200 Kr. 3 $\frac{1}{2}$ pCt. Kreditforenings Obligationer til Kurs Kr. 84741,00,
I. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen.

**) Deraf Restbeholdning af det Hjemstierne-Rosencroneske Bidrag: Kr. 1871,32.

BUDGET

FOR AARET 1920.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1. Beholdning:				
a. Kassebeholdning				
b. Guldmedailler				
c. Sølvmedailler				
2. Renteindtægt:				
a. 125700 Kr. Husejer Kreditk. Oblig. à 3 ¹ / ₂ pCt.	4399	50		
89200 - Østifternes Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	3122	»		
131000 - do. do. à 4 -	5240	»		
43000 - Jydske Land. Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	1505	»		
11000 - Fynske Kreditf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	385	»		
b. 8000 - Prioritets Obligationer à 4 -	320	»		
c. 600 - Nationalbankaktier, Udbytte..	48	»		
d. Rente af Indskud i Bankerne ca.	250	50		
			15270	»
3. Statstilskud	3000	»
4. Bidrag i Følge fundatsmæssig Bestemmelse:				
a. Til Præmier:				
fra det Classenske Fideikommis	400	»		
Etatsraad Schou og Hustrus Legat	100	»		
b. Til videnskabelige Formaals Fremme:				
det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag for				
Aaret 1919.	2900	»		
c. Fra Carlsbergfondet	10000	»		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om				
Prof., Dr.med. & phil. Julius Thomsen: Rente				
3 ¹ / ₂ pCt. af 120200 Kr. Østif. Krdf. Oblig. . .	4207	»		
			17607	»
5. For Salg af Selskabets Skrifter	400	»
6. Tilfældige Indtægter		»
7. Tilskud af Beholdningen af Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag	1100	»
8. Underskud	53675	»
Samlet Indtægt	91052	»

Ved Beslutning af 24. April 1874 vedtoges det at betragte 280000 Kr. som et Fond, der ikke maa formindskes, medens Resten er til Raadighed til videnskabelige Foretagender. Selskabets Kapitalformue maa derfor ikke formindskes under et Beløb, hvis Rente og Udbytte svarer til 4 pCt. aarlig af ovennævnte Sum.

Udgift.		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1. Selskabets Bestyrelse:					
a.	Løn til Embedsmænd, Amanuensis og Assistent	13457	»		
b.	Til Selskabets Møder	2400	»		
c.	Til Rengøring	900	»		
d.	Kontorudgifter	4000	»		
e.	Porto	2400	»		
f.	Forsikring	300	»		
				23457	»
2. Selskabets Forlagsskrifter:					
a. Af Selskabets Midler:					
α.	Oversigten	4000	»		
β.	Meddelelserne	30000	»		
γ. Skrifterne:					
	Papir til Skrifterne		»		
	Afhandlinger af Selskabets Medlemmer. Fru Demant-Hatt: Lappish Texts, Bevilling forhøjes til	10000	»		
	C. Christensen: A monograph of the genus Dryopteris, Part II, Bevilling forhøjes til	9100	»		
	5200	»			
δ.	Andre Udgifter til Oplaget af Selskabets Forlagsskrifter	600	»		
				58900	»
3. Til Raadighed for Selskabets Præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat					
		1500	»		
4. Understøttelse til Skrifters Udgivelse og videnskabelige Arbejder af Medlemmerne og andre:					
a. Af Selskabets Midler » »					
b. Af det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag:					
α.	Til Registrering af litterære Kilder til dansk Historie, 5. Bidrag af en 10-aarig Bevilling	1600	»		
β.	Til Dansk historisk Forening	1000	»		
γ.	M. Cl. Gertz. Til fortsat Udgivelse af Scriptores minores historiæ Danicæ medii ævi, nyt Bidrag	1000	»		
δ.	Nina Bang. Til Udgivelse af Øresundstoldregnskaber for 1660—1800, 3. Bidrag af en 5-aarig Bevilling	400	»		
				4000	»
	Overføres			87857	»

Udgift.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.
Overført.....	87857	»
5. a. Union Académique Internationale.....	1200	»		
b. International Research Council.....	150	»		
c. Forskellige internationale Sammenslutninger	»	»	1350	»
6. <i>Pengepræmier og Medailler:</i>				
a. Præmie af Legaterne:				
fra det Classenske Fideikommiss.....	400	»		
Etatsraad Schou og Hustrus Legat.....	100	»		
b. Af Selskabets Kasse:				
Renten af det Thottske Legat.....	200	»		
1 Guldmedaille, 2 Sølvmedailler.....	345	»	1045	»
7. <i>Tilfældige Udgifter:</i>				
a. Istandsættelser og mindre Anskaffelser....	800	»
8. <i>Indkøb af Obligationer.....</i>				
	»	»
Samlet Udgift...	91052	»

Af disse Udgifter er 1 a fast, 1 b—f samt 2 a kalkulatoriske. De øvrige Bevillinger kan kun overskrides ifølge særlig Bevilling af Selskabet. Med Hensyn til 8 tager Kassekommissionen Beslutning.

Det Hjelmstjerne-Roseneroneske Bidrag.

	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Januar 1920 ca.	1700	»
Bidraget for 1919 ca.	2900	»
	4600	»
Budgetteret Udgift.....	4000	»
Beholdning ved Aarets Udgang ca.....	600	»

PRISOPGAVER

I.

Bedømmelser af indkomne Besvarelser.

1.

Om den under Mottoet »quand même« indkomne Besvarelse af den dyrefysiologiske Prisopgave for 1918, der er overgivet os til Bedømmelse, skal vi udtale følgende:

I Afhandlingen, der bærer Titlen »Urinstoffets Fordeling i Organismen«, er der efter en kort Indledning, hvori Problemet opstilles og et Par tidligere Arbejder nævnes, givet en ligeledes meget kortfattet Redegørelse for den til Undersøgelserne anvendte Metodik, som i Hovedsagen er baseret paa Gad Andresens Bromnatronmetode og van Flyke og Cullens Ureasemetode. Skønt begge disse Metoder foreligger publicerede, vilde en lidt nærmere Beskrivelse vel have været ønskelig. Ved Hjælp af Bromnatronmetoden, der muliggør særlig nøjagtige Bestemmelser, er der først foretaget Undersøgelser over Urinstoffets Fordeling mellem Blodlegemer og Plasma dels i naturligt Blod, dels i saadant, hvortil der er sat Urinstof. Forf. gør her opmærksom paa de store Vanskeligheder, det frembyder at faa Urinstoffet ensartet fordelt i en Blodmasse, Vanskeligheder, som det først ved Hjælp af en særlig Blandingsmaskine er lykkedes at overvinde. Forf. finder, at Fordelingskoefficienten, der ligger omkring 0.75, er den samme for Blod fra forskellige

Dyr og ligeledes den samme mellem Blodlegemer og en isotonisk Saltopl. Heraf følger, at Fordelingskoefficienten mellem Plasma og Saltopl. er 1, og Forf. slutter videre, at den ogsaa maa være praktisk talt 1 mellem Plasma og forskellige vandige Sekreter, hvorimod det fremhæves, at man ikke uden videre kan slutte, at den maa være 1 mellem Plasma og forskellige Væv.

Efter Bestemmelsen af Fordelingskoefficienterne er der gjort et betydeligt Antal Bestemmelser af den faktiske Fordeling af Urinstoffet i Organismen mellem Blodet og forskellige Sekreter. Herved er der i Reglen fundet samme Koncentration og følgelig praktisk talt Diffusionslignevægt, men i nogle Tilfælde er det dog fundet, at Urinstofkoncentrationen kunde blive væsentlig lavere i de paagældende Sekreter end i Blodet. Dette gælder særlig Øjets Kammervæske, Mavesaft og Spyt. For Mavesaftens og Spyttets Vedkommende viser Forf. ved Forsøg, at de lavere Koncentrationer af Urinstof i Sekretet falder sammen med meget livlige Sekretionsprocesser, og slutter, at den Hastighed, hvormed Urinstoffet diffunderer, maa være mindre end den, hvormed de paagældende Væsker secerer. For Svedsekretets og Taarsekretets Vedkommende findes Urinstofkoncentrationen i alle Tilfælde betydeligt højere end i Blodet, og her maa altsaa finde en aktiv Urinstofsekretion Sted, hvilket er et nyt og betydningsfuldt Resultat.

Af Væv har Forf. undersøgt tværstribet Muskulatur, Hjerte, Lever og Milt, og han finder i alle disse Væv samme Koncentration som i Blodet. Skønt Fordelingskoefficienten ikke kendes og paa Grund af tekniske Vanskeligheder næppe kan bestemmes, mener han, at den fundne Overensstemmelse taler i høj Grad for, at der maa være tilnærmelsesvis Diffusionslignevægt, og at Fordelingskoefficienten mellem

Blod og Væv maa være meget nær 1, hvad der ogsaa a priori er sandsynligt.

Ved Undersøgelserne over Urinstoffet i Muskler har Forf. fremdraget meget interessante Forhold, idet han viser, at det tilstedeværende Urinstof hurtigt efter Døden omdannes til Ammoniak. Denne Omdannelse, der ikke bringes til Ophør, selv om den udrevne Muskelmasse fældes med Uranylchlorid, forklarer, hvorfor man altid tidligere har fundet mindre Urinstofmængder og større Ammoniakmængder i Muskler end i Blod.

Forf. drager af sine Resultater den almindelige Slutning, at Urinstoffet i det hele fordeler sig i Organismen efter simple Diffusionslove, idet næsten alle Væv er permeable for Stoffet.

Skønt der ganske vist kan gøres mindre Indvendinger mod enkelte Punkter af Forf.'s Fremstilling ligesom mod den sproglige Form, hvori Afhandlingen fremtræder, og ogsaa paa et Par Punkter kunde ønskes noget fyldigere Literaturhenvisninger, maa vi dog hævde, at Afhandlingen giver en fuldtud tilfredsstillende Besvarelse af det stillede Problem og desuden paa flere Punkter bringer nye og betydningsfulde Resultater, der gaar ud over Opgavens Krav. Vi kan derfor indstille Afhandlingen som fuldtud værdig til at belønnes med Videnskabernes Selskabs Guldmedaille.

D. 3. Januar 1920.

VALD. HENRIQUES.

AUGUST KROGH,
Affatter.

2.

Som Besvarelse af den i 1918 for det Thottske Legat udsatte Prisopgave »En floristisk og økologisk Undersøgelse af en Del Overdrev og lignende Lokalteter« er der indkommet en Afhandling paa 329 haandskrevne Kvartsider (med 17 Fotografier) med Motto »Pars pro toto«. Denne Afhandling er overgivet os til Bedømmelse.

Forf. redegør i en Indledning for Betydningen af Ordet »Overdrev«. I Samklang med det ved Opgavens Opstilling antydede Omfang holder han sig hovedsagelig til udyrkede græsklædte Arealer (dog ikke Enge), der afgræsses af Kreaturer.

I korte Kapitler skitseres Overdrevenes Udbredelse her i Landet og deres Oprindelse. Lidt mere udførlige Betragtninger anstilles over deres Jordbundsforhold. Forf. har saaledes gjort Undersøgelser over Jordbundens (sure eller basiske) Reaktion, uden dog at have faaet tilstrækkeligt Materiale til at opstille almindelige Resultater. Han paapeger Ekspositionens Betydning for Plantevækstens Sammensætning og nævner de paa mange Overdrev hyppige Myretuers særprægede Plantevækst som fremkaldt af den ved Myrernes Virksomhed højnede og mere gennemluftede Bund.

Kapitlet »Overdrevenes Vegetationsforhold«, i hvilket man kunde have ventet at finde Resultaterne af Forf.'s Undersøgelser i en samlet og oversigtlig Fremstilling, bestaar desværre blot af en Række almindelige Betragtninger,

der ikke indeholder meget nyt og for en Del er rene Selvfølgeligheder. Forf. er øjensynlig ikke naaet saa vidt med sin Opgaves Løsning, at det har været ham muligt at samle sine Enkeltundersøgelser under mere generelle Synspunkter.

Det som »Speciel Del« benævnte Hovedafsnit (S. 34—215), hvortil de talrige Tabeller (S. 216—323) hører, vidner om, at Forf. har gjort et meget stort og tidsrøvende Arbejde. De forskellige Overdrevs Plantesamfund er undersøgte efter Raunkiærs formationsstatistiske Metode, der netop for saadanne tætbevoksede, græsklædte Arealer kræver megen Tid og meget Kendskab til Græsserne i blomsterløs Tilstand. Af hver enkelt Lokalitet meddeles der en almindelig Beskrivelse; Jordbundsforholdene og Jordens Reaktion omtales, og dernæst indeholder den tilsvarende Tabel det floristiske og det biologiske Plantespektrum, samt Lister over Arter iagttagne udenfor de statistisk behandlede Stikprøver af Arealet. Den herved vundne Kundskab om Plantedækkets Sammensætning diskuteres og stilles i Forhold til Plantedækkets Sammensætning paa andre lignende Lokalteter. Paa denne omhyggelige og nøjagtige Maade beskrives 38 Lokalteter (eller Lokaltetsgrupper). Med Undtagelse af 3 i Vendsyssel er de alle beliggende paa Sjælland. Ordningen af disse 38 Lokalteter er øjensynlig sket efter det Princip, at Omraader med hinanden lignende Plantevækst er stillede ved Siden af hinanden, og endvidere er de lavest liggende Strandoverdrev behandlede først, Bakkeskraaninger o. lign. sidst. Desværre omtaler Forf. slet ikke, at Rækkefølgen er sket efter en vis Metode, ej heller redegør han for Grundene til, at han vælger denne Rækkefølge. Under Gennemlæsningen af alle de mange fortræffelige Enkeltundersøgelser glæder man sig til den

sammenfattende Oversigt, der maa komme tilsidst, men Forventningen opfyldes ikke: naar man er naaet til Ende med de enkelte Lokaliteters Beskrivelse, er man tillige naaet til Ende med Afhandlingen.

I sit Forord gør Forf. opmærksom paa, at hans Arbejde ikke fremtræder som noget afsluttet Hele, og betegner det selv som foreløbige Resultater af sine Undersøgelser. Flere Steder paapeger han ogsaa, at Tidens Knaphed vanskeliggjorde Undersøgelserne og bl. a. var Skyld i, at de næsten alle blev foretagne paa Sjælland. Denne sidste Indskrænkning vilde imidlertid efter vor Mening ikke have betydet ret meget, om det var lykkedes Forf. at faa Opgavens Besvarelse afrundet til et Hele ud fra mere almene Synspunkter. I den Form, hvori den nu foreligger, er den en værdifuld Materialsamling, der vidner om Forf.'s Flid og Evner til at gøre et paalideligt videnskabeligt Arbejde; men den er — alle sine fortræffelige Enkeltundersøgelser til Trods — for ufuldstændig til, at vi kan tilkende den Prisen.

Vi vil haabe, at Forf. vil finde Tid til at udvide sine Undersøgelers Ramme og navnlig til at stille dem sammen i en almindelig og oversigtlig Fremstilling. Der vil da kunne komme et værdifuldt og betydningsfuldt Arbejde ud deraf.

København, 15. Januar 1920.

C. RAUNKJÆR.

C. HANSEN ØSTENFELD,

Affatter.

3.

Den os til Bedømmelse overgivne Afhandling, der bærer Mottoet: »Thi Gud har ordnet alle Ting efter Maal og Tal og Vægt«, fremtræder som et Forsøg paa at besvare den for det Classenske Legat 1918 udsatte Opgave om Antal og Vægt af Bundinvertebrater pr. Arealenhed i Ferskvand etc. Den bestaar af 134 maskinskrevne Foliosider med 10 haandskrevne Kvartsider, Litteraturlister, 1 Kort og 5 Tabeller over Furesøen, 1 Tabel over sjællandske og 1 Tabel over jyske Søer, samt 16 haandskrevne Artslister i Folio. Foruden en Indledning, et Afsnit om Planen for Arbejdet og en Beskrivelse af Furesøens almindelige Naturforhold indeholder Afh. i Kap. IV en nærmere Beskrivelse af de i Furesøen med Bundhenter paa forskellige Steder og til forskellige Aarstider fundne Dyremængder i de forskellige Søreioner i Henhold til de derover førte Lister. Saavel Dyrenes Alder, som deres Antal og Raavægt, bestemt for de deri værende Formers Vedkommende, og Svingninger er diskuterede ud fra biologisk Synspunkt, ligesom Resultaterne er sammenlignede med andre, udenlandske Forfatters. Kap. VI behandler Tørstofindholdet af Dyrene undtagen Kalk og Kitin, hvad der heller ikke er forlangt i Opgaven; det angives, hvor meget Tørstofmængden i kg af alle Dyrene beløber sig til i hver af de 4 Søreioner.

Kap. VII indeholder Oplysning om mange Arters Forekomst og besvarer, som ogsaa ønsket, dog delvis Spørgsmaalet om den aarlige Produktions Størrelse; mange Arter er enaarige.

Kap. VIII omfatter mer eller mindre sporadiske Oplysninger om Dyremængden i andre danske Søer, paa Basis af hvilke Forf. mener at kunne opstille 3, maaske 4 forskellige Typer af Søer.

En Indholdsfortegnelse savnes i Afhandlingen.

Med Hensyn til Methodiken betoner vi det uheldige i, at Forf. kun har fulgt de for Havet og store Søer anvendte Metoder og ikke kan siges at have haft Blikket aabent for, at Methodiken burde udformes efter vore smaa Søers Naturforhold. Eliminationen af hele det Dyreliv, der lever i Flydebladregionen af vore, særlig mindre Søer, er m. H. t. de endelige Talberegninger for disse næppe forsvarlig; Begrebet Epifauna synes næsten at være Forf. ukendt.

I Afsnittene V og VI vedrørende Dyremængden paa en Fladeenhed i Furesø og Tørstofindholdet er Afhandlingens værdifuldste Oplysninger samlede; gennem disse Afsnit er vi enige om, at forskellige af de af Opgaven stillede Problemer er komne deres Løsning nærmere, men de bærer tillige umiskendelig Vidnesbyrd om, at Forf. ikke har haft den ønskede Forstaaelse af de biologiske Problemer, som her naturligt maatte frembyde sig.

I Kap. VII maatte man vente, at ganske særlig de for Fiskerieringen vigtigste Arter af Chironomider, Gammarider og Mollusker m. H. t. deres biologiske Forhold, deres Forplantningsperiode, Aldersklasse, Føde etc. var blevne udrædte, i hvert Fald at Forf. selv havde fremhævet, at disse Problemer, selv om Tiden ikke havde tilladt ham at gaa ind derpaa, dog hørte Opgaven til.

Mest mangelfuldt synes Afsnittet Kap. VIII. Paa Basis af ganske enkelte Prøver, dels i en saa stor Sø som Mossø, dels i en saa let tilgængelig Dam som Funkedam, mener Forf. at kunne opstille særlige Søtyper; samtidig med at

han erkender, at han intet Kendskab har kunnet erhverve sig til vore større Søers submerse Bælter, og ingen Undersøgelser har over den yderst varierende Fauna i Litoralregionen i vore forskellige Søer, betinget især af Søernes forskellige Kalkindhold, erklærer han, at den submerse Flora i selv store Søer er ringe, og at store faunistiske Forskelligheder i Litoralregionen ikke kan ventes.

Afhandlingen bærer efter vort Skøn umiskendelige Spor af, at den er lagt meget godt an, men at de regelmæssige Undersøgelser ude i Naturen er blevne indstillede altfor tidligt. Ydre Forhold, hvorover Forf. maaske kun med stor Vanskelighed kunde være bleven Herre, har mulig bevirket dette. Den lider efter vort Skøn af saa store Mangler, at vi ikke kan tilraade, at den indstilles til Prisen.

Idet paa den anden Side særlig den ene af os stærkt betoner, at Opgaven i Afsnittene V og VI, saafremt Tabellerne er omhyggelig tilvejebragte, i alt væsentlig maa siges at have givet et Svar paa Opgaven, og idet vi begge erkender, at Forf. har lagt et meget stort og sikkert anstrængende, manuelt Arbejde i Undersøgelsen og lagt overmaade megen Flid for Dagen ved Udarbejdelsen, bl. a. de talrige, store Tabeller, som vi iøvrigt ikke er i Stand til at kontrollere, henstiller vi, om der ikke som en Opmuntring og som en Opfordring til nærmere at udarbejde visse Afsnit maa blive ham tildelt en Sum af 400 Kr.

København, 18. Januar 1920.

C. G. JOH. PETERSEN.

C. WSEENBERG-LUND.
Affatter.

II.

Opgaver for 1920.

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

OPGAVE I NORDISK FILOLOGI

(PRIS: SELSKABETS GULDMEDEILLE)

Der findes i den norsk-islandske Oldlitteratur et Par Haandskrifter med Prædikener foruden nogle Brudstykker. Da disse Hovedhaandskrifter hører til de ældste norske og islandske Haandskrifter overhovedet, er de i flere Henseender overmaade værdifulde. Desværre er de kun lidet undersøgte endnu. Videnskabernes Selskab har derfor ment det hensigtsmæssigt at udsætte følgende Prisopgave:

Der ønskes en udtømmende Behandling af de i norske og islandske Haandskrifter opbevarede Prædikener (Homilier) fra 12. og 13. Aarhundrede. Deres Oprindelse bør saavidt muligt paavises, Behandlingen af Originalerne nøje undersøges og en udførlig Sammenligning mellem de norske og islandske med Hensyn til Indhold og Sprog foretages.

Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1921.

OPGAVE I KLASSISK FILOLOGI

(PRIS: SELSKABETS GULDMEDEILLE)

Den levende Interesse for græsk Aandsliv, der med Støtte af Kejserne fra Hadrian af bredte sig i Rom i 2. Aarhundrede

i Forbindelse med den arkaiserende Retning indenfor den romerske Litteratur, kan ikke siges at være udtømmende behandlet i Sammenhæng, selvom der foreligger adskillige spredte Bidrag til Belysning deraf i den filologiske Litteratur.

En Hovedkilde til Kundskab derom er A. GELLIUS' *Noctes Atticae*. GELLIUS var Discipel af Retningens Førere FRONTO og PHAVORINUS og har allerede af dem faaet Impulser til Studiet af den græske Litteratur. Desuden har han studeret i Athen, og hans Værk giver et klart Billede af Undervisningen der, hvoraf der ogsaa andetsteds foreligger Skildringer, som med Udbytte kan sammenlignes med hans. Værket giver desuden Oplysninger om Omfanget af Forfatterens Kendskab til den græske Litteratur, og de mange Citater af græske Forfattere har betydelig tekstkritisk Interesse, forsaavidt de stammer fra bevarede Værker, foruden at den corrumperede Form, hvori de foreligger i vore middelalderlige Haandskrifter, paa en interessant Maade kaster Lys over det Niveau, hvorpaa Occidentens Kendskab til græsk Sprog stod.

For at bidrage til en alsidig Undersøgelse af disse forskellige Spørgsmaal udsætter Videnskabernes Selskab sin Guldmedaille for en udtømmende Besvarelse af følgende Opgave:

Paa Baggrund af en Skildring af den Interesse for græsk Aandsliv, som gør sig gældende i Rom i 2. Aarhundrede e. Kr., og af de daværende Undervisningsforhold i Athen undersøges A. GELLIUS' Kendskab til græsk Sprog og Litteratur samt hans græske Citaters Betydning for de bevarede Værkers Tekstkritik og til Belysning af Occidentens Stilling til græsk Sprog i Middelalderen.

Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1921.

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE KLASSE
MATHEMATISK OPGAVE
 (PRIS: SELSKABETS GULDMEDEAILLE)

T. N. THIELE har ved Indførelse af de reciproke Differentier og Differentialkvotienter (Videnskabernes Selskabs Oversigt 1906) givet en almindelig Methode til at udvikle en forelagt Funktion i Kædebrøk, men den nødvendige Undersøgelse af Udviklingernes Konvergens savnes endnu for en stor Del. Det vil være af en betydelig Interesse at erfare, hvilken Sammenhæng der bestaar mellem disse Kædebrøkers Konvergensomraader og den tilsvarende Funktions analytiske Egenskaber, samt hvorledes Konvergensbetingelserne afhænger af de Argumenter, som indgaar i Kædebrøken. Videnskabernes Selskab udsætter derfor sin Guldmedaille for

en Undersøgelse af Konvergensomraaderne hos de af THIELE opstillede Kædebrøker for en omfattende Klasse af Funktioner. I Særdeleshed ønskes behandlet det Tilfælde, hvor alle Argumenterne er sammenfaldende. Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1921.

BOTANISK OPGAVE
 (PRIS: SELSKABETS GULDMEDEAILLE)

Om de kleistogame Blomster foreligger der vel mange Undersøgelser, men mange Punkter er endnu ufuldstændig kendte. Der ønskes derfor en Undersøgelse af kleistogame Blomsters Forekomst i Danmarks Flora og deres Afbøjninger fra de chasmogame Blomster af de samme Arter, navnlig i følgende Retninger: Tidspunktet for deres Optræden i Aarets Løb, bl. a. om der optræder egentlig Kleistogami om Vinteren hos de paa denne Aarstid blomstrende Arter; deres Standpladser; hvilke Aarsager der har Betydning for deres Dannelse; deres Morfologi og Ontogenese; de cytologiske Af-

vigelser, der muligvis forekommer i Pollendannelsen, Bestøvningen, Befrugtningen og Kimudviklingen; deres Frugt-sætning og Frugtbarhed.

Selskabet udsætter sin Guldmedaille som Pris for ovennævnte Undersøgelse.

Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1921.

FOR DET CLASSENSKE LEGAT

(PRIS: 800 KR.)

Der har som bekendt i de senere Aar igen fundet ret alvorlige Angreb af Kvægmyg Sted her i Landet. Vi kender næsten intet til de hos os forekommende Arter, ligesom Kendskaben til hele Gruppens Biologi og yngre Stadier maa siges at være meget ringe.

Der ønskes derfor en faunistisk-biologisk Undersøgelse over vore Kvægmygarter med Redegørelse saa vidt muligt for Generationernes Antal, Æglægningsprocessen, Sværmeliv, Larve- og Puppestadier. Kunde Undersøgelsen give Oplysninger om, hvor, paa hvilke Tidspunkter og i hvilke Stadier man mulig burde tage Kampen op mod Dyrene, var dette meget ønskeligt.

Besvarelsen maa være ledsaget af nødvendige Præparater og Tegninger.

Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1921.

FOR DET THOTT'SKE LEGAT

(PRIS: 800 KR.)

Medens man tidligere — naar bortses fra Diatomeerne — kun har kendt faa og spredte Rester af Planter i de jyske Tertiærdannelser, er der i de sidste Aar fundet og indsamlet ret betydelig Mængder af saadanne. En Undersøgelse af dem vil formentlig have stor Betydning for Bestemmelsen af de

paagældende Aflejringers Alder og derigennem for Totalbilledet af Jyllands geologiske Opbygning.

Selskabet udsætter derfor følgende Prisopgave:

Der ønskes en Undersøgelse af de i det danske Tertiær forekommende Forsteninger af højere Planter.

Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1921.

FOR DET SCHOU'SKE LEGAT

(PRIS: 800 KR.)

Med Hensyn til Ravsyrens Forekomst i den dyriske Organisme findes kun faa og spredte, til Dels modsigende Undersøgelser, og kvantitative Bestemmelser foreligger kun i yderst ringe Omfang.

Selskabet udsætter derfor følgende Prisopgave:

Der ønskes en paa kvantitative Bestemmelser støttet Undersøgelse over Ravsyrens Forekomst i Organismen dels under normale, dels under patologiske Forhold med særligt Hensyn til dens Forekomst i Tarmkanalen, herunder ogsaa saadanne Tilfælde, hvor der er hængaet længere Tid efter Dødens Indtræden, før Tarmindholdet er udtaget til Undersøgelse, saaledes som dette jævnlig vil være Tilfældet ved forensiske Undersøgelser.

Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1921.

Besvarelsene af Spørgsmaalene kan være affattede i det danske, svenske, engelske, franske, latinske eller tyske Sprog. Afhandlingerne betegnes ikke med Forfatterens Navn, men med et Motto, og ledsages af en forseglet Seddel, der indeholder Forfatterens Navn, Stand og Bopæl, og som bærer samme Motto. Intet af Selskabets indenlandske Medlemmer kan konkurrere til nogen af de udsatte Præmier. Belønningen

for den fyldestgørende Besvarelse af et af de fremsatte Spørgsmaal, for hvilket ingen anden Pris er nævnt, er Selskabets Guldmedaille af 320 Kroners Værdi.

Inden Udløbet af den for hver enkelt Opgave satte Frist indleveres Prisbesvarelserne til Selskabets Sekretariat, Vestre Boulevard 35, København B. Bedømmelsen falder i den paafølgende Februar, hvorefter Forfatterne kan faa deres Besvarelser tilbage.

BERETNINGER OG BETÆNKNINGER

I.

Kommissionen til Registrering af litterære Kilder til dansk Historie i Udlandet.

Beretning for 1919.

I Sommeren 1919 har Kommissionen udsendt Hr. Adjunkt H. J. Helms til Stockholm for at slutte Arbejdet i det svenske Rigsarkiv (Manuskripterne fra Skokloster) og for at søge Danica i Vitterhets-Akademien samt i Vetenskaps-Akademien paa Djursholm; hertil knyttedes en kort Rejse til Stiftsbiblioteket i Västerås. Udbyttet i Vitterhets-Akademien og Vetenskaps-Akademien var meget tilfredsstillende, idet Adjunkt Helms hjembragte Registratur over en Mængde Breve fra danske Naturforskere og Historikere saavel fra det 18., som fra det 19. Aarhundrede (Th. Bugge, Vahl, H. C. Ørsted, Joh. Lange, Japetus Steenstrup, Langebek, Hjelmstjerne, Suhm, Laur. Engelstoft, N. M. Petersen, Chr. Molbech, Chr. Thomsen, Worsaae m. fl.).

Samtidig udsendtes Underbibliotekar ved det kgl. Bibliotek Robert L. Hansen, hvem Direktionen for Østasiatisk Kompagni tilstod Overfart med et af Kompagniets Skibe til Rouen. Rejsen gjaldt Paris, hvor Magister Robert Hansen med stor Energi gik i Gang med Registreringsarbejdet i Bibliothèque Nationale. Af det Materiale, som fremdroges,

kan anføres: Breve fra Christine af Danmark, der slutter sig til Breve fra samme Fyrstinde blandt Granvellas Papirer i Besançon, Breve og Indberetninger fra Danzay, forskellige Relationer fra Danmark fra det 17. Aarhundrede, nogle Breve fra Ole Worm, et hidtil ukendt Skrift af Hans Egede, et Kollegiehefte indeholdende en Del af Rasmus Rasks islandsk-danske Ordbog (Autograf). Enkelte Fonds staar dog endnu tilbage at gennearbejde, og som Helhed tør man i Betragtning af mange af Katalogernes summariske Karakter ikke mene, at Undersøgelserne i Bibliothèque Nationale har været saa udtømmende som de snart fuldt afsluttede Efterforskninger i de skandinaviske Samlinger.

Endnu skal omtales, at de to nævnte Herrer i Forening med Sekretæren hjemme har gennemgaaet en Del moderne og paalidelige Kataloger over Biblioteker, der ikke kunde ventes at rumme saa meget Materiale for vort Øjemed, at en Rejse til Stedet vilde være tilraadelig; paa saadan Vis er den hele Række af Kataloger over franske Departementsbiblioteker nu blevet systematisk gennemsogt.

JOH. STEENSTRUP. KR. ERSLEV. H. O. LANGE.

II.

Carlsbergfondets Direktions Beretning for 1918—1919.

I Henhold til det i Statutterne for Carlsbergfondet § XVIII indeholdte Paalæg skal Direktionen for dette Fond herved indsende til det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab Beretning om Virksomheden i Aaret 1918—1919.

I.

Hvad for det første **Carlsberg Laboratoriet** vedrører, skal følgende meddeles:

1. Lokaler og Inventarium.

Eftersyn og Reparationer af Bygningerne og det faste Inventarium har fundet Sted som sædvanligt.

Af det under Post 5 paa Oversigten over Laboratoriets Driftsudgifter opførte Beløb er der af den kemiske Afdeling anvendt følgende: 1) 1 Skuffeskab 325 Kr., 2) 1 Reol 812 Kr., 3) 1 Mikroskop 221 Kr. 45 Øre, 4) 2 Normaltermometre 70 Kr.; af den fysiologiske 297 Kr. til et Mikroskop.

Bogsamlingen er som sædvanlig blevet forøget ved Indkøb og desuden ved mange Gaver.

2. Laboratoriets Personale.

I den kemiske Afdeling er Prof., Dr. phil. S. P. L. SØRENSEN (ansat 1. Jan. 1901) Direktør, Cand. polyt. H. JESSEN-HANSEN (ansat 1. Jan. 1892) ordinær Assistent. Af de ekstraordinære Assisterter tog Cand. polyt. S. PALITZSCH (ansat 1. Nov. 1905) Afsked 1. Septbr., og i hans Sted ansattes Cand. polyt. K. LINDERSTRØM-LANG fra 1. August; fremdeles er ekstraordinære Assisterter Fru Cand. polyt. MARGRETHE SØRENSEN, f. HØYRUP (ansat 1. Jan. 1909) og Mag. scient. CARSTEN OLSEN, som ansattes 1. Juni efter Fru Cand. polyt. ELLEN LUND (ansat 1. Febr. 1917), der tog sin Afsked 31. Maj.

I den fysiologiske Afdeling er Dr. phil. JOHANNES SCHMIDT Direktør (ansat 1. Okt. 1910) og Dr. phil. ØJVIND WINGE ordinær Assistent (ansat 15. Aug. 1911). Ekstraordinær Forstander er Cand. pharm. A. KLØCKER (ansat 1. Oktbr. 1910), og Cand. pharm. CHR. FOLKER er ekstraordinær Assistent (ansat 1. Novbr. 1915).

Fyrbøder og Varmemester H. HANSEN holdt 25 Aars Jubilæum som Funktionær, først ved Gamle Carlsberg Bryggeri, siden ved Laboratoriet.

3. Laboratoriets Driftsudgifter

har udgjort 150.383 Kr. 30 Øre, nemlig:

1. Lønninger til Direktører og ekstraordinær Forstander	29.891 Kr. 25 Ø.
2. „ „ Funktionærerne	35.697 Kr. 50 Ø.
3. „ „ Betjeningen	19.701 Kr. 00 Ø.
4. Andre Udgifter vedrørende Personalet	2.262 Kr. 12 Ø.
5. Laboratoriets Bygninger, fast Inventar, Haverne (med Fradrag af Bonus for Forsikring af Laboratoriebygningen 723 Kr. 98 Øre.)	27.851 Kr. 80 Ø.
At overføre	115.403 Kr. 67 Ø.

	Overført...	115.403 Kr. 67 Ø.
6.	Biblioteket	2.254 Kr. 15 Ø.
7.	Løst Inventar og Instrumenter	6.882 Kr. 03 Ø.
8.	Forbrug	14.275 Kr. 55 Ø.
9.	Udgivelse af »Meddelelserne«.....	4.648 Kr. 19 Ø.
10.	Uforudsete og ekstraordinære Udgifter	6.919 Kr. 71 Ø.
	I alt...	150.383 Kr. 30 Ø.

Den nye, betydelige Stigning af Udgifterne skyldes selvfølgelig Dyrtiden med dens Forhøjelse af Udgifterne paa alle Omraader, navnlig Brændsel og Lønninger.

Af »Meddelelser fra Carlsberg Laboratoriet« udkom i Aarets Løb: af den danske Udgave 14. Bds. Hefte 3, 4, 5, 6 og 7 henholdsvis paa $1\frac{2}{8}$, $1\frac{3}{8}$, $\frac{4}{8}$, $1\frac{7}{8}$ og $2\frac{2}{8}$ Ark; af den franske Udgave 14. Bds. Hefte 3, 4, 5, 6 og 7 henholdsvis paa $1\frac{3}{8}$, $1\frac{3}{8}$, $\frac{4}{8}$, $2\frac{1}{8}$ og $2\frac{4}{8}$ Ark.

4. Laboratoriets Virksomhed.

Den kemiske Afdeling (Professor Dr. S. P. L. SØRENSEN).

I det forløbne Aar har Professor SØRENSEN med Bistand af Afdelingens Assistenters fortsat de i tidligere Beretninger omtalte Proteinstudier.

En tysk Oversættelse af disse Studiers fem første Afsnit er i Aarets Løb offentliggjort i »Zeitschrift für physiologische Chemie«.

Hr. H. JESSEN-HANSEN har paabegyndt en Undersøgelse over Anvendeligheden af Rørsukker som Fællesstof for Yder- og Indervædsken ved Maalingen af Ægalbuminopløsningers osmotiske Tryk. Endvidere har Hr. Jessen-Hansen til E. Abderhalden: »Handbuch der biologischen Arbeitsmethoden« (ny Udgave af »Handbuch der biochemischen Arbeitsmethoden«), der udkommer i en nær Fremtid,

skrevet en Oversigt over Formolitreringens Udførelse og Anvendelse. Endelig har Hr. Jessen-Hansen i Tilslutning til sine i tidligere Beretninger omtalte Arbejder over Hvedemel deltaget i en Række af »Mellaboratoriet« (Teknologisk Institut) paabegyndte Undersøgelser over forskellige Mel-sorters Forhold i teknisk Henseende.

Hr. S. PALITZSCH har som Fortsættelse af de allerede offentliggjorte Undersøgelser over det osmotiske Tryk af ammoniumsulfatholdige Ægalbuminopløsninger paabegyndt en tilsvarende Række Maalinger af ammoniumkloridholdige Ægalbuminopløsninger. Efter Hr. Palitzsch's Afgang har Hr. LINDERSTRØM-LANG fortsat disse Maalinger.

Resultaterne af nogle Undersøgelser, som Hr. Palitzsch under Professor Richards Ledelse i Vinteren 1915—1916 udførte paa »Wolcott Gibbs Memorial Laboratory«, er i Aarets Løb offentliggjort paa Dansk og Engelsk i Meddelelsernes Bind 14, Nr. 4 (THEODORE W. RICHARDS og SVEN PALITZSCH: »Sammentrykkeligheden af vandige Urethanopløsninger«; SVEN PALITZSCH: »Sammentrykkeligheden af vandige Kasein- og Peptonopløsninger«).

Fru M. SØRENSEN har fortsat de i forrige Beretning omtalte Undersøgelser over Ægalbuminets Denaturering og de denne Proces ledsagende kemiske Omsætninger. Undersøgelserne har omfattet saavel Varmedenatureringen som Denatureringen ved Hjælp af Alkohol.

Fru E. LUND har udført en Række Brintionkoncentrationsmaalinger i Blandinger af Ægalbumin, Ammoniumklorid og fortyndet Saltsyre til Belysning af Ægalbuminets Syrebindingsevne i saadanne Opløsninger og til Bestemmelse af Ægalbuminets isoelektriske Punkt.

Endvidere har Fru Lund fortsat de i forrige Beretning omtalte Forsøg til Fremstilling af rent Hesteserumalbumin.

Disse Forsøg er efter Fru Lunds Afgang fortsatte af Hr. C. OLSEN.

Som Gæst ved Afdelingen har Hr. Olsen fortsat de i tidligere Beretninger omtalte Undersøgelser over Brintionkoncentrationens Indflydelse paa Planternes Vækstforhold.

Ligesom i Fjor har Manglen paa rene kemiske Præparater i høj Grad vanskeliggjort Arbejdet i Laboratoriet, idet det har været nødvendigt at anvende megen Tid paa Rensningen af saadanne Stoffer, der i tidligere Aar kunde faas i ren Tilstand i Handelen.

Som Gæst ved Afdelingen har Hr. Direktør R. KOEFOED med Bistand af Frk. E. KOEFOED fortsat sine Undersøgelser af de fra Palæstinarejsen hjembragte Vandprøver.

Ligeledes som Gæster ved Afdelingen har Hr. Prof. HESSELMAN, Stockholm, udført en Række Brintionkoncentrationsmaalinger i Jordprøver, medens Hr. Docent WESTERLUND, Lund, har paabegyndt en Undersøgelse af Hestepsinets Virkning paa Edestin, og Hr. Dr. ERIK OHLSSON, Lund, har fortsat sine i Fjor paabegyndte Undersøgelser over Maltamylasen.

Endelig har Hr. Direktør, Dr. J. HJORT, Kristiania, Hr. Ingeniør, Cand. polyt. A. STAGE, Hr. Ingeniør, Cand. polyt. CHR. JØRGENSEN, Hr. Tandlæge V. ANDRESEN og Hr. Cand. med. et chir. H. UTTENREITTER, alle af København, i kortere Tid studeret ved Afdelingen.

Den fysiologiske Afdeling (Dr. phil. JOHS. SCHMIDT).

Arbejderne med Humle er fortsatte, idet de samme 2 mindre Arealer, som omtaltes i forrige Beretning, har været tilplantede med Humle. Paa Grund af stærke Angreb af Bladlus og rødt Spind har Høsten i Sæsonerne 1918—1919 været meget ringe. I 1919 maatte de sædvanlige Analyser

og Vurderinger af Humle saaledes bortfalde. Det i forrige Beretninger omtalte Samarbejde med udenlandske Humle-Undersøgere har endnu ikke kunnet genoptages.

Foruden med Humle er der i Forsøgshaven arbejdet med forskellige andre Planter, hvor Arvelighedsforhold af forskellige Egenskaber ligesom ogsaa visse cytologiske Forhold er søgt udredede. Nævnes kan *Capsella bursa pastoris*, *Papaver rhoeas*, *Tropæolum*, *Phaseolus* o. a. Forberedende Dyrkning med Henblik paa senere Arvelighedsundersøgelser har bl. a. fundet Sted med forskellige Arter af Slægten *Crepis*. Arbejderne med Fremstilling af Podnings-Chimærer af *Solanum nigrum* og Tomat er fortsatte, men Undersøgelserne er endnu ikke afsluttede.

De i tidligere Beretninger omtalte variationsstatistiske og Arvelighedsundersøgelser med forskellige Fiskearter er fortsatte. Lignende Undersøgelser er paa Laboratoriet begyndt med Høns og Kaniner. Ved Bistand af Hr. Statskonsulent P. A. MØRKEBERG er der indledet en Undersøgelse af Arvelighedsforholdene hos visse kvantitative Egenskaber hos Svinet, der søges oplyste ved Tilsendelse af Materiale fra 5 Svineavlscentre.

I Arbejdernes Udførelse har foruden Afdelingens Direktør og ordinær Assistent ved samme Hr. Dr. phil. Ø. WINGE deltaget Frk. INGEBORG DORPH-PETERSEN, Hr. Mag. scient. VILH. EGE og Hr. Cand. mag. A. STRUBBERG. De forefaldende Beregninger af Talmaterialet er udførte af Frk. KIRSTINE SMITH, D. Sc.

Følgende Afhandlinger om de Spørgsmaal, hvormed Afdelingen arbejder, er offentliggjorte:

1) I Laboratoriets »Meddelelser«: JOHS. SCHMIDT: Experimentelle Konstans- og Arvelighedsundersøgelser med *Lebistes reticulatus* (Peters) Regan (Bind 14, Nr. 5, 1919,

ogsaa paa Engelsk). JOHS. SCHMIDT: Individets Værdi som Ophav bedømt efter den flersidige Krydsnings Metode (Bind 14, Nr. 6, 1919, ogsaa paa Fransk). — Ø. WINGE: Om den ikke mendlende Arvelighed hos brogetbladede Planter (Bind 14, Nr. 3, ogsaa paa Engelsk).

2) I Udlandet: JOHS. SCHMIDT: Racial Studies in Fishes, II. Experimental investigations with *Lebistes reticulatus* (Peters) Regan (Journal of Genetics, vol. 8, no. 3, 1919). JOHS. SCHMIDT: Der Zeugungswert des Individuums beurteilt nach dem Verfahren kreuzweiser Paarung (Jena 1919, Gustav Fischer), sidstnævnte ogsaa som 47. Flugschrift der Deutschen Gesellschaft für Züchtungskunde, Berlin 1919. — Ø. WINGE: On the relation between number of chromosomes and number of types, in *Lathyrus* especially (Journal of Genetics, vol. 8, no. 2, 1919).

Den ekstraordinære Forstander under den fysiologiske Afdeling, Hr. Cand. pharm. A. KLØCKER har anstillet følgende Undersøgelser:

1) en Del nye Undersøgelser over nogle Enzymers Udbredelse i Naturen. — 2) Forsøg over Regeneration af Sporedannelsesevnen hos nogle *Saccharomyceter*, som ved Opbevaring i Laboratoriet mister denne. — 3) Forsøg over Citronsyredannelse hos forskellige Skimmelsvampe. — 4) Forsøg over forskellige Syrers Indvirkning paa *Saccharomyceternes* Celleform. — 5) Forsøg over nogle Skimmelsvampes Anvendelse istedetfor Maltning af Byg. — 6) Forsøg over Mælkesyres Forgæring. — 7) Forsøg over nogle *Saccharomyceters* Forhold til Inulin. — 8) Undersøgelser over Gærsvampes Optræden i forskellige Blomsters Nektar.

Desuden er en Del Jord- og Ekskrementprøver fra Grønland, sendte fra Prof. BARTHEL i Stockholm, undersøgte, og som sædvanlig er en stor Del af Laboratoriets

Samling fornyet og den hele Samling gennemgaaet og eftersat.

Kulturer af forskellige Organismer er afgivne, bl. a. til Prof. BILLE GRAM, til Nordamerika o. a. St.

A. KLØCKER har i »Meddelelserne«s Bind 14, Nr. 7 offentliggjort: »Bidrag til Kundskab om 12 Gærarters Assimilationsevne overfor 4 Sukkerarter«, samt skrevet Referater i »Centralblatt für Bakteriologie, 2. Abt.«

II.

Om **Fondets videnskabelige Understøttelser** (Afdeling B) var inden 1. November 1918 indkommet 129 Ansøgninger; senere indkom endnu 11 Ansøgninger. Der søgtes i alt c. 380.000 Kr. Der bevilgedes et samlet Beløb af 346.060 Kr. 1 Ø. I dette Beløb er ogsaa medregnet c. 32.000 Kr., som af Hensyn til Dyrtiden lagdes til de faste eller dog væsentlig faste Understøttelser som »Krigstillæg« for Toaaret 1918—20.

I 1918—19 blev der udbetalt til videnskabelige Formaal 276.000 Kr. 49 Ø., heri indbefattet det statutmæssige Tilskud paa 10.000 Kr. til det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Resten af Beløbet fordeler sig saaledes (Bevillingens Datum er tilføjet i Parentes):

1. Organist, Mag. art. ERIK ABRAHAMSEN til Udgivelse af »Den liturgiske Musik i den danske Kirke fra Reformationen til vore Dage« 1.200 Kr. (⁸/₁₂ 17).
2. Fru Dr. phil. ADA ADLER til kritiske Forarbejder til en Udgave af Suidas m. m. 1.200 Kr. (¹⁶/₁₂ 18).
3. Cand. mag. A. F. ANDERSEN, Professor, Dr. phil. HARALD BOHR og Professor, Dr. phil. JOHS. MOLLERUP til Udgivelse af en sammenhængende Serie af Foredrag i »Matematisk Forening« over Begrebet Summabilitet

- 800 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 1.500 Kr. ($\frac{4}{2}$ 18 og $\frac{1}{2}$ 19).
4. Professor, Dr. phil. DINES ANDERSEN til fortsat Udgivelse af Professor Søren Sørensens efterladte Arbejder samt til Honorar for en fast Medhjælper 2.100 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
 5. Samme til Anskaffelse af Seddelkasser, Papir m. m. til hans Pali-Leksikon 500 Kr. ($\frac{24}{5}$ 19).
 6. Professor, Dr. phil. VILH. ANDERSEN til fortsat Studium af Hovedlinier i den danske Litteraturs Historie 800 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
 7. Inspektør ved det nationalhistoriske Museum, Mag. art. OTTO ANDRUP til fortsatte Arkivstudier vedrørende dansk Kunsts og Kunstindustris Historie 750 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
 8. Samme, Museuminspektør, Dr. phil. PETER HERTZ, Akademisekretær A. RØDER og fhv. Adjunkt FR. WEILBACH til Forarbejder til en ny Udgave af Weilbachs Kunstnerleksikon 1.600 Kr. Andet Bidrag af en treaarig Bevilling ($\frac{8}{12}$ 17).
 9. DEN ANTROPOLOGISKE KOMITÉ til Bestridelse af de nødvendigeste Udgifter ved Opretholdelsen af Komitéens Virksomhed 500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17).
 10. Slotsforvalter, Museumsinspektør H. C. BERING LIISBERG til Indsamling af arkivalsk og fotografisk Materiale til et Værk om Emaillegenstandene paa Rosenborg 600 Kr. Tredie og sidste Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr. ($\frac{13}{12}$ 16).
 11. Mag. scient. KAJ BIRKET-SMITH til Bearbejdelse af Materialet fra hans Grønlandsekspedition i Sommeren 1918 500 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).

12. Fhv. Overbibliotekar, Dr. phil. S. BIRKET-SMITH (†) til fortsat Udarbejdelse af et dansk Forfatterleksikon 1852—1880 750 Kr. (¹⁶/₁₂ 18).
13. Professor, Dr. phil. NIELS BJERRUM til fortsat Studium af de stærke Elektrolyters Dissociation 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁶/₁₂ 18).
14. Bibliotekar, Cand. mag. SIGFÚS BLÖNDAL til afsluttende Studier vedrørende hans dansk-islandske Ordbog 800 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁶/₁₂ 18).
15. Lektor, Dr. phil. LOUIS BOBÉ til fortsatte litteratur- og kulturhistoriske Studier 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁶/₁₂ 18).
16. Professor, Dr. phil. NIELS BØHR til lønnet Medhjælp ved Udførelsen af Beregninger vedrørende hans Teori for Atomernes Bygning 3.500 Kr. (¹⁶/₁₂ 18).
17. Docent, Dr. phil. HANS BRIX til fortsatte videnskabelige Studier 900 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁶/₁₂ 18).
18. Bibliotekar, Dr. phil. F. BØRGESEN til Fremstilling af Figurer i Fortsættelsen af hans Værk om Havalgerne ved Kysten af de tidligere dansk-vestindiske Øer 800 Kr. (¹⁶/₁₂ 18).
19. Professor, Dr. phil. ARTHUR CHRISTENSEN til fortsatte Studier paa den iranske Sagnhistories og Heltedigtningens Omraade 1.000 Kr. (¹⁶/₁₂ 18).
20. Cand. jur. JOHANNES DAM til fortsatte Studier over og Oversættelser af ældre italiensk Digtning 600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁶/₁₂ 18).
21. DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB til Udgivelse af Johannes Ewalds samlede Skrifter og af Hans Mogensens Oversættelse af Philippe de Commines' Memoirer 250 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 6.554 Kr. (¹⁹/₁₂ 17).

22. Samme til Udgivelse af 1) Danske Folkebøger, 2) H. Weigeres Oversættelse af »Reineke Fuchs«, 3) Falsters »Amoenitates« i Oversættelse, 4) Ældste danske Grammatikere 7.000 Kr. Sjette Bidrag af en Bevilling paa 56.000 Kr. (¹⁸/₁₂ 13).
23. Samme til samme Formaal 250 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 4.900 Kr. (¹⁹/₁₂ 17).
24. Samme til Udgivelse af Danmarks gamle Landskabslove, 1.—2. Bind, 11.768 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 46.268 Kr. (¹⁶/₁₂ 18).
25. Samme til Udgivelse af Verner Dahlerups Ordbog over det danske Sprog 12.000 Kr. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 123.000 Kr. (⁶/₉ 15).
26. Samme til samme Formaal 6.950 Kr. 01 Øre (³/₁ og ¹⁶/₁ 19).
27. Fru EMILIE DEMANT HATT til fortsat Bearbejdelse af etnografisk og folkloristisk Materiale, indsamlet i Lapland 600 Kr. (¹⁶/₁₂ 18).
28. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Mag. scient. HJ. DITLEVSEN til fortsatte Arbejder over Annelider og Nematoder 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁶/₁₂ 18).
29. Professor, Dr. phil. A. B. DRACHMANN, Professor, Dr. phil. & litt. & scient. & med. J. L. HEIBERG og Overbibliotekar, Dr. phil. H. O. LANGE til filologisk Hjælp ved fortsat Udgivelse af Søren Kierkegaards Papirer (ved Underarkivar P. A. Heiberg og Professor, Dr. phil. V. Kuhr) 1.200 Kr. (²¹/₁₂ 14).
30. Dr. phil. J. L. E. DREYER som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 4.000 Kr. (¹¹/₅ 16) samt Krigstillæg 1.000 Kr.
31. Bibliotekar, Cand. mag. H. EHRENCRON-MÜLLER til Udarbejdelse af et fuldstændigt dansk-norsk Forfatterleksikon 1.200 Kr. (¹⁸/₁₂ 13).

32. Arkivar ved Dansk Folkemindesamling, Mag. art. HANS ELLEKILDE til fortsatte folkløriske Studier 500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{8}{12}$ 17).
33. Bibliotekar, Cand. mag. BALDER ERICHSEN og Bibliotekar, Cand. mag. ALFR. KRARUP til Udarbejdelse og Trykning af en dansk historisk Bibliografi 2.689 Kr. 15 Øre. Ottende Bidrag af samlede Bevillinger paa 15.597 Kr. 45 Øre ($\frac{6}{1}$ 09 og $\frac{8}{12}$ 17).
34. Kommunelærer P. ESBEN-PETERSEN til Studium af danske Neuroptera 500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{8}{12}$ 17).
35. Dr. phil. C. FERDINANDSEN til Trykning af Tabelværket til hans Arbejde om de danske Ukrudsamfund 1.550 Kr. ($\frac{5}{9}$ 17).
36. Professor, Dr. med. JOHS. FIBIGER til fortsatte Studier over den ved Spiroptera neoplastica eksperimentelt fremkaldte Kræft 1.500 Kr. Første Bidrag af en treaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
37. FORENINGEN AF 3. DECEMBER 1892 til Udgivelse af et Værk om Liselund Slot 2.000 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17).
38. FORENINGEN FOR BOGHAANDVÆRK til Udgivelse af en Fortegnelse over Lorentz Benedichts Arbejder i Kjøbenhavn 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
39. Professor, Dr. phil. AAGE FRIIS til Afskrivning af Breve og Papirer fra Bernstorffske, Reventlowske og andre tyske Privatarkiver 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{8}{12}$ 17).
40. Dr. phil. OLAF GALLØE til et større Arbejde over de danske Likeners Biologi 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{8}{12}$ 17).
41. Professor emer., Dr. phil. M. CL. GERTZ til fortsatte Studier over vore latinske Middelalderskrifter 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).

42. Overlærer ALFRED GLAHN til Udgivelse af Horats' Skrifter, oversatte paa danske Vers 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
43. Arkivregistrator P. B. GRANDJEAN til Udgivelse af en dansk Heraldik 1.500 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
44. Forfatter THORKILD GRAVLUND til fortsatte folkepsykologiske Undersøgelser i Danmark 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{8}/_{12}$ 17).
45. Arkivar ved Dansk Folkemindesamling, Cand. mag. H. GRÜNER NIELSEN til Afslutning af Axel Orlriks Udgave af de danske »Ridderviser« og Udarbejdelse af en Melodiudgave i Tilknytning til Tekstudgaven af »Danmarks gamle Folkeviser« 1.200 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.600 Kr. ($^{8}/_{12}$ 17).
46. Professor, Dr. phil. VILH. GRØNBECH til Anskaffelse af videnskabelige Hjælpemidler 400 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
47. Dr. phil. LOUIS L. HAMMERICH til Studieophold i Tyskland 1.000 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
48. Dr. phil. H. J. HANSEN til fortsat zoologisk Virksomhed 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
49. Docent, Dr. techn. JULIUS HARTMANN til fortsatte videnskabelige Studier 600 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
50. Underinspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. GUDMUND HATT til fortsatte etnografiske og geografiske Studier 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
51. Professor, Dr. phil. & litt. & scient. & med. J. L. HEIBERG til videnskabelige Studier 1.600 Kr. ($^{4}/_{11}$ 13).
52. Kredsbibliotekar, Cand. phil. CHR. HEILSKOV til fortsat Indsamling af danske Indskrifter i Skaane 500 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
53. Rektor, Dr. phil. KARL HUDE til fortsat videnskabelig

- Virksomhed 900 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
54. Dr. phil. A. C. HØJBERG CHRISTENSEN til Studium af tysk Sprog og Litteratur 600 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
55. INTERNATIONALT KATALOG ved en Komité 2.765 Kr. ($^{21}/_{12}$ 10).
56. Dr. phil. JAKOB JAKOBSEN (†) til Udgivelse af hans Ordbog over det norrøne Sprog paa Shetlandsøerne 2.146 Kr. 47 Øre. Bidrag af samlede Bevillinger paa 12.600 Kr. ($^{11}/_1$ 05, $^{7}/_6$ 11, $^{3}/_1$ 13).
57. Professor, Dr. phil. & litt. OTTO JESPERSEN til fortsatte Studier over Sproghistorie og almindelig Grammatik 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
58. Dr. phil. C. A. E. JESSEN til fortsatte leksikalske Studier 900 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
59. Dr. phil. A. C. JOHANSEN til fortsatte biologiske og zoogeografiske Studier 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
60. Professor, Dr. phil. C. JUEL til matematiske Arbejder 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
61. Underbibliotekar, Dr. phil. ELLEN JØRGENSEN til historiske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
62. Postmester C. KLITGAARD til Arkivundersøgelser vedrørende vendsysselske Købstadforhold i Tiden før Aar 1800 750 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{8}/_{12}$ 17).
63. Cand. mag. GUNNAR KNUDSEN til Studier over Sproget i danske middelalderlige Haandskrifter 600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
64. Cand. mag. JOHS. KNUDSEN til fortsatte kartografiske

- og nautiske Studier 750 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
65. Professor, Dr. phil. MARTIN KNUDSEN til fortsatte Undersøgelser over Luftarternes Egenskaber 4.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
66. Professor, Dr. phil. L. KOLDERUP ROSENVINGE og Professor emer., Dr. phil. & scient. EUG. WARMING til Trykning af »The Botany of Iceland«, Part 1, 2.176 Kr. 80 Øre. Fjerde og sidste Bidrag af Bevillinger paa 4.470 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15 og $^{8}/_{12}$ 17).
67. De samme til Trykning af afd. Cand. polyt. E. ØSTRUPS Afhandling om Ferskvands Diatoméerne i samme Værk 1.576 Kr. 90 Øre. Første Bidrag af Bevillinger paa 1.600 Kr. ($^{13}/_{12}$ 16 og $^{8}/_{12}$ 17).
68. KOMMISSIONEN FOR LEDELSEN AF GEOLOGISKE OG GEOGRAFISKE UNDERSØGELSER I GRØNLAND til Forberedelse af et videnskabeligt 3 Binds Værk om Grønland paa Engelsk i Anledning af 200-Aars Jubilæet for den danske Kolonisation i 1921 4.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{8}/_{12}$ 17).
69. Samme til fortsat Udgivelse af »Biology of Arctic Plants« 1.500 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
70. Dr. phil. KORT K. KORTSEN til fortsatte Undersøgelser over de emotionelle Tilstandes Natur og Opstaaen, samt til en historisk og kritisk Fremstilling af den franske Psykologi 600 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
71. Højskolelærer, Dr. phil. MARIUS KRISTENSEN til fortsatte Studier af nordiske Sprog og deres Folkemaal 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
72. Professor, Dr. phil. AUGUST KROGH til eksperimentalfysiologiske Undersøgelser 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).

73. Fru Dr. med. MARIE KROGH til fortsat videnskabeligt Arbejde 800 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
74. Lærer J. P. KRYGER til Ekskursioner til Indsamling af Insekter 300 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
75. Kommunelærer HANS KYRRE til Udarbejdelse og Udgivelse af et Skrift om M. A. Goldschmidt 1.000 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
76. Observator TORVALD KOHL til fortsat astronomisk Virksomhed 800 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
77. Cand. phil. HENRIK LARSEN til fortsat Studium af Christian V's Matrikel 600 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
78. Forfatter KAY LARSEN til Udgivelsen af et Skrift »De Danske i Guinea« 600 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17).
79. Arkivar L. LAURSEN til Trykning af »Danmark-Norges Traktater 1523—1750«, 5te Bind 1.200 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 8.600 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17).
80. Stiftsskriver, Dr. phil. JOHS. LINDBÆK (†) til Udarbejdelse af et Værk om de danske Klostres Historie 600 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
81. Inspektør for Nordgrønland, Cand. jur. HARALD LINDOW til en Studierejse til Labrador 800 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 8.000 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
82. Cand. mag. VILH. LORENZEN til fortsat Studium af dansk Klosterarkitektur 1.800 Kr. Femte Bidrag af en femaarig Bevilling ($\frac{21}{12}$ 14).
83. Museumsinspektør, Mag. scient. WILLIAM LUNDBECK til fortsat Studium af danske Diptera 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
84. Underbibliotekar, Mag. scient. C. E. LUPLAU JANSSEN til fortsat Udførelse af astronomiske Arbejder paa

- Urania-Observatoriet 900 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
85. Museumsdirektør KARL MADSEN til fortsat Udgivelse af et Aarsskrift for Statens Museum for Kunst 2.000 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr. ($\frac{1}{7}$ 16).
86. Bibliotekar, Cand. mag. VICTOR MADSEN til fortsat Udarbejdelse af et Katalog over Karen Brahes Bibliotek i Odense 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{8}{12}$ 17).
87. Mag. art. BOGI TH. MELSTED til en Rejse til Island i Sommeren 1919 for at studere Islands historiske Topografi 500 Kr. ($\frac{13}{12}$ 16).
88. Fru Dr. phil. KIRSTINE MEYER, f. BJERRUM, til fortsatte Forarbejder til en Fremstilling af H. C. Ørsteds Liv og til Udgivelse af hans naturvidenskabelige Skrifter 450 Kr. Sjette Bidrag af samlede Bevillinger paa 8.100 Kr. ($\frac{17}{6}$ 14, $\frac{1}{7}$ og $\frac{13}{12}$ 16).
89. Samme til forberedende Arbejder til Trykningen af Skrifterne 350 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 700 Kr. ($\frac{13}{12}$ 16).
90. Underinspektør ved Ny Carlsberg Glyptotek, Frøken MARIA MOGENSEN til Trykning af et Arbejde om de ægyptiske Indskrifter i Nationalmuseet i Stockholm 1.500 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
91. Museumsinspektør, Dr. phil. TH. MORTENSEN til fortsat zoologisk Arbejde 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
92. Samme til Illustrationer til Afhandlinger, byggede paa det paa hans Stillehavs-Ekspedition indsamlede Materiale 160 Kr. 80 Øre. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 1.500 Kr. ($\frac{6}{5}$ og $\frac{8}{12}$ 17).
93. Skuespiller ROBERT NEHENDAM til fortsat Udarbejdelse

- af det kgl. Teaters Historie fra 1874 til vore Dage 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
94. Underbibliotekar, Dr. phil. DITLEF NIELSEN til Afslutning af et Arbejde »Der dreieinige Gott in religionshistorischer Beleuchtung« 1.200 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
95. Underbibliotekar LAURITZ NIELSEN til Trykning af hans Værk om Danmarks Palæotyper og den ældste danske Bogtrykkerkunst 4.919 Kr. 23 Øre. Tredie og sidste Bidrag af samlede Bevillinger paa 9.500 Kr. ($\frac{13}{12}$ 16, $\frac{8}{12}$ 17, $\frac{31}{5}$ 18).
96. Samme til et Værk om Danmarks Bibliografi og den danske Bogtrykkerkunst 1551—1600 1.200 Kr. Første Bidrag af en femaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
97. Professor, Dr. phil. NIELS NIELSEN til fortsatte Undersøgelser over Rækkeudviklinger og specielle analytiske Funktioner 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
98. Afdelingsgeolog, Dr. phil. V. NORDMANN til fortsat Bearbejdelse af det af ham i 1903 og 1904 indsamlede malakologiske Materiale i Tapes-Lagene i det nordlige Vendsyssel og Egnene omkring den vestlige Limfjord 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{8}{12}$ 17).
99. Dr. phil. I. C. NORMANN til Udgivelse af hans Værk »Holberg paa Teatret« 3.000 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
100. Underarkivar, Dr. phil. WILLIAM NORVIN til fortsatte Studier i den græske Psykologis og Erkendelsesteoris Historie 1.200 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
101. Underarkivar, Dr. phil. EILER NYSTRØM til fortsatte kulturhistoriske Studier 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
102. Professor O. OLUFSEN til Udgivelse af Professor, Dr. phil. Ove Paulsens Afhandling »Studier over Vegeta-

- tionen i Pamir« som sidste Del af de videnskabelige Resultater fra Ekspeditionen 1898—99 1.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.550 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
103. Professor, Dr. phil. S. ORLA-JENSEN til Illustrationer til et Værk om Mælkesyrebakterierne 5.111 Kr. ($\frac{31}{5}$ 18).
 104. Professor, Dr. phil. C. HANSEN OSTENFELD til Bearbejdelse af en af ham hjembragt botanisk Samling fra Vest-Australien, specielt til Ophold ved Samlingerne i Kew og London 1.000 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
 105. Samme og Professor, Dr. phil. OVE PAULSEN til Udsendelse af en Botaniker til Jan Mayen 1.000 Kr. ($\frac{28}{4}$ 19).
 106. Førstepræst i Jakobshavn HOTHER OSTERMANN til Anskaffelse af Litteratur til fortsat videnskabeligt Studium 600 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
 107. Overlærer i Helsingør LAURITS PETERSEN til Dækning af forøgede Trykningsudgifter ved hans Afhandling om Kronborg Have 500 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17).
 108. Samme til Forarbejder til en Helsingørs Historie 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
 109. Professor ved den polytekniske Lærestalt P. O. PEDERSEN til Apparater til og Assistance ved fortsatte Studier over elektriske Udladninger 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
 110. Bibliotekar, Cand. mag. CARL S. PETERSEN til Udgivelse af Ludvig Holbergs samlede Skrifter 4.627 Kr. Ottende Bidrag af en Bevilling paa 92.540 Kr. ($\frac{21}{2}$ 10).
 111. Museumsinspektør, Dr. phil. FREDERIK POULSEN til en Rejse til engelske Herresæder for at fotografere og beskrive derværende antikke Portrætskulpturer 3.000 Kr. ($\frac{21}{12}$ 14).
 112. Samme til Clichéer til et Værk om Delfi 800 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17 og $\frac{16}{12}$ 18).

113. Samme til fortsatte Studier over antik Portrætkunst 1.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
114. Forfatter KNUD RASMUSSEN til en engelsk Oversættelse af et Værk »Eskimoisk Aand« 960 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.200 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
115. Lærer J. J. RAVN til Udgivelse af en historisk-topografisk Beskrivelse af Holmans og Elbo Herreder 712 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18 og $^{24}/_{5}$ 19).
116. Forfatterinden Frøken CHRISTINE REIMER til Udgivelse af hendes Værk »Nordfynsk Bondeliv i Mands Minde«, 4.—5. Del, 1.650 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
117. Fhv. Skuespiller, Cand. phil. ELITH REUMERT til Udarbejdelse af et litteraturhistorisk-biografisk Værk om Sophie Ørsted 600 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
118. RHODOSEKSPEDITIONEN til Bearbejdelse af dens Materiale 10.028 Kr. 13 Øre.
119. Kaptajn K. C. ROCKSTROH til Udarbejdelse af 3. Bind af »Den nationale Hærs Historie i det 17. og 18. Aarhundrede« 600 Kr. Tredie Bidrag af en femaarig Bevilling ($^{13}/_{12}$ 16).
120. Direktør for Carlsberg Laboratorium, Dr. phil. JOHNS. SCHMIDT til Bearbejdelse af Materialet til 6. Hefte af »Report on the Danish Oceanographical Expeditions to the Mediterranean and Adjacent Seas 1908—10« 1.000 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
121. Fhv. Overlærer KARL SCHMIDT til Udgivelse af et Skrift om Napoleon: »Efter Waterloo — Fra Paris til St. Helena« 2.700 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
122. Professor, Dr. phil. VALDEMAR SCHMIDT til Udgivelse af et Værk om de ægyptiske Sarkofager i Antiksamlingen og i Ny Carlsberg Glyptotek 1.500 Kr. ($^{21}/_{12}$ 14 og $^{16}/_{12}$ 18).

123. SELSKABET TIL UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE til Forberedelse af Udgivelsen af en Fortsættelse for Tiden 1451—1513 af »Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis« ved Dr. phil. William Christensen 2.500 Kr. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 17.500 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
124. Samme til en samlet Udgave af alle Aarbøgerne fra Danmarks Middelalder (ved Dr. phil. Ellen Jørgensen) 2.750 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 9.500 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
125. Bibliotekar, Cand. mag. VILH. SLOMANN til en Rejse til England og Frankrig i Efteraaret 1919 for at studere Kunstindustri i Museerne i London og Paris 1.500 Kr. ($\frac{8}{9}$ 19).
126. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Cand. mag. K. STEPHENSEN til fortsat Bearbejdelse af Krebsdyrmaterialet fra Dr. Johs. Schmidts Tøgtter 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
127. Cand. mag. WILLIAM THALBITZER til fortsat Udarbejdelse af hans Værk om Østgrønlændernes (Ammassalikernes) Sprog og Kultur 4.830 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 9.240 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17 og $\frac{16}{12}$ 18).
128. Samme til en engelsk Oversættelse af c. 10 Ark af hans Værk om Østgrønlænderne 370 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 1.000 Kr. ($\frac{20}{5}$ 15 og $\frac{24}{5}$ 19).
129. Frøken Cand. mag. MARGRETHE THIELE til systematisk Indsamling af Materiale til en dansk-fransk og en fransk-dansk Ordbog 1.200 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 2.000 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17 og $\frac{16}{12}$ 18).
130. Professor emer., Dr. phil. VILH. THOMSEN som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 6.000 Kr. ($\frac{30}{6}$ 13) samt Krigstillæg 1.500 Kr.

131. Professor, Dr. phil. TH. THORODDSEN til fortsat videnskabelig Virksomhed 2.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
132. Mag. art. P. K. THORSEN til fortsat Udarbejdelse af en Ordbog over det danske Sprog i Middelalderen (indtil Aar 1600) 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
133. Dr. phil. ALEX. THORSØE til fortsat litterær Virksomhed 800 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
134. Mag. art. O. THYREGOD til Studier over Shakespeares Indflydelse paa den danske Litteratur 800 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
135. Kommandør i Flaaden T. A. TOPSØE-JENSEN til Udgivelse af et personalhistorisk Værk om det danske Søofficerskorps fra 1801 indtil Nutiden 2.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
136. Underbibliotekar, Dr. phil. POUL TUXEN til fortsatte indologiske Studier 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{16}/_{12}$ 18).
137. UDVALGET FOR FOLKEMAAL til fortsat Virksomhed 1.000 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18).
138. Cand. phil. KAI C. ULDALL til Udarbejdelse af et Personregister til »Adresseavisen« 1759—90 550 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.250 Kr. ($^{8}/_{12}$ 17).
139. Samme til Indkøb af nogle af de nævnte Aargange af Adresseavisen 70 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 200 Kr. ($^{8}/_{12}$ 17).
140. UNIVERSITETS-JUBILÆETS DANSKE SAMFUND til Fortsættelse og Afslutning af Axel Olriks Udgave af de danske Ridderviser (ved Cand. mag. H. Grüner Nielsen) 2.251 Kr. 13de Bidrag af en Bevilling paa 19.500 Kr. ($^{24}/_{10}$ 94).

141. Adjunkt, Dr. phil. HENRIK USSING som Bidrag til Udgivelsen af en Bog om sjællandske Folkeminder 800 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17).
142. Dr. phil. M. VAHL til fortsatte plantegeografiske Arbejder 800 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
143. Samme til Udarbejdelse af en Haandbog i Geografi (sammen med Dr. phil. G. Hatt) 1.200 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 3.600 Kr. ($\frac{19}{12}$ 17).
144. DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB til Udgivelsesomkostninger vedrørende Skrifter af Selskabets egne Medlemmer 7.000 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17).
145. Docent, Mag. art. VILH. WANSCHER til fortsat Studium af Kunstens Historie 1.000 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
146. Dr. phil. C. WESENBERG-LUND til Ferskvandsundersøgelser vedrørende Arvelighedsspørgmaalet, samt til Studier over de danske Aaers Fauna 2.000 Kr. Syvende Bidrag af samlede Bevillinger paa 16.900 Kr. ($\frac{7}{2}$ 13 og $\frac{15}{12}$ 15, samt $\frac{13}{12}$ 16 og $\frac{30}{5}$ 18).
147. Samme til fortsatte zoologiske Arbejder 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
148. Samme til en Rejse i Danmark for at undersøge vore Anopheles-Arters Udbredelse 300 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
149. Assistent ved Carlsberg Laboratorium, Dr. phil. ØJVIND WINGE til cytologiske Arbejder og Arvelighedsundersøgelser 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18).
150. Docent, Dr. phil. CHR. WINTHER til Instrumenter til Fremstilling og nøjagtig Maaling af monokromatisk Straaling 3.000 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
151. Underbibliotekar, Dr. phil. KURT WULFF til sprogvidenskabelige Studier 2.250 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.750 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17).

152. Professor emer., Dr. phil. & math. H. G. ZEUTHEN (†) som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 4.000 Kr. (⁴/₁₀ 09) samt Krigstillæg 1.000 Kr.
153. ØRSTEDUDVALGET til Udgivelse af et Udvalg af H. C. Ørsteds naturvidenskabelige Skrifter (ved Fru Dr. phil. Kirstine Meyer, f. Bjerrum) 5.139 Kr. Første Bidrag af samlede Bevillinger paa 49.900 Kr. (¹⁶/₁₂ 18 og ⁸/₉ 19).

Desuden er der af Fondets Midler (udenfor Afdeling B) bevilget en Videnskabsmand 1.200 Kr. til Rejser til England og Tyskland med videnskabelig-organisatoriske Formaal.

III.

I Overensstemmelse med hvad der er fastsat ved Statutterne for Carlsbergfondet § XXII, lader Direktionen fremdeles medfølge den Beretning, den har modtaget fra Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg, og som er Genpart af den Beretning, det paahviler denne Bestyrelse aarlig at afgive til Hs. Maj. Kongen om Museets Fremgang.

Allerunderdanigst Indberetning

fra

Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg.

I Aaret 1. Oktober 1918 til 30. September 1919 har det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg forøget sine Samlinger paa følgende Maade:

A. Ved Køb:

1. Kong Christian den Fjerde som gammel. Profilbillede, malet af Karel van Mander.

2. Kong Frederik den Sjette. Tegning fra Altona lærde Skole af C. Kroymann.
3. Samme, som Lig. Farvelagt Tegning af P. C. Skovgaard.
4. Kong Frederik den Syvende til Hest. Maleri af F. Thomsen.
5. Kong Frederik den Ottende til Hest. Bronzestatuette af Lauritz Jensen 1912.
6. Gruppebillede af en Elefantridder med Familie ved Hørsholm Slot, 1710.
7. Ove Høeg-Guldberg, Statsminister. Miniaturebillede.
8. Frédéric de Coninck, Købmand, Etatsraad. Maleri af Jens Juel.
9. Frederik Julius Kaas, Statsminister. Miniature, samtidig Kopi af L. Fränckel efter Dom. Bossi.
10. Johan Ludvig Heiberg, Forfatter. Maleri af S. Schack.
11. Orla Lehmann, Politiker, Minister. Malet af Emil D. Bærentzen 1841.

B. Ved Bytte:

12. Christian Lente, Diplomat. Samtidigt Maleri.
13. Carl von Holstein, Diplomat, Præses i Admiralitetet. Maleri af Peter Wichmann.
14. Margaretha Marie Thomasine Ingenhaeff, gift med Feltmarskal Michael Numsen. Maleri af Jens Juel.
15. Wilhelm Andreas Müller, Miniaturemaler. Malet af Jens Juel 1769.
16. Foregaaendes Hustru Bodil Marie Jensen. Malet af Jens Juel.
17. Herman Baron Schubart, Diplomat. Pousseret Voksrelief.

C. Ved Gave:

Fra Geheimeraadinde Laura Tietgens Bo:

18. Carl Frederik Tietgen, Købmand, Geheimekonferensraad. Maleri af Carl Thomsen 1899.

19. Peter Rørdam, Sognepræst. Malet af H. C. Jensen.
Fra Professor E. A. Tschernings Bo :
20. Anton Frederik Tscherning, Oberst, Krigsminister. Maleri af C. A. Jensen.
21. Samme. Tegning af P. C. Skovgaard 1848.
Fra Professor Nellemanns Børn :
22. Johannes Magnus Valdemar Nellemann, Professor, Justitsminister. Malet af Otto Bache 1897.
Fra Digteren Carl Andersens Enke :
23. Carl Theodor Christian Andersen, Digter, Museumsinspektør. Malet af C. F. Andersen 1876.
Fra Kommandør P. C. H. U. Jessens Bo :
24. Carl Vilhelm Jessen, Guvernør, Kontreadmiral, Chef for Linieskibet Prins Christian Frederik i Slaget ved Sjællands Odde. Malet af C. F. Grøger 1813.
Fra Klasselotterikollektør Hans Tauber-Jensens Bo :
25. Emmanuel Tauber, Rektor i Aalborg. Malet af J. F. Richardt 1845.
Fra Dr. phil. Winkel Horns Enke :
26. Frederik Horn, Forfatter, Politimester. Samtidigt Maleri.
27. Frederik Winkel Horn, økonomisk Forfatter, Birkeskriver. Malet af C. A. Lorentzen.
28. Foregaaendes Hustru Mariane Winkel, Maleri af C. A. Lorentzen.

Yderligere er der erhvervet to Æressabler, som var skænkede Oberst A. F. Tscherning, en Mahognisofa fra Slutningen af 18. Aarh., som har hørt til Frederiksborg Slots Inventarium, en Sølvpokal, skænket Rektor Tauber af Aalborg Kathedralskoles Elever 1832, og en Del typiske danske Møbler.

Museets Samlinger af grafiske Portraiter af Danske har i Aarets Løb faaet en betydelig Tilvækst, ligeledes er Museets Fotografisamling forøget.

Arbejdet med Værket om Frederiksborg Slot har i Aarets Løb fundet sin Afslutning, idet den resterende første Del, indeholdende Opmaalingerne af Slottet, er udkommet.

Vævningen af Gobeliner til Riddersalen er fortsat, og et af de store Figurbilleder, som skal fremstille historiske Begivenheder og hænge i Riddersalens Hjørnefelter, er gjort færdigt.

Museet har i Aarets Løb været besøgt af 77.086 Personer.

København, den 20. Februar 1920.

F. BROCKENHUUS-SCHACK. M. MACKEPFRANG. KR. ERSLEV.

IV.

Oversigt over Indtægt, Udgift og Status for Afdelingerne A, B og C.

Indtægt.

Afdeling A (Laboratoriet).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	100.000 Kr.	»	Ø.
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1917—18	3.087	-	11 -
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationsmasse) i 1918—1919	36.572	-	76 -
Afgift af Telefonstativ	30	-	» -
Salg af »Meddelelser« i 1918—1919	493	-	09 -
Samlet Indtægt...	140.182 Kr.	96	Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1918.....	36.593	-	80 -
I alt ...	176.776 Kr.	76	Ø.

Afdeling B (Fondets videnskabelige Understøttelser).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	250.000 Kr.	»	Ø.
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1917—1918	6.401	-	70 -
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationsmasse) i 1918—19	36.000	-	» -
Samlet Indtægt...	292.401 Kr.	70	Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1918.....	70.873	-	31 -
I alt ...	363.275 Kr.	01	Ø.

Afdeling C (Frederiksborgmuseet).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	100.000 Kr.	>	Ø.
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1917—18	2.683	-	40 -
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationsmasse) i 1918—19	24.367	-	51 -
Rente af egen Kassebeholdning	451	-	23 -
Indtægter af Billelsalg og Forevisning	23.913	-	35 -
Forskellige Indtægter	33.723	-	11 -
Samlet Indtægt...	185.138 Kr.	60	Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1918	32.818	-	31 -
I alt...	217.956 Kr.	91	Ø.

Udgift.

Afdeling A.

Laboratoriets Driftsudgifter (foran S. 2)	150.383 Kr.	30	Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. September 1919 udgør	26.393	-	46 -
	176.776 Kr.	76	Ø.

Afdeling B.

Understøttelser til videnskabelige Arbejder ¹	266.000 Kr.	49	Ø.
Tilskud til Videnskabernes Selskab	10.000	-	> -
Samlet Udgift...	276.000 Kr.	49	Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. September 1919 udgør	87.274	-	52 -
	363.275 Kr.	01	Ø.

Afdeling C.

Administration	22.778 Kr.	22	Ø.
Museets Drift	38.412	-	76 -
Samlingens Forøgelse og Vedligeholdelse	54.442	-	06 -
Gobelinsvævningen	40.030	-	85 -
Litterær Virksomhed	4.432	-	63 -
Forskellige Udgifter	14.401	-	22 -
Samlet Udgift...	174.497 Kr.	74	Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. September 1919 udgør	43.459	-	17 -
	217.956 Kr.	91	Ø.

¹ Af de givne Bevillinger henstod ved Aarets Udgang som endnu ikke udbetalt Kr. 500.206,66. Det tilsvarende Beløb forrige Aar, som det blev glemt at anføre i Beretningen, var Kr. 394.904,01.

Status.

Afdeling A ejede

$\frac{1}{10}$ 1918: 849.321 Kr. 59 Ø. $\frac{1}{10}$ 1919: 839.121 Kr. 25 Ø.

Afdeling B ejede

$\frac{1}{10}$ 1918: 870.873 Kr. 31 Ø. $\frac{1}{10}$ 1919: 887.274 Kr. 52 Ø.

Afdeling C ejede

$\frac{1}{10}$ 1918: 564.318 Kr. 31 Ø. $\frac{1}{10}$ 1919: 574.959 Kr. 17 Ø.

V.

For **Ny Carlsbergfondets** Midler er der i 1918—19 indkøbt følgende Kunstværker, der alle er skænkede til Ny Carlsberg Glyptotek:

Ægyptisk Skulptur:

Polykromt Kvindehoved. 4. Dynasti (c. 2900 f. Kr.). Kalksten. Modelstykke. Relief, dekoreret paa den ene Side med et Kongehoved, paa den anden med to staaende Guder. c. 500 f. Kr.

Moderne Skulptur:

- I. Nr. 1785. Jerichau, Jens Adolf: Samson og Dalila. Skitse. Terrakotta.
- » » 1786. Samme: Venus og Amor. Skitse. Terrakotta.
- » » 1787. Samme: Barnemordet i Bethlehem. Skitse. Terrakotta.
- » » 1788. Freund, Hermann Ernst: Fenrisulven bindes. Skitse. Terrakotta.

De i forrige Beretning nævnte, i Paris indkøbte Kunstværker, der var holdt tilbage under Krigen, er nu alle velbeholdent naaede til København og indlemmede i Glyptoteket.

Desuden har Fondet bekostet Klichéer og afholdt en Del andre Udgifter ved Udgivelsen af et Aarsskrift for Glyp-

toteket: »Fra Ny Carlsberg Glyptoteks Samlinger«, der vil udkomme i Begyndelsen af 1920.

Ifølge Regnskabsoversigten for Ny Carlsbergfondet for 1918—19 andrager dets Indtægt, Udgift og Status følgende Beløb:

Indtægt.

Indtægt fra Carlsberg Bryggerierne i Henhold til Fundatsens § 2 F.	100.000 Kr. 00 Ø.
Renter af Grundfondet:	
Renter af Grundfondets Tilgodehavende i H. t. Fundatsens § 2 F.	49.548 Kr. 78 Ø.
Renter af Grundfondets Obligationer	34.650 - 00 -
	84.198 - 78 -
Renter af Obligationer udenfor Grundfondet	230 - 00 -
Realisation af Obligationer	46.651 - 00 -
Laan fra Carlsbergfondet	100.000 - 00 -
Rentegodtgørelse fra Carlsbergfondet	6.733 - 68 -
Forskud fra Carlsbergfondet for 1919—20	20.000 - 00 -
Renter paa Konto Kurant Konto og Kontrabog ..	1.974 - 23 -
Forskellige Indtægter	552 - 44 -
	Samlet Indtægt: 360.340 Kr. 13 Ø.
Hertil Kassebeholdning den 1. Okt. 1918:	15.422 - 26 -
	I alt: 375,762 Kr. 39 Ø.
	Samlet Udgift: 288.140 - 33 -
Kassebeholdning den 30. Sept. 1919:	87.622 Kr. 06 Ø.

Udgift.

Til kunstneriske og andre fundatsmæssige Formaal	102.761 Kr. 87 Ø.
D'Hrr. Helge og Vagn Jacobsen	80.000 - 00 -
Renter af Gæld til Carlsbergfondet	5.581 - 32 -
Refusion til Grundfondet	20.521 - 27 -
Tilbagebetalt Bankgæld	60.000 - 00 -
Renter paa Kassekredit-Konto	3.700 - 63 -
Til Ny Carlsberg Glyptoteks Vinterhave	4.000 - 00 -
Leje af Lokale i Ny Carlsberg Glyptotek	1.500 - 00 -
	At overføre... 278.065 Kr. 09 Ø.

	Overført...	278.065	Kr. 09 Ø.
Sagførersalærer		5.587	- 40 -
Andre Udgifter		225	- 40 -
Administration		4.262	- 44 -
	Samlet Udgift:	288.140	Kr. 33 Ø.

Der paahviler Ny Carlsbergfondet følgende Gæld:

1. Til D'Hrr. Helge og Vagn Jacobsen	467.219	Kr. 38 Ø.
2. Gæld til Carlsbergfondet	294.029	- 55 -

Ny Carlsbergfondets Aktiver udgjorde pr. 30. Sept. 1919:

A. Grundfondet:

I. I Henhold til Brygger, Dr. phil. Carl Jacobsens Gavebrev af 18. Juni 1907 Post 1: Andel i det ved Ny Carlsbergfondets Fundats § 2 F stipulerede Overdragelsestilgodehavende	423.694	Kr. 05 Ø.
II. Afdrag paa det under I nævnte Overdragelsesvederlag, tilbageholdt til Bryggeriernes Drift.	588.241	- 92 -
III. Obligationer, nominal Værdi	1.012.100	- 00 -
IV. Indestaaende paa Kontrabog	1.144	- 39 -
Summa...	2.025.180	Kr. 36 Ø.

B. Udenfor Grundfondet:

I. Indtægt fra Carlsberg Bryggerierne, tilbageholdt til Drift	260.001	Kr. 95 Ø.
II. Kreditforeningsobligationer, nominal Værdi, i alt	5.000	- 00 -
III. Aktier i St. Croix' Sukkerfabrik, nominal Værdi, i alt	29.925	- 00 -
IV. Aktier i »Selskabet til Oprettelse af Boliger for Arbejderklassen«, nominal Værdi, i alt...	1.000	- 00 -
V. Panteobligation i Aktieselskabet »Valby Villa-kvarters Værn«	175.000	- 00 -
Summa...	470.926	Kr. 95 Ø.

Direktionen for Ny Carlsbergfondet d. 23. Februar 1920.

HELGE JACOBSEN.

A. P. WEIS.

L. ZEUTHEN.

VI.

I Beretningen for forrige Aar blev Fondets Formue udenfor Bryggerierne (Grundfond og Reservefond) opgjort til Kr. 9.851.593,90. Imidlertid har Direktionen bestemt, at dette Beløb skal nedskrives med 1 Million Kr., hvilken Sum pr. 1. Oktober 1918 henlægges til et nyoprettet Særfond, kaldet Gamle Carlsbergs særlige Reservefond.

Denne Beslutning hænger sammen med, at det maa erkendes, at Carlsberg Bryggeriernes Henlæggelser til Bryggeriernes Reserve- og Fornylesesfond har været alt for smaa. Ved den i 1915 truffne Aftale med Ny Carlsberg Siden blev den aarlige Henlæggelse, i Tilslutning til en tidligere taget Bestemmelse, fastsat til 300.000 Kr., et Beløb, der dog overskrides, naar Amortisationen af Nyanlæg bliver større, hvad imidlertid endnu ikke er Tilfældet. Nu har Bryggerierne i Aar maattet forhøje deres Driftskapital paa Grund af Raavarernes stærkt stegne Priser, og i de nærmeste Aar vil store Nyanlæg kræve meget betydelige Summer. For at have Midler dertil for Gamle Carlsbergs Vedkommende er det ovennævnte Særfond blevet oprettet, og til den Million, der er henlagt dertil af Fondets Bryggerioverskud for de foregaaende Aar, er for Aaret 1918/19 yderligere føjet 850.000 Kr.

Samtidig er det lykkedes at formaa Ny Carlsberg Siden til at indvilge i, at Mindstehenlæggelsen til Bryggeriernes Reserve- og Fornylesesfond fra i Aar at regne forøges til 600.000 Kr. aarlig (et Beløb, der dog om faa Aar af sig selv vilde naas ved den stigende Amortisation), og at man i Tiaaret 1918/28 yderligere skal henlægge til dette Fællesfond 900.000 Kr. aarlig.

Om Fondets Indtægter og Udgifter i Aaret 1918—19 skal for øvrigt gives følgende Oplysninger:

Fondets Indtægt i Aaret 1918—19 har været 1.011.316 Kr. 35 Ø.; deraf udgør Renter 464.445 Kr. 92 Ø. Til Administration, Fondets Bygning og Æresboligen paa Gamle Carlsberg er medgaaet 106.371 Kr. 03 Ø., saaledes at Fondets Overskud udgør 904.945 Kr. 32 Ø. Heraf er til Raadighed for Afdelingerne stillet 550.000 Kr.; til Formueforøgelse er derefter 354.945 Kr. 32 Ø. Da Kursværdien for Fondets Obligationer viser en beregnet Nedgang paa 41.719 Kr. 33 Ø., udgør den regnskabsmæssige Formuefremgang 313.225 Kr. 99 Ø., hvilket Beløb er fordelt med $\frac{2}{3}$ til Grundfondet og $\frac{1}{3}$ til Reservefondet.

Af det ovennævnte Tilskud til Afdelingerne er hvad der overstiger 300.000 Kr. efter Direktionens enstemmige Beslutning (jvfr. Statuternes § XII) fordelt med $\frac{1}{5}$ til Afd. A, $\frac{3}{5}$ til Afd. B og $\frac{1}{5}$ til Afd. C.

Balance den 30. September 1919.

Aktiver:

Carlsberg Bryggerierne:

Gamle Carlsberg	Kr. 5.665.708, 09	
Ny Carlsberg	- 4.337.647, 09	
Carlsberg Aftapningsanstalt og andre Nyanlæg	- 4.294.250, 69	
Ejendommen Matr. Nr. 1440		
Udenbys Vester Kvarter	- 185.107, 72	
Søndermarkshuset	- 41.515, 18	
Bryggeriet Alliance	- 235.000, >	
Beholdninger	- 5.563.391, 17	
Kassebeholdning	- 97.162, 74	
Udestaaende Fordringer m.m.	- 4.348.503, 11	
		Kr. 24.768.285, 79

Obligationer:

a. Børseffekter	Kr. 14.422.700, >	
b. Prioritetsobligationer	- 874.414, 84	
		- 15 297.114, 84
At overføre	Kr. 40.065.400, 63	

	Overført...	Kr. 40.065.400, 63
Ejendomskonto.....	-	1.665.818, 10
Krav paa Bryggerierne for tilbageholdt Drifts- overskud	-	1.650.000, »
Andet Tilgodehavende.....	-	330.733, 09
Kassebeholdning.....	-	829.736, 02
		<u>Kr. 44.541.687, 84</u>

Passiver:

Carlsberg Bryggerierne:

Pensionskasserne.....	Kr. 1.128.011, 18	
Gældsbrevs-konto	- 48.273, 52	
Prioritetskonto	- 194.499, 16	
Tilbageholdt til Driftskapital af Ny Carlsberg.....	- 1.450.000, »	
Tilbageholdt til Driftskapital af Gamle Carlsberg.....	- 1.650.000, »	
Anden Gæld	- 2.344.508, 20	
Gamle Carlsbergs Prioriteter	- 100.294, 85	
Ny Carlsbergs Legater.....	- 205.000, »	
	<u>Kr. 7.120.586, 91</u>	
Bryggeriernes Reserve- og Fornyles-fond....	- 6.328.573, 27	

Afdelingerne:

a. Laboratoriebygningen ...	Kr. 531.096, 54	
b. Afdelingernes Krav paa Fondet.....	- 2.301.354, 94	
c. Tilgodehavende for Aaret	- 563.159, 33	
	<u>Kr. 3.395.610, 81</u>	
Ny Carlsberg-Sidens Tilgodehavende for Aaret....	- 446.402, 97	
4 $\frac{1}{2}$ / $\frac{0}{0}$ Laan af 1902	- 1.200.000, »	
Bryggeriernes Krav for Restindestaaende i Pensions- kasserne for Tiden før 1901.....	- 233.194, 67	
Fondets og Laboratoriets Pensionskasser.....	- 43.311, 17	
Det Jacobsenske Familielegat	- 184.702, »	
Fondet vedrørende Dahlerups Ordbog	- 13.020, 69	
Videnskabernes Selskabs Tilgodehavende.....	- 84.361, 11	
Kursdifference Konto.....	- 1.416.000, 00	
Kapitalkonto	- 24.075.924, 24	
	<u>Kr. 44.541.687, 84</u>	

Til Kapitalkonto svarer:

Fondets staaende Konto i Ny Carlsberg	Kr.	5.269.631, 14
Fondets Indestaaende i Gamle Carlsberg	-	6.952.692, 14
Gl. Carlsbergs særlige Reservefond	-	1.850.000, 3
Fondets Indestaaende i Fondets Bygning	-	838.791, 07
Grundfondet	-	6.109.873, 26
Reservefondet	-	3.054.936, 63

VII.

En midlertidig Ændring af Fondets Statuter § XVII, hvorved de deri anførte Honorarer forhøjedes, blev vedtaget af Videnskabernes Selskab 18. Oktbr. 1918 og stadfæstet af Hs. Maj. Kongen 20. Novbr. s. A.

Rigsarkivar KR. ERSLEV blev ved Aarets Begyndelse genvalgt som Formand for Direktionen for de 2 følgende Aar.

Direktionen for Carlsbergfondet 15. April 1920.

A. B. DRACHMANN. KR. ERSLEV. VALD. HENRIQUES.

JOH. HJELMSLEV. EUG. WARMING.

FORTEGNELSE
OVER
VIDENSKABERNES SELSKABS PUBLIKATIONER
JUNI 1919—JUNI 1920

I. Oversigt

over Selskabets Forhandlinger Juni 1918—Maj 1919 (udk. ¹¹/₇ 1919).

II. Meddelelser.

A. Historisk-filologiske:

- Bd. II. Nr. 7: **Arthur Christensen**: Smeden Kāvāh og det gamle persiske Rigsbanner. (Udk. ¹⁹/₈ 19).
— Nr. 8: **Chr. Sarauw**: Goethes Faust i Aarene 1788—89. (Udk. ¹²/₁₂ 19).

B. Filosofiske:

- Bd. I. Nr. 1: **K. Kroman**: Mathematics and the Theory of Science. (Udk. ¹⁹/₂ 20).
— Nr. 2: **Harald Høffding**: Bemærkninger om den platoniske Dialog Parmenides. (Udk. ¹⁵/₆ 20).

C. Matematisk-fysiske:

- Bd. I. Nr. 13: **Jul. Hartmann**: Om en ny Metode til Frembringelse af Lydsvingninger. (Udk. ²⁷/₈ 19).
— Nr. 14: **J. A. Christiansen**: On the Reaction between Hydrogen and Bromine. (Udk. ²²/₆ 19).
— Nr. 15: **M. Tseherning**: La théorie de Gauss appliquée à la réfraction par incidence oblique. (Udk. ¹⁶/₁₀ 19).
Bd. II. Nr. 1: **Chr. Winther**: The photochemical Decomposition of Hydrogen Peroxide. (Udk. ¹⁹/₂ 20).
— Nr. 2: **Chr. Winther**: The photochemical Oxidation of Hydriodic Acid. (Udk. ¹⁹/₂ 20).

- Bd. II. Nr. 3: **Chr. Winther**: The photochemical Efficiency of the absorbed Radiation. (Udk. $^{10/2}$ 20).
- Nr. 4: **H. G. Zeuthen**: Sur l'origine de l'algèbre. (Udk. $^{11/10}$ 19).
- Nr. 5: **G. Mittag-Leffler**: Talet. Inledning till teorien för analytiska funktioner. (Udk. $^{28/4}$ 20).
- Nr. 6: **C. Christiansen** og **Johanne Christiansen**: Experimentalundersøgelser over Gnidningselektricitetens Oprindelse. VII. (Udk. $^{11/12}$ 1919).
- Nr. 7: **C. Christiansen**: Experimentalundersøgelser over Gnidningselektricitetens Oprindelse. VIII. (Udk. $^{11/12}$ 19).
- Nr. 8: **Jul. Hartmann**: Overfladespændingens Indflydelse ved Udstømning af en Vædske i Straaleform. (Udk. $^{11/12}$ 19).
- Nr. 9: **Carl Faurholt**: Über den Nachweis von Chlorid neben Bromid. (Udk. $^{8/12}$ 19).
- Nr. 10: **J. N. Bronsted**: On the Solubility of Salts in Salt Solutions. Studies on Solubility I. (Udk. $^{10/12}$ 19).
- Nr. 11: **Helge Holst**: Die kausale Relativitätsforderung und Einsteins Relativitätstheorie (Udk. $^{18/10}$ 19).
- Bd. III. Nr. 1: **Thorkell Thorkelsson**: Undersøgelse af nogle varme Kilder paa Nordisland. (Udk. $^{8/8}$ 20).
- Nr. 2: **Julius Pál**: Ueber ein elementares Variationsproblem. (Udk. $^{25/2}$ 20).
- Nr. 3: **Sophus Weber**: Et Metals Fordampningshastighed i en Luftart. (Udk. $^{18/6}$ 20).
- Nr. 4: **Sophus Weber**: Note om Kvægsølvets kritiske Konstanter. (Udk. $^{18/6}$ 20).
- Nr. 7: **H. N. K. Rørdam**: Benzoe- og Toluylsyrernes absolute Affinitet overfor een og samme Base. (Udk. $^{7/6}$ 20).

D. Biologiske:

- Bd. I. Nr. 13: **M. Vahl**: The Growth-Forms of some Plant-Formations of Southern Norway. (Udk. $^{24/10}$ 19).
- Bd. II. Nr. 1: **J. E. V. Boas**: Einige Bemerkungen über die Hand des Menschen. (Udk. $^{29/9}$ 19).
- Nr. 2: **Knud H. Krabbe**: Bidrag til Kundskaben om Corpus pineale hos Pattedyrene. (Udk. $^{23/1}$ 20).

III. Skrifter.

Historisk og filosofisk Afdeling:

7. Række, Bd. IV. Nr. 2: **Johan Turi** and **Per Turi**: Lappish Texts. With cooperation of **K. B. Wiklund** edited by **Emilie Demant-Hatt**. 1918—20.

Naturvidenskabelig og matematisk Afdeling:

8. Række, Bd. V. Nr. 2: **S. Orla Jensen**: The Lactic Acid Bacteria. With 51 Plates. 1919.
- Bd. VI. Nr. 1: **Carl Christensen**: A monograph of the Genus *Dryopteris*. Part II. The tropical American bipinnate-decompound species. 1919—20.
-
-

TILBAGEBLIK

PAA SELSKABETS VIRKSOMHED I AARET

JUNI 1919—MAJ 1920

I Juni 1919 talte Selskabet 72 indenlandske og 95 udenlandske Medlemmer. I Aarets Løb har det mistet 3 indenlandske Medlemmer, nemlig: Bibliotekar, Dr. phil. KR. KÅLUND, fh. Professor i Matematik, Dr. phil. H. G. ZEUTHEN og fh. Professor i nordisk Filologi, Dr. phil. L. F. A. WIMMER — samt 7 udenlandske Medlemmer, nemlig: S. SCHWENDENER, Professor i Botanik i Berlin; GUSTAV RETZIUS, Professor i Histologi i Stockholm; F. K. BRUGMANN, Professor i indogermansk Sprogvidenskab i Leipzig; EMIL FISCHER, Professor i Kemi i Berlin, JOHN WILLIAM STRUTT Lord RAYLEIGH, Chancellor of the University of Cambridge; WOLDEMAR VOIGT, Professor i Fysik i Göttingen, og WILH. PFEFFER, Professor i Botanik i Leipzig.

I sit Møde den 9. April 1920 optog Selskabet i sin *historisk-filosofiske Klasse*: som indenlandske Medlemmer: Professor Rostgardianus i nordisk Historie, Dr. phil. AAGE FRIIS og Inspektør ved Glyptotheket Dr. phil. FREDERIK POULSEN; — og som udenlandske Medlemmer: FR. C. ANDREAS, Professor i orientalsk Filologi ved Universitetet i Göttingen, H. V. ARNIM, Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Frankfurt a/M., F.-E. BRUNOT, Professor i fransk Sprog ved Sorbonne i Paris, Sir GEORGE A. GRIERSON, Orientalist, Camberley, England, GABRIEL HANOTAUX, de l'Académie

française, Historiker, Paris, PIERRE JANET, de l'Institut, Professor i Psykologi ved Collège de France, Paris, W. M. LINDSAY, Professor i klassisk Filologi ved St. Andrews Universitet, Skotland, HEINRICH MAIER, Professor i Filosofi ved Universitetet i Heidelberg, ANTOINE MEILLET, Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Collège de France, Directeur d'études à l'École pratique des hautes études, Paris, HENRI PIRENNE, Professor i Historie ved Universitetet i Gand, PIO RAJNA, Professor i romansk Filologi ved Universitetet i Firenze, ANTOINE THOMAS, de l'Institut, Professor i romansk Filologi ved Sorbonne, Paris, GIROLAMO VITELLI, Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Firenze, — og i sin *naturvidenskabelig-mathematiske Klasse*: som indenlandske Medlemmer: Professor i Retsmedicin, Dr. med. VILH. ELLERMANN og Inspektør ved Zoologisk Museum, Dr. phil. TH. MORTENSEN; — og som udenlandske Medlemmer: GEORGE D. BIRKHOFF, Professor i Matematik ved Harvard University, Cambridge, U. S. A., JULES BORDET, Direktør for l'Institut Pasteur, Bruxelles, Madame MARIE CURIE, Professor i Fysik ved Sorbonne, Paris, ALBERT EINSTEIN, Professor i theoretisk Fysik ved Kaiser-Wilhelm-Institutet i Berlin, ALFRED LACROIX, Professor i Mineralogi ved Naturhistorisk Museum, Paris, HENRI LEBESGUE, Professor i Matematik ved Collège de France, Paris, HANS MEYER, Professor i Farmakologi ved Universitetet i Wien, HEIKE KAMERLINGH ONNES, Professor i Fysik ved Universitetet i Leiden, MAX PLANCK, Professor i theoretisk Fysik ved Universitetet i Berlin, THEODORE W. RICHARDS, Professor i Kemi ved Harvard University, Cambridge, U. S. A., ÉMILE ROUX, Direktør for l'Institut Pasteur, Paris, Sir ERNEST RUTHERFORD, Professor i Fysik ved Universitetet i Cambridge, England, Sir JOSEPH JOHN THOMSON, fh. Professor

i Fysik, London, E. WIEDEMANN, Professor i Fysik ved Universitetet i Erlangen, RICHARD M. WILLSTÄTTER, Professor i Kemi ved Universitetet i München.

Derefter talte Selskabet ved Selskabsaarets Slutning 73 indenlandske og 116 udenlandske Medlemmer. Af disse hørte 30 indenlandske og 54 udenlandske Medlemmer til den historisk-filosofiske Klasse, 43 indenlandske og 62 udenlandske Medlemmer til den naturvidenskabelig-matematiske Klasse.

Til *Formand for den historisk-filosofiske Klasse* for de kommende 3 Aar genvalgte F. BUHL. Til *Formand for den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse* genvalgte S. P. L. SØRENSEN.

Til Selskabets *Kasserer* for de kommende 5 Aar genvalgte W. L. JOHANNSEN.

Til *Medlem af Kassekommissionen* for de kommende 4 Aar genvalgte KR. ERSLEV. Til Kommissionens *Formand* genvalgte J. L. W. V. JENSEN.

Til *Revisor* for de kommende 2 Aar genvalgte TH. MADSEN.

Til Medlem af *San Cataldo-Komitéen* i afdøde Professor H. G. ZEUTHEN'S Sted valgte H. HØFFDING.

Til *Medlem af Carlsbergfondet* for de kommende 10 Aar genvalgte J. T. HJELMSLEV.

Til *Medlemmer af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse* valgte OTTO JESPERSEN og N. BJERRUM.

Foruden 2 ekstraordinære Møder ($^{26/9}$ 19 og $^{3/10}$ 19), der var indkaldte til Behandling af Spørgsmaalet om Selskabets Indtrædelse i »Union Académique Internationale«, har Selskabet i det forløbne Aar holdt 11 ordinære Møder,

hvor der blev givet 25 videnskabelige Meddelelser af følgende Indhold:

- ¹⁷/₁₀ 19: M. CL. GERTZ: Gravskrifterne i Ringsted Kirke over Valdemar I.
- H. BOHR: Forelæggelse af en Afhandling af JUL. PÁL: Über ein elementares Variationsproblem (M.)¹⁾
- ³¹/₁₀ 19: HOLGER PEDERSEN: s-formerne i det latinske og det indoeuropæiske Verbalsystem. (M.)
- KR. SANDFELD: Forelæggelse af: Ordbog (med sproghistorisk Oversigt) til Hans Mogensens Oversættelse af Philippe de Commines Memoirer.
- ¹²/₁₂ 19: C. WESENBERG-LUND: Om Stikmygarternes Faunistik og Biologi. (Skr.)
- CHR. SARAUW: Goethes Faust i Aarene 1788—89. (M. *)
- ARTHUR CHRISTENSEN: En persisk Afhandling om Koranversenes Magi. (M.)
- ¹⁶/₁ 20: K. F. KINCH: Niausta-Graven. (Forelagt af J. L. HEIBERG.) (Skr.)
- H. HØFFDING: Bemærkninger om den platoniske Dialog Parmenides (M. *)
- K. PRYTZ: En Interferens-Millimeteretalon. (M.)
- ¹³/₂ 20: N. BOHR: Vekselvirkningen mellem Lys og Stød.
- C. RAUNKLÆR: Forelæggelse (ved Sekretæren) af: Egern, Mus og Grankogler. (M.)
- C. RAUNKLÆR: Forelæggelse (ved Sekretæren) af: Eremitageslettens Tjørne. Isoreagensstudier. (M.)
- ²⁷/₂ 20: F. JÓNSSON: Forelæggelse af: Norsk-islandske Kultur- og Sprogforhold i det 9.—10. Aarhundrede. (M.)

¹⁾ Et efter Meddelelsens Indhold tilføjet (Skr.) eller (M.) betegner, at vedkommende Afhandling er bestemt til Optagelse i Selskabets Skrifter eller Medd. En * efter Skr. eller M. angiver, at Afhandlingen er udkommen.

- ²⁷/₂ 20: C. JUEL: Forelæggelse af: Note über die paaren Zweige einer ebenen Elementarkurve vierter Ordnung. (M.)
- C. JUEL: Forelæggelse af: Die Elementarfläche dritter Ordnung mit vier Doppelpunkten. (M.)
- C. WESENBERG-LUND: Forelæggelse af et Arbejde af O. LUNDBLAD: Süßwasseracarinen Dänemarks. (Skr.)
- ¹²/₃ 20: KR. NYROP: Forelæggelse af: Nogle grammatikalske og etymologiske Studier vedrørende Fransk (syntaktiske Analogidannelser, Oprindelsen til Ordet gueules, osv.) (M.)
- ²⁶/₃ 20: JOHS. BOCK: Forelæggelse af Afsnittet: »Die Purinderivate« i Handbuch der experimentellen Pharmakologie II. 1.
- JOHS BOCK: Forelæggelse af: Om Udskillelse af Fosfater ved Purindiuresen. (Undersøgelser, udførte i Forening med P. IVERSEN). (M.)
- ⁹/₄ 20: EUG. WARMING: Grundlinier af et Livsformernes System. (M.)
- ²³/₄ 20: V. HENRIQUES: Om de elektriske Fænomener ved Muskelkontraktionen.
- C. WESENBERG-LUND: De danske Malariamyg og deres Betydning for Koldfeberepidemierne. (M.)
- ⁷/₅ 20: L. KOLDERUP ROSENVINGE: Spiralstillingen hos nogle Rødalger. (M.)
- A. B. DRACHMANN: Sagunt og Ebrogrænsen i Forhandlingerne mellem Rom og Karthago 220—218. (M.)

Desuden holdtes 3 Mindetaler: ¹⁷/₁₀ 19: F. JÓNSSON over KR. KÅLUND; ¹⁶/₁ 20: C. JUEL over H. G. ZEUTHEN; ⁷/₅ 20: F. JÓNSSON over L. F. A. WIMMER.

Selskabets Protektor HANS MAJESTÆT KONGEN var tilstede i Mødet d. 13. Februar 1920.

Selskabet har antaget til Offentliggørelse i sine Skrifter:
 KNUD JESSEN og JENS LIND: Bidrag til det danske Mark-
 ukrudts Indvandringshistorie og Levesæt.

O. LUNDBLAD: Süßwasseracarinen Dänemarks.

og til Offentliggørelse i Meddelelserne:

HELGE HOLST: Die kausale Relativitätsforderung und Einsteins Relativitätstheorie.

TH. THORKESSON: Undersøgelse af nogle varme Kilder paa Nordisland.

GUÐMUNÐUR G. BÁRÐARSON: Den marine Molluskfauna ved Vestkysten af Island.

SOPHUS WEBER: Et Metals Fordampningshastighed i en Luftart.

SOPHUS WEBER: Note om Kvægsølvets kritiske Konstanter.

JUL. PÁL: Ein elementares Variationsproblem.

JOHS. MOLLERUP: Talfølgens Konvergens ved fjærne Middelværdier.

H. RØRDAM: Benzoe- og Toluylsyrernes absolute Affinitet overfor en og samme Base.

VALD. LARSEN: Bertrands Problem.

Den i 1918 udsatte Belønning (Selskabets Guldmedaille) for en Afhandling om Urinstoffets Fordeling tilkendtes Cand. pharm. K. L. GAD ANDRESEN.

Den for det Thottske Legat i 1918 udsatte Belønning (800 Kr.) for en Afhandling om Overdrev uddeltes ikke, men der tildeltes Forfatteren af en indkommen Besvarelse, Cand. mag. JOHS. GRØNTVED, en Opmuntringspræmie paa 600 Kr.

Heller ikke den for det Classenske Legat i 1918 udsatte Belønning (800 Kr.) — for et Arbejde om Bundinvertebrater i Ferskvandssøer — uddeltes, men en Afhandling af Adjunkt K. S. BARDENFLETH belønnedes med 400 Kr.

Den ovenfor nævnte Afhandling af TH. THORKESSON belønnedes med Selskabets *Sølvmedaille*.

I sit Møde d. 3. Oktober 1919 besluttede Selskabet at indtræde i *Union Académique Internationale*. Selskabet var repræsenteret (ved J. L. HEIBERG og O. JESPERSEN) ved Unionens konstituerende Møde d. 15. Oktober 1919 i Paris, hvor de S. 41—48 aftrykte Statuter vedtoges.

Ligeledes vedtog Selskabet i Mødet d. 26. Marts 1920 at tiltræde *International Research Council*. Statutterne er trykt S. 30—36.

Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie i Udlandet har indsendt Beretning om sin Virksomhed i 1919. S. 113—114.

Carlsbergfondets Direktion har indsendt Beretning om Fondets Virksomhed i Regnskabsaaret 1918—1919. S. 115—149.

Selskabet har paa Finansloven for 1920—21 faaet bevilget et Statstilskud paa ialt 73,500 Kr.

Rask-Ørsted Fondet har ydet Selskabet et Tilskud paa 10,000 Kr.

ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK

EXTRAITS DES PROCÈS-VERBAUX
DES SÉANCES

**RÉSUMÉ D'OUVRAGES PRÉSENTÉS DANS LES SÉANCES
DE L'ACADÉMIE PAR DES MEMBRES**

**L'ORIGINE DES CHANSONS POPULAIRES DANOISES
ET LEUR PLUS ANCIENNE ÉPOQUE**

PAR

JOHANNES STEENSTRUP

(COMMUNICATION FAITE EN 1910 DANS LA SÉANCE DU 28 FÉVRIER)

Dans le résumé qu'on va lire je me permettrai d'appeler l'attention sur quelques points des recherches que j'ai publiées ailleurs¹ sur les premiers temps des chansons populaires du Danemark et sur leurs origines, recherches qui portent sur quelques traits spéciaux du caractère et de l'histoire des chansons. Je m'en tiendrai uniquement aux chansons danoises, celles-ci étant les seules dont nous possédions en grand nombre des copies datant d'une époque reculée. Il n'y a cependant aucun doute que ce qui est vrai pour les chansons danoises ne soit valable aussi pour celles des autres pays scandinaves.

Voici le résultat auquel je suis arrivé. Notre poésie du moyen âge est née sous l'influence des chansons françaises, mais elle a développé une originalité qui porte l'empreinte de notre esprit national.

La première question à résoudre, c'est à quelle époque on trouve la première trace de poésie chantée en Danemark. Nous ne serions guère avancés en sachant de quelle époque date la première rédaction écrite d'un texte ou seulement d'une strophe détachée; nous ne remonterions pas plus haut que vers l'année 1300, et cependant tous sont d'accord, je

¹ Historisk Tidsskrift 9e Række I p. 232 et suiv., p. 355 et suiv.

le crois, pour penser qu'on composait des chansons dès le commencement du XIIIe siècle. Il existe pourtant un renseignement qui n'est pas sans intérêt et à laquelle on n'a pas fait attention jusqu'ici. M. PAUL MEYER a publié une série de notices dont l'auteur est un franciscain inconnu d'origine anglaise et qui semble avoir vécu et rempli ses fonctions à Cork en Irlande.¹ Parmi ses »exemples«, c'est-à-dire des écrits propres à être cités dans des sermons pour servir d'édification ou d'enseignement, parmi ses exemples, dis-je, se trouve le rapport d'un évènement miraculeux dont un moine danois avait récemment (c'est-à-dire vers 1250) été témoin en Danemark. Dans ce pays c'était la coutume, quand une femme était en couches, que ses voisines se rassemblaient pour lui donner des soins et pour s'égayer avec elle par des danses et des chansons licencieuses. Dans une telle occasion il advint que les femmes rassemblèrent une botte de paille et en firent une figure d'homme; elles lui mirent un chapeau sur la tête et une ceinture autour du corps, et elles le nommèrent Boui. Deux d'entre les femmes prirent la poupée par les bras et dansèrent avec elle en criant: »Chante, Boui, chante, Boui, ce qu'il a fait!« Au même instant le diable, qui était dans la botte de paille, leur fit d'une voix terrible cette réponse: »Oui, je chanterai, moi.« Et il poussa un hurlement si épouvantable que quelques-unes des femmes en tombèrent mortes, et d'autres en restèrent longtemps malades.

Les érudits danois, MM. AXEL et JØRGEN OLRİK, ont très bien compris qu'il s'agissait ici d'une coutume populaire spéciale. Cette source nous présente un ancien exemple de ce »festin des femmes«, connu encore aujourd'hui chez la population rurale du Danemark. Quand une femme est en couches, les voisines se rassemblent dans sa maison, s'égayent en buvant, dansent et chantent, sortent tumultueusement dans la rue, forcent les hommes à danser avec

¹ Notices et extraits des manuscrits de la bibliothèque nationale et autres bibliothèques. XXXIV. p. 433. L'auteur a terminé cet ouvrage vers 1279.

elles et leur arrachent le chapeau. Elles semblent surtout prendre pour victimes les maris sans enfants. Cette coutume dénote évidemment un certain orgueil causé par la fonction privilégiée que la Nature a réservée aux femmes.

M. PAUL MEYER s'est étonné du nom donné à la poupée et de cette invitation à raconter qu'on lui adresse. Les frères OLRİK n'ont su donner aucune explication sur ce point. Il semble pourtant hors de doute que le nom de Boui, la danse avec la poupée et l'ensemble de la situation contiennent une allusion à un récit très répandu dans ces temps-là, celui des hommes impies condamnés à danser pendant toute une année. L'allusion semble même viser directement une chanson bien connue qui a pour sujet cette danse, chanson sur laquelle M. GASTON PARIS a attiré l'attention dans ses études sur les origines et les premiers temps des chansons françaises. Voici ce que dit la légende. La veille de Noël 1021, dans la ville saxonne de Kölbïgk sur le Wipper, quelques garçons et jeunes filles, entre lesquelles la fille du prêtre, avaient mené des rondes dans le cimetière, et par leur chant et le bruit de leur pas ils avaient troublé la messe. Comme les jeunes gens ne voulaient pas cesser, le prêtre avait fini par prononcer sur eux malédiction, qu'ils soient forcés à danser pendant toute une année; et ce vœu fut exaucé. Possédés par la rage de la danse ils continuèrent sans cesse leur ronde et leur chant, dont le refrain était: »Pourquoi restons-nous en place? pourquoi n'avancons nous pas?« Ce n'est qu'à la Noël suivante que la paix leur fut rendue.

Dans leurs recherches remarquables¹ MM. GASTON PARIS et EDW. SCHRÖDER ont étudié toute la matière des sources et démontré d'une part sur quels faits reposait cette légende, d'autre part la diffusion extraordinaire qu'avait obtenue dans plusieurs pays de l'Europe le récit de l'évènement et de l'horrible punition qui l'avait suivi. L'homme qui avait

¹ EDW. SCHRÖDER, Die Tänzer von Kölbïgk dans le Zeitschrift für Kirchengeschichte XVII (1897) p. 94 et suiv.; G. PARIS dans le Journal des Savants 1892, p. 413 et suiv., 1899, p. 733 et suiv.

entraîné ses compagnons à danser et qui figurait comme chef de la bande, s'appelait Bouo. C'est lui dont parle cette strophe, conservée dans une source latine :

Equitabat Bovo per silvam frondosam,
ducebat sibi Merswinden formosam.
Quid stamus? cur non imus?

Il semble ainsi être hors de doute que ces femmes danoises qui dansaient dans la réunion ci-dessus racontée, ont donné à la poupée le nom de Boui pour faire allusion aux danseurs condamnés à danser toute une année, et selon toute probabilité elles ont chanté la strophe sur Boui que nous venons de citer. Les femmes frivoles furent punies, parce qu'elles chantaient sur les danseurs châtiés, et voilà ce qui ajouta une pointe spéciale à ce récit. M. EDW. SCHRÖDER pense que la strophe latine est la traduction d'un couplet appartenant à une chanson saxonne. Pour mon compte, je partage l'opinion de M. GASTON PARIS selon laquelle cette strophe serait plutôt introduite dans une source plus récente, provenant des pays de l'Ouest, notamment de la Lorraine. Cette strophe ressemble tout-à-fait au début d'un nombre de chansons françaises, p. ex. à ces vers cités dans le Roman de Guillaume de Dole — ouvrage sur lequel je reviendrai tout à l'heure :

Renaud et s'amie chevauche par un pré.
Tote nuit chevauche jusqu'au jor cler.

D'ailleurs l'Allemagne du Nord a peu contribué à la composition de chansons.¹

¹ Au compte-rendu très détaillé que M. SCHRÖDER a donné des sources, on pourrait ajouter une version suédoise du même récit, dont le rapport avec notre sujet a échappé à l'attention. Elle se trouve dans le Codex Bildstenianus datant de 1420—50 (STEPHENS, Fornsvenskt Legendarium p. 876 et suiv.). Ici le couplet est traduit; on l'a jusqu'ici regardé comme appartenant à une chanson suédoise originale:

redhu kompana redhobone
jwer thiokka skogha,
oc gildo mz synd
venisto jomfrw.

Hvi standom vi, hvi gangom vi ey?

Les faits que je viens d'exposer nous autorisent à supposer que dès la première moitié du XIIIe siècle on a composé en Danemark des chansons populaires dans le genre que nous connaissons si bien. Remarquons ensuite qu'il n'existe aucune source étrangère qui se rapproche tant des chansons danoises, quant à la forme et au fond, que le Roman de la Rose ou de Guillaume de Dole.¹ Ce roman gracieux traite le même sujet qui a fourni à Shakespeare l'idée de son Cymbeline. Dans le cadre du roman l'auteur a introduit un grand nombre des chansons qui étaient en vogue à l'époque où fut composé ce poème; le plus souvent, il est vrai, il n'en donne que les premières strophes. Nous trouvons ici des »chansons de toile«, chantées pendant que les femmes s'occupaient de leur travail à l'aiguille, situation qui reparaît souvent au début de nos chansons (Grundtvig n°s 83, 274, 286). Ou bien les chansons sont chantées pendant une course à cheval, tout comme le dit le refrain d'une vingtaine de nos chansons, ou encore on les chante en accompagnement de la danse, trait qui revient incessamment dans nos chansons et qui est répété dans une quarantaine de refrains. En outre les chansons populaires danoises et celles citées dans Guillaume de Dole ont ceci de commun que le refrain en forme une partie intégrante, et enfin les thèmes de ces refrains correspondent souvent aux nôtres, soit qu'ils se rapportent aux émotions de l'âme, à la courtoisie et la bienséance ou bien à la danse.

C'est un trait non moins remarquable que ces doubles refrains qui sont particuliers à la France et au Danemark; un premier refrain est suivi d'un ou de plusieurs vers, et la strophe se termine par un second refrain; le premier peut p. ex. parler de la danse, le second aura pour sujet l'amour.

Il y a pourtant entre les chansons citées dans Guillaume de Dole et les nôtres la différence que les premières sont très courtes et d'un caractère lyrique; elles peignent une situation, elle ne racontent pas une action, tandis que les

¹ Publié par G. Servois 1893.

chansons danoises sont toujours narratives. Il faut pourtant se rappeler que le roman français ne paraît citer que le commencement des chansons, et qu'une d'entre elles — la chanson de Bel Aiglantine — est d'un genre tout-à-fait épique et pourrait — quant à soi — être une chanson de chevalerie danoise.

Avant de procéder dans ces études sur la parenté de la chanson danoise, il convient de s'arrêter un peu sur le refrain pour arriver à une compréhension complète de ce trait très caractéristique des chansons scandinaves.

Non seulement toutes les chansons danoises sont munies d'un refrain, mais chaque refrain appartient à une chanson spéciale et à aucune autre. Remarquez bien que ceci n'est vrai que pour les anciennes rédactions des chansons, celles d'avant 1700; pour bien saisir le caractère des chansons du moyen âge il faut laisser de côté les formes qu'ont revêtues les chansons dans les traditions des derniers siècles. Le Danemark possède environ 500 chansons datant du moyen âge; à très peu d'exceptions près toutes ont un refrain, beaucoup en ont deux, un refrain au milieu de la strophe et un autre à la fin. Mais il n'y a guère plus d'une vingtaine de chansons dont les rédactions variées présentent deux ou même plusieurs refrains différents. Tant il est vrai que tel refrain est né de la même inspiration que telle chanson et fait corps avec elle. On sera encore plus frappé du caractère distinctif de ce fait quand on se rappelle que généralement le refrain ne se rattache pas directement au texte; il n'en nomme pas les personnages, ni fait-il allusion au récit. Le refrain se borne à exprimer un sentiment, un état d'âme, ou il a pour thème la danse, les courses à cheval ou le maniement de la rame. Il y a des cas où ces refrains, d'un caractère tout général, se retrouvent dans 10 à 16 variantes de la même chanson. Quant aux chansons historiques, il y a une différence sensible entre celles qui racontent les événements antérieurs à la mort de Valdemar le Victorieux (1241) et celles qui ont rapport à l'histoire de la fin du moyen âge. Parmi les premières plus de la

moitié sont munies d'un refrain étranger au sujet de la chanson, tandis que parmi les dernières les neuf dixièmes ont un refrain intimement lié au texte. Pour ce qui regarde cette vingtaine de chansons qui ne sont pas restées fidèles au même refrain, il est possible d'en trouver la raison presque dans chaque cas spécial, ou de constater que la variation est simplement due à un manque de mémoire.

Je me tourne maintenant aux ballades anglaises, dont la forme extérieure et le fond épique offrent indubitablement la plus grande ressemblance avec les chansons scandinaves. Nous sommes pourtant ici sans aucun point d'appui quand il s'agit de décider l'âge des ballades. Dans l'époque anglo-saxonne aussi bien que dans l'époque normande l'Angleterre possédait des chansons lyriques.

CHAUCER de son côté parle de chansons d'amour et en cite quelques fragments, mais quant au moment qui a vu naître le riche trésor de ballades anglaises et écossaises, tout renseignement fait défaut, en dehors de ce que les sujets mêmes des chansons peuvent nous apprendre. Une seule chanson est copiée au XIIIe siècle, elle parle de l'apôtre Judàs et de sa sœur, et bien que ses strophes à quatre vers, d'ailleurs sans refrain, aient tout-à-fait la forme qu'aura plus tard la ballade anglaise, on pourrait douter que cette chanson au sujet biblique et à la forme un peu trop correcte doive être comptée parmi les genres poétiques qui nous occupent. CHILD est le premier qui l'ait recueillie parmi les chansons populaires dans son grand ouvrage »The English and Scottish popular ballads« (n° 23). En outre nous n'avons qu'une chanson à énigmes, copiée vers 1445, et un peu plus tard paraissent les copies de diverses chansons sur le héros populaire Robin Hood et son cercle. La chanson sur la bataille d'Otterbourn (1388) semble aussi composée une vingtaine d'années après l'évènement.

Les ballades anglaises et écossaises ont-elles été chantées pendant la danse et comme accompagnement de la danse? C'est ce que presque tous les historiens littéraires regardent comme un fait, mais malheureusement ce n'est qu'une

hypothèse et il paraît impossible de l'appuyer sur aucune preuve. Il n'y a aucun doute qu'aux premiers siècles du moyen âge la danse n'ait été accompagnée de chant; mais la question qui se pose ici c'est de savoir si les ballades anglaises, à l'époque où il faut les placer et dans la forme actuellement connue, ont servi à la danse. Une seule preuve, ce me semble, peut être alléguée en faveur de cette hypothèse, c'est la conclusion qu'on peut tirer de l'emploi faite dans les pays du Nord des chansons épico-lyriques analogues. Mais cette conclusion est elle justifiée? Voilà qui est fort douteux; selon moi, il faudrait apporter une preuve mieux fondée. Or le fait est que les ballades elles-mêmes écartent presque une telle pensée. Si l'on se rappelle les nombreux refrains danois qui nous présentent directement une scène de danse, c'est déjà singulier qu'il existe à peine un seul refrain anglais qui s'occupe de la danse. Si l'on pense au grand nombre de chansons danoises qui décrivent la rencontre des amants pendant la danse ou qui mentionnent l'emploi du chant pendant les rondes ou enfin qui font une allusion plus casuelle à la danse, on doit s'étonner que les ballades anglaises ne racontent rien de semblable. Ici ce n'est pas pendant la danse que le chevalier rencontre la demoiselle, c'est dans une promenade, dans une excursion au bois, à la messe ou au jeu de paume.¹ Le n° 64, *Fair Janet*, raconte une fête de noces; la mariée doit épouser un Français, bien qu'elle vienne de mettre secrètement un fils au monde; son amant se présente et l'invite à danser, mais déjà au troisième tour elle tombe par terre. La mort vient comme la conséquence fatale de ce qui précède; mais les ballades anglaises ne connaissent pas la danse jusqu'à la mort, imposée comme châtiment, telle que nous la connaissons dans nos chansons, notamment celle qui parle du roi Valdemar et de sa sœur. Par contre les Anglais — amateurs du sport comme ils le sont — possèdent le récit de la fille infatigable d'Anglesey, qui

¹ PAUL SCHÜTTE: Die Liebe in den englischen u. schottischen Volksballaden (Diss. Halle 1906) p. 6, 13 et suiv., 18 et suiv.

gagne une récompense offerte par le roi, après que quinze chevaliers, l'invitant à danser, ont dû renoncer l'un après l'autre à épuiser ses forces (n° 220, *The bonny lass of Anglesey*). Ces deux cas sont les seuls où la danse joue un rôle dans les chansons, si ce n'est çà et là une mention toute passagère de la danse.

J'ai également étudié d'autres sources du moyen âge et des descriptions de ses mœurs, sans trouver de preuves d'une danse accompagnée de ballades chantées.¹ D'autre part les danseurs et les gymnastes professionnels sont souvent mentionnés, et dans toutes les fêtes et les divertissements les ménestrels jouent un rôle considérable; ils ont souvent chanté des ballades, de même qu'un grand nombre de ballades anglaises sont évidemment composées par eux; mais quand on dansait, c'était avec accompagnement de violons, de flûtes ou de cors, dont jouaient le ménestrel ou d'autres musiciens.

Les ouvrages de CHAUCER — les »Canterbury Tales« et plusieurs autres poèmes — pourraient offrir mainte occasion de mentionner des rondes dansées par des hommes et des femmes et accompagnées de chant, mais le poète n'en parle nulle part. Dans une des introductions à sa traduction de l'Énéide, le poète et évêque GAWIN DOUGLAS (vers 1520) donne des renseignements sur la danse et les passe-temps de son époque; on en pourra tout au plus tirer la conclusion qu'une chanson lyrique pouvait accompagner la danse.² A ce propos M. GUMMERE fait observer que la danse en rond appartenait surtout à la population rurale, mais justement quand il s'agit de cette classe les ballades ne devraient pas nous laisser sans aide. »The Complaynt of Scotlande« (1549) cite le titre de plusieurs ballades écossaises en les appelant »dances«³, mais cela ne nous avance guère, car

¹ STRUTT, *Sports and pastimes of the people of England* p. 208. TH. WRIGHT, *The homes of other days* pp. 184, 240 et suiv., 396. JUSSE-RAND, *English wayfaring life in the middle ages* p. 214 et suiv., 334. *Revue Historique* XX. p. 15.

² Comp. GUMMERE, *The popular ballad* p. 47.

³ *The Complaynt*, édit. MURRAY p. 66 et suiv. *Introd.* pp. 89, 93.

les expositions de cet ouvrage ne laissent pas que d'être un peu artificielles; il se peut que des chansons d'un autre genre aient eu le même titre, le Complaynt donne à d'autres ballades le nom de »songs«¹; le mot de »dance«² ici, comme dans d'autres sources anglaises, peut être pris dans le sens de »mélodie«³, et enfin cette source ne peut rien nous apprendre sur les mœurs du moyen âge.

J'arrive à la question du refrain dans les ballades anglo-écossaises. M. GUMMERE est d'avis qu'à l'origine toutes les ballades ont eu un refrain. Il déclare que parmi les 305 ballades recueillies dans l'ouvrage de CHILD, 106 témoignent encore du fait que du moins quelques-unes de leurs variantes ont eu un refrain ou un chœur.³ On a tort cependant, ce me semble, de baser une statistique sur l'ouvrage de CHILD, qui comprend un grand nombre de chansons datant d'il y a deux siècles à peine. A preuve des sujets appartenant à l'époque où ont vécu nos arrière-grands-pères. Et en outre M. GUMMERE — ce savant d'un jugement généralement si sûr — compte parmi les refrains des éléments qui ne peuvent nullement être caractérisés comme tels, du moins si l'on prend comme point de départ les refrains des chansons scandinaves. La simple répétition d'un vers ou d'un hémistiche à la fin de chaque strophe ne constitue pas un refrain; les chansons danoises admettent une telle reprise et ajoutent néanmoins un refrain. Ce n'est pas non plus un refrain quand le deuxième et le quatrième vers de chaque strophe nomme la personne qui demande et celle qui répond (*quo the fausse knicht upon the road — quo the wee boy, and still he stude*), voir CHILD n° 3 *The false knight upon the road*, n° 12 *Randal*, n° 13 *Edward*. Ces personnages appartiennent au récit et n'ont aucun rapport avec le chanteur ou les autres assistants. Les *O*, les *I*, les *Hey* etc. placés à la tête de la première strophe ne méritent pas non plus le nom de refrain, même en supposant que

¹ HENDERSON, *Scottish vernacular literature* p. 348 et suiv.

² MURRAY, *A new English Dictionary*, dance (2).

³ FR. B. GUMMERE, *The popular ballad* (1907) p. 72 et suiv.

ces exclamations se répètent à quelques-unes des strophes suivantes. C'est pourquoi, même en prenant sous considération toutes les ballades contenues dans la collection de CHILD, et même en comptant parmi les refrains les exclamations d'un caractère purement musical, je ne puis reconnaître l'existence d'un refrain que dans une ballade sur quatre. Si nous procédons par une voie tout-à-fait extérieure, c'est-à-dire en classant les ballades d'après la date de leur rédaction, mon résultat n'en paraît que plus incontestable. Il y a 10 chansons copiées avant 1500, mais parmi celles-ci une seule est ornée d'un refrain. La ballade n° 115 *Robyn and Gaudelyn* commence par ce vers : *Robynn lyth in grene wode boundyn*, ce qui paraît assez étrange¹ surtout en considérant que la chanson ne raconte pas du tout que Robin soit couché, garrotté dans la forêt. Parmi les chansons qui ont un refrain, plusieurs sont apparentées à des chansons scandinaves, et une des chansons à double refrain, n° 19 *King Orfeo*, copiée dans les Iles Shetland, présente même ce refrain en danois et non en anglais (*Scowan ürla grün* ∼ *Whar gjorten han grün oarlac.*)

Voici donc le résultat principal auquel je suis arrivé : les chansons anglo-écossaises ont rarement des refrains, et ceux qu'on trouve sont d'un genre assez différent des refrains danois. Ils ne sont presque jamais l'expression d'un sentiment personnel ou d'une manière de voir individuelle, ils ne présentent ni les émouvants élans du cœur, ni les profondes réflexions des refrains danois. Ceux-ci expriment un mouvement, soit extérieur (la danse, l'équitation, le maniement de la rame), soit dû à une émotion de l'âme (le regret, le désir amoureux, l'attrait mystique des runes), tandis que les refrains anglais traduisent plutôt un certain état de repos ; ils consistent p. ex. souvent, tout entiers ou en partie, de l'exclamation d'un nom de ville (*Edinburgh, Edinburgh! Stirling for ay!*) ou de l'énumération de noms de fleurs (*Gilliver gentle and Rosemary*). En général on semble s'être moins occupé du sens des mots que de leur

¹ Comp. les refrains dans Grundtvig n°s 10, 159, 160.

son, nombre de refrains ne contiennent que de simples onomatopées (*with a downe, derrie, derrie*, etc.).

Les refrains danois au contraire tendent à former le fond tranquille sur lequel se déroule l'action du récit: les Anglais de leur côté aiment à adapter la forme du refrain au texte de chaque strophe. Je ferai observer que dans les ballades anglaises les lys et les roses sont presque toujours de vraies fleurs, tandis que les chansons danoises, à peu d'exceptions près, désignent sous ces noms des demoiselles et des dames. Les refrains danois parlent souvent de la danse, les anglais jamais. Par contre ceux-ci se rattachent très souvent à la musique et prennent un caractère purement musical. Enfin les ballades se séparent des chansons danoises en ce que les variantes d'une ballade conservent rarement le même refrain.

Restent à examiner les chansons populaires d'Allemagne. Notons d'abord cette grande différence que les Allemands possèdent un trésor incomparable de chansons lyriques, genre qui n'existait pas en Danemark. L'Allemagne a des chansons d'amour, des »*Tagelieder*«, des chants de mai, d'été et d'hiver, des chansons à énigmes, les chansons des étudiants et celles qu'entonnaient les compagnons de la route; ces poésies remontent en partie jusqu'aux XIIe et XIIIe siècles — nous n'avons rien qui y corresponde. Par contre les chansons épiques font absolument défaut en Allemagne. Ici le contraste entre le naturel allemand et danois est fortement marqué. La ballade épique semble fait pour le tempérament danois; sous des formes réservées on pouvait ici laisser deviner les émotions de l'âme, ici le goût pour la force dramatique et pour les vertes réponses pouvait se développer; chez les Allemands le récit risquait de raidir jusqu'à la sécheresse ou de se dissoudre en un épanchement trop subjectif. Les chansons historiques d'Allemagne sont — comme le dit leur éditeur v. LILIENCRON — plutôt des »pamphlets politiques du peuple«, composés dans un but spécial, ou bien elles se réduisent à de sèches relations ou à des rimes routinières sans faculté épique.

Il n'y a que deux ou trois chansons de héros, »*Heldenlieder*«, datant de la fin du moyen âge, et le nombre des chansons magiques ou de chansons de chevalerie est très restreint.

Quant à la manière dont on récitait en Allemagne les chansons populaires, on a fait prévaloir — comme en Angleterre — la supposition qu'elles étaient accompagnées de danse, et qu'elles ont eu un refrain. Cette hypothèse n'est justifiée que par quelques chansons provenant de la Ditmarche, et encore n'a-t-on pas tenu compte du fait que ces chansons, du reste assez récentes, ont été formées sous une influence danoise.¹ D'ailleurs, parmi les neuf chansons composées en Ditmarche sur la défaite du roi Hans en 1500, aucune n'est munie d'un refrain. Dans les chansons d'Allemagne le refrain est au contraire très rare. Car il n'est pas admissible — comme je l'ai remarqué plus haut à propos de l'Angleterre — de donner le nom de refrain à la répétition d'un vers, p. ex. dans les cas où des questions et des réponses reviennent sous la même forme, ni à un vers revenant à la fin de chaque couplet, quand ce vers, par son contenu et par son rythme fait corps avec la construction de la chanson (UHLAND, n° 158: *Du wakers Mägdlein*). Nous ne trouvons pour ainsi dire jamais en Allemagne des refrains ayant la forme danoise, souvent assez longue, tantôt toute prosaïque, tantôt à moitié rythmique. Les refrains allemands sont de préférence rimés et moulés dans le rythme de la chanson; ils n'offrent pas ce contraste

¹ La chanson n° 129 chez Umland, n° 12 chez Böhme est d'une forme complètement danoise:

Hr. Hinrich und sine bröder alle dre
 — vull grone —
 se buweden ein Schepken tor Se
 — umb de adlige Rosenblome. —

Comparer les refrains du n° 146 chez Grundtvig: *Op Ros og ædelige Blomme*. Même collection n° 412: *Den Rose og ædelig Blomme*. Paul Alpers, *Untersuchungen über das alte niederdeutsche Volkslied* p. 52, est arrivé au même résultat que moi. La chanson n° 15 B chez Umland, n° 39 chez Böhme, est accompagnée de refrain dans une seule de ses versions, provenant de Ditmarche.

avec le texte qui caractérise les refrains danois, tout au contraire amènent-ils assez souvent la pointe finale de la strophe. En consultant la riche poésie savante du moyen âge allemand on constatera la même chose — comparer p. ex. le *Tagelied* allemand avec la chanson française qui y correspond — ; cette poésie a peu de tendance à employer le refrain et elle ne semble pas en comprendre la pleine valeur.

BÖHME, dans son livre sur la danse en Allemagne, dit que le refrain est inséparable de la chanson à danser; s'il a raison, il faudrait conclure qu'il n'existe presque pas en Allemagne des chansons à danser, et pourtant ce livre contient beaucoup de chansons à danser qui n'ont pas de refrain. Il n'y a pas de doute, je pense, que le peuple allemand n'ait aimé la danse autant que les Danois, mais les Allemands accompagnaient leurs danses de chansons purement lyriques et probablement surtout de couplets érotiques ou satiriques à une seule strophe, qui étaient subordonnés à la musique ou qui servaient simplement à fixer une mélodie dans la mémoire.¹ On sait que les ballades narratives existent à peine et il n'y a rien qui nous indique qu'on en accompagnât la danse au sud de l'Elbe.

Les recherches sur la chanson anglaise et allemande dont je viens de rendre compte nous ont donné l'affirmation du résultat que j'ai exposé au début du présent mémoire, à savoir que la chanson et la danse françaises ont donné aux Danois l'impulsion de cette poésie populaire en forme de ballades dont on peut tracer l'existence en tout cas jusqu'à la première moitié du XIIIe siècle. Nous y trouvons ce rapport intime entre la chanson et la danse aussi bien que cet abondant emploi des refrains qui caractérise encore à l'époque suivante la chanson populaire

¹ Ce serait donc quelque chose de pareil aux »Schnaderhüpfel« bien connus de l'Allemagne du Sud. Comp. aussi LILIENCRON, *Historische Volkslieder* I, p. XXVIII.

française et la poésie de la France en général. Dans une série des formes différentes auxquelles la chanson française et la poésie savante ont su s'adapter, nous retrouvons le refrain. Témoin les rondels, chansons accompagnant les petites rondes que nous trouvons souvent dans Guillaume de Dole; le rondel met un refrain au début de la chanson et à la fin de chaque couplet, une partie du refrain peut même être insérée dans le texte de la strophe. De même les ballets ou ballades (mot qui est pris ici dans un autre sens qu'en Angleterre) et les virelais, qui au XIVe siècle prirent une forme distincte de celle de la ballade et qui gardaient le refrain aussi à la tête de la chanson, où l'abandonnait la ballade.¹

La danse employée en Danemark était la ronde; bien que la danse par couples ne fût pas inconnue, c'est pour ainsi dire toujours des rondes qui sont nommées et que reproduisent les peintures de cette époque. La danse était accompagnée de chœurs chantés, dont le texte avait toujours un caractère épique, tout en reposant sur un fond de lyrisme. Sur ce point les Danois ont fait un choix qui convenait à leur propre naturel et à leur tempérament; ils n'ont pas subi le joug d'une mode étrangère. Ils ont voulu exprimer leurs pensées et leurs sentiments à travers la forme d'un récit, non par le moyen d'un épanchement subjectif.

Dans ce mémoire j'ai laissé de côté les sujets des chansons. Cette question m'aurait entraîné à des études d'une

¹ Je renvoie à J. TIERSOT, Histoire de la chanson populaire en France, 1889. A. JEANROY, Les origines de la poésie lyrique en France, I^o partie, ch. 5. DONCIEUX, Le romancéro populaire de la France, 1904. GRÖBER, Grundriss der roman. Philologie II. 1. p. 944. Et encore à: F. DAVIDSON, Über den Ursprung der französ. Ballade. 26 et suiv. OTTO RITTER, Die Geschichte der französ. Balladenformen, 1914, p. 187, 199 et suiv. O. SCHULTZ-GORA, Zwei altfranzös. Dichtungen, 1899, p. 15 et suiv., 20 et suiv. HELEN LOUISE COHEN, The ballad, 1915, p. 18 et suiv, 21 et suiv. R. A. MEYER, Französ. Lieder aus der Handschrift Strozz-Magliabecchiana (Beiheft z. Zeitschr. f. roman. Philol. 8. Heft, 1907), p. 37 et suiv.

étendue incalculable, et le jugement personnel entrerait trop en jeu si j'essayais de déterminer quelles chansons étaient les plus anciennes et d'où elles avaient tiré leurs sujets. Je me permettrai pourtant de renvoyer le lecteur à ce qu'ont dit dernièrement plusieurs auteurs sur ces problèmes et aussi sur la cause de la parenté et de la ressemblance entre les chansons du Nord et celles d'Angleterre et d'Écosse. L'Américain F. I. CHILD, le connaisseur le plus éminent de ces poésies, considère comme avéré que les chansons du Nord ont grandement influencé les anglaises. W. P. KERR, professeur à l'Université de Londres, suppose que les Anglais et les Danois, chacun de leur côté, ont subi l'influence des chansons et de la danse françaises, mais qu'en Danemark la chanson a gagné une bien plus grande importance pour le peuple qu'en Angleterre. Un grand nombre de chansons danoises se rapprochent des françaises d'une manière difficile à expliquer, et pour cette branche de l'histoire littéraire il y a plus de conformité entre la France et le Danemark qu'entre ce pays et l'Angleterre. L'Écossais T. F. HENDERSON, le savant historien littéraire, incline à la supposition que les ballades anglaises soient nées parmi les Danois en Angleterre et sous une influence française, mais il serait plus vraisemblable encore que la chanson populaire s'est développé en Danemark même, grâce à des relations avec la France, et quant au choix de sujets, il y a peu de rapport entre la Grande Bretagne et le Danemark, mais un rapport bien plus intime entre le Danemark et la France. De ces faits il semble légitime de conclure que le contact entre les ballades danoises et anglo-écossaises date d'une époque assez récente, et que l'Angleterre et l'Écosse sont plus redevables au Danemark que ce pays ne l'est à la Grande Bretagne. Un Allemand, M. K. EHRKE, qui a publié une étude assez étendue sur les ballades qui s'occupent du merveilleux dans les croyances populaires, soutient que ces sujets ont passé des pays du Nord, notamment du Danemark, en Écosse et en Angleterre, et il est porté à regarder les ballades comme dérivées de chansons venant

du Nord, plutôt que comme des poésies originales nées sur le sol anglais.¹

¹ W. P. KERR: On the history of ballads 1100—1500, publié dans les Proceedings of The British Academy 1909—10, p. 181 et suiv. Comp. le traité de M. KERR: On the danish ballads dans The Scottish Historical Review, I, p. 371 et suiv., 377. Danske Studier 1907. HENDERSON, The ballad in literature, 1912, p. 55 et suiv., 92 et suiv. Comp. HENDERSON, Scottish vernacular literature, 3th ed. 1910. K. EHRKE, Das Geistermotiv in den schottisch-englischen Volksballaden (Diss. Marburg 1914) pp. 4, 100, 114, 116.

QUESTIONS MISES AU CONCOURS POUR L'ANNÉE 1920

SECTION DES LETTRES

SUJET DE PHILOLOGIE NORDIQUE

(PRIX: MÉDAILLE D'OR DE L'ACADÉMIE)

Les monuments de l'ancienne littérature islando-norvégienne comprennent, outre un certain nombre de fragments, deux homélies manuscrites, qui ont été conservées dans leur intégralité. Ces principaux documents littéraires, qui comptent en même temps parmi les plus anciens manuscrits norvégiens ou islandais, présentent sous beaucoup de rapports le plus haut intérêt, et comme ils n'ont pas fait, jusqu'ici, l'objet d'études sérieuses, l'Académie a cru utile de proposer le sujet suivant :

Examen exhaustif des homélies conservées dans les manuscrits norvégiens et islandais et datant des XIIe et XIIIe siècles. On devra établir, dans la mesure du possible, les origines de ces homélies; étudier de très près le traitement qu'ont subi les originaux; et effectuer une comparaison détaillée des homélies norvégiennes et islandaises au double point de vue du contenu et de la langue.

Le délai accordé expire le 31 octobre 1921.

SUJET DE PHILOLOGIE CLASSIQUE

(PRIX: MÉDAILLE D'OR DE L'ACADÉMIE)

L'intérêt si vif pour les lettres grecques qui se répandit à Rome pendant le IIe siècle — encouragé par les empereurs romains à partir d'Hadrien —, et qui ne fut pas sans

rapport avec les tendances archaïsantes dans la littérature latine, n'a pas encore été traité à fond dans un ouvrage d'ensemble, quoique la littérature philologique possède déjà plusieurs contributions éparses à l'éclaircissement de cette question.

Une des principales sources d'information sur ce sujet sont les *Noctes Atticae* d'Aulu-Gelle. Cet auteur était le disciple des chefs du mouvement littéraire grécophile Fronton et Phavorinus, qui lui avaient déjà inspiré l'amour de la littérature des Grecs. Outre cela, il fit des études à Athènes, et son œuvre nous donne une idée nette de l'enseignement qu'on y recevait, enseignement dont nous trouvons par ailleurs des descriptions qui pourront être utilement rapprochées de celles fournies par Aulu-Gelle. D'autre part, les Nuits attiques nous renseignent sur l'étendue des connaissances que possédait leur auteur de la littérature grecque, et les nombreuses citations d'auteurs grecs sont d'un intérêt considérable au point de vue de la critique des textes dans les cas où elles ont été empruntées à des ouvrages conservés jusqu'à nos jours, outre que la forme corrompue sous laquelle elles se présentent dans nos manuscrits du moyen âge caractérise le niveau où se trouvait alors la connaissance de la langue grecque en Occident.

L'Académie, désirant susciter une recherche qui tiendrait compte de tous ces points de vue, a décidé de récompenser de sa médaille d'or un travail exhaustif sur la question suivante:

Partant d'une vue d'ensemble sur l'intérêt qui se manifestait à Rome, pendant le deuxième siècle de notre ère, à l'égard des travaux de l'esprit grec — et sur les conditions d'étude qu'offrait Athènes à cette époque —, étudier les connaissances d'Aulu-Gelle en fait de langue et de littérature grecques, de même que l'importance qu'offrent ses citations grecques pour la critique des textes conservés et pour l'éclaircissement des rapports de l'Occident, au moyen âge, avec la langue grecque.

Le délai accordé expire le 31 octobre 1921.

SECTION DES SCIENCES**SUJET DE MATHÉMATIQUES**

(PRIX : MÉDAILLE D'OR DE L'ACADÉMIE)

A l'aide des différences et des dérivées réciproques de T.-N. THIELE (Bulletin de l'Académie 1906), on peut formellement développer une fonction donnée en fonction continue, mais la recherche de la convergence de ces développements se fait encore, en grande partie, attendre. Or il y aurait un intérêt considérable à connaître comment les domaines de convergence de ces fractions continues dépendent des propriétés analytiques de la fonction correspondante aussi bien que des arguments qui figurent dans la fraction continue. C'est pourquoi l'Académie a décidé de mettre au concours une

Recherche sur les domaines de convergence des fractions continues de Thiele pour une classe étendue de fonctions. Il serait surtout intéressant d'étudier les cas où tous les arguments coïncident.

Le délai accordé expire le 31 octobre 1921.

SUJET DE BOTANIQUE

(PRIX : MÉDAILLE D'OR DE L'ACADÉMIE)

Le nombre est grand des recherches publiées jusqu'ici sur les fleurs cléistogames; cependant, sur beaucoup de points, notre connaissance est encore par trop incomplète. Il serait donc à souhaiter qu'une étude sérieuse vienne nous renseigner sur l'existence et la distribution dans la flore danoise de ces fleurs et sur les écarts qu'elles présentent avec les fleurs chasmogames des mêmes espèces, notamment en ce qui concerne: l'époque de leur apparition au cours de l'année et, par exemple, s'il existe de cléistogamie proprement dite pendant l'hiver chez les espèces fleurissant dans cette saison; leurs stations; les causes qui déterminent leur formation; leur morphologie et leur ontogénèse; l'évolution cytologique dans la formation de leur pollen,

dans la pollinisation, la fécondation et l'embryogénie; leur fructification et fécondité.

L'Académie attribuera sa médaille d'or à une réponse satisfaisante à ces question.

Le délai accordé expire le 31 octobre 1921.

LEGS CLASSEN

(PRIX : 800 COURONNES)

Depuis quelques années, nous avons connu de nouveau, en Danemark, des attaques assez sérieuses des *Simulium*. Nous ne savons rien des espèces de ce cousin qui se rencontrent dans notre pays, et d'une façon générale on peut dire que la biologie de tout ce groupe et notamment de ses stades les plus jeunes est très peu connue.

L'Académie désire donc provoquer une étude faunistique-biologique sur les espèces de *Simulium* habitant le Danemark, étude qui rendrait compte, dans la mesure du possible, du nombre des générations, de la ponte, de la copulation, du stade larvaire et de la nymphose. Il serait à désirer qu'une telle étude nous renseigne aussi sur le ou les moments de l'année où il y a avantage à combattre les insectes et sur les stades qu'il faut détruire de préférence.

La réponse devra être accompagnée de préparations et de dessins.

La délai accordé expire le 31 octobre 1921.

LEGS THOTT

(PRIX : 800 COURONNES)

Jusqu'à ces tout derniers temps, on ne trouvait dans les formations tertiaires du Jutland — abstraction faite des Diatomées — que de rares débris de plantes disséminés çà et là; mais depuis quelques années des quantités considérables de débris végétaux y ont été trouvées et recueillies, et comme il est probable que l'étude de ces fossiles sera

d'une grande importance pour la détermination de l'âge des assises en question et, par suite, pour l'idée d'ensemble que nous nous faisons de la structure géologique du Jutland, l'Académie met au concours une

Étude sur les fossiles de plantes supérieures qui se rencontrent dans le tertiaire danois.

Le délai expire le 31 octobre 1921.

LEGS SCHOU

(PRIX : 800 COURONNES)

L'existence de l'acide succinique dans l'organisme animal n'a été étudiée jusqu'ici que dans de rares recherches éparses et en partie contradictoires, et on n'a réalisé qu'un nombre insignifiant de déterminations quantitatives.

C'est pourquoi l'Académie a décidé d'affecter un prix de 800 couronnes, prélevé sur le legs Schou, à récompenser une recherche satisfaisante sur le sujet suivant :

Étudier, en s'appuyant sur des déterminations quantitatives, l'existence de l'acide succinique dans l'organisme tant à l'état normal que dans des cas pathologiques, en s'occupant surtout de sa présence dans l'intestin et prenant en considération les cas où un espace de temps considérable sépare le moment du décès et celui de l'examen du contenu intestinal, comme c'est souvent le cas dans les expertises chimico-légales.

Le délai accordé expire le 31 octobre 1921.

Les réponses aux questions de concours peuvent être rédigées en danois, en danois-norvégien, en suédois, en anglais, en allemand, en français ou en latin. Les mémoires ne porteront pas le nom de l'auteur, mais une devise, et seront accompagnés d'une enveloppe cachetée portant la même devise et renfermant le nom, la profession et l'adresse

du concurrent. Les membres danois de l'Académie ne sont pas admis à concourir. Le prix accordé à une réponse satisfaisante, lorsqu'aucun autre prix n'est spécifié, est la médaille d'or de l'Académie, d'une valeur de 320 couronnes (environ 440 francs).

Avant l'expiration du délai indiqué pour chaque question, les mémoires devront être adressés au secrétaire de l'Académie M. M. KNUDSEN, professeur à l'Université et à l'École Polytechnique de Copenhague. Les décisions seront publiées dans le mois de février suivant, après quoi les auteurs pourront retirer leur mémoires.

APERÇU DES TRAVAUX DE L'ACADÉMIE PENDANT L'ANNÉE JUIN 1919—MAI 1920

En juin 1919 l'Académie comptait 72 membres danois et 95 membres étrangers. Au cours de l'année la Société a perdu 3 membres danois, à savoir KR. KÅLUND, bibliothécaire, H.-G. ZEUTHEN, ancien professeur de mathématiques et L.-F.-A. WIMMER, ancien professeur de philologie nordique — et 7 membres étrangers, savoir S. SCHWENDENER, professeur de botanique à Berlin; GUSTAV RETZIUS, professeur d'histologie à Stockholm; F.-K. BRUGMANN, professeur de philologie indo-germanique à Leipzig, EMIL FISCHER, professeur de chimie à Berlin; JOHN WILLIAM STRUTT Lord RAYLEIGH, Chancellor of the University of Cambridge; WOLDEMAR VOIGT, professeur de physique à Gœttingue et WILH. PFEFFER, professeur de botanique à Leipzig.

A la séance du 9 avril 1920, l'Académie a reçu dans la section des Lettres deux membres danois, savoir MM. AAGE FRIIS, professeur d'histoire des pays du Nord (Rostgardianus), et FREDERIK POULSEN, inspecteur à la Glyptothèque de Copenhague; — et à titre de membres étrangers: MM. FR. C. ANDREAS, professeur de philologie orientale à l'université de Gœttingue; H. v. ARNIM, professeur de philologie classique à l'université de Francfort-sur-le-Mein; F.-E. BRUNOT, professeur de la langue française à la Sorbonne de Paris; Sir GEORGE A. GRIERSON, orientaliste, Camberley, Angleterre; GABRIEL HANOTAUX, de l'Académie française, historien, Paris; PIERRE JANET, de l'Institut, professeur de psychologie au Collège de France, Paris; W.-M. LINDSAY, professeur de philologie classique à l'université de Saint-Andrews, Écosse; HEINRICH MAIER, professeur de philosophie à l'université

de Heidelberg; ANTOINE MEILLET, professeur de philologie comparée au Collège de France, Directeur d'études à l'École pratique des hautes études, Paris; HENRI PIRENNE, professeur d'histoire à l'université de Gand; PIO RAJNA, professeur de philologie romane à l'université de Florence; ANTOINE THOMAS, de l'Institut, professeur de philologie romane à la Sorbonne, Paris; GIROLAMO VITELLI, professeur de philologie classique à l'université de Florence. — Dans la section des Sciences, l'Académie a reçu deux membres danois, savoir MM. VILH. ELLERMANN, professeur de médecine légale, et TH. MORTENSEN, inspecteur au Musée de Zoologie; et à titre de membres étrangers MM. GEORGE D. BIRKHOFF, professeur de mathématiques à l'université Harvard, Cambridge, U. S. A.; JULES BORDET, directeur de l'Institut Pasteur, Bruxelles; Mme MARIE CURIE, professeur de physique à la Sorbonne, Paris; MM. ALBERT EINSTEIN, professeur de physique théorique à l'Institut Kaiser-Wilhelm, Berlin; ALFRED LACROIX, professeur de minéralogie au Musée d'Histoire Naturelle, Paris; HENRI LEBESGUE, professeur de mathématiques au Collège de France, Paris; HANS MEYER, professeur de pharmacologie à l'université de Vienne; HEIKE KAMERLINGH ONNES, professeur de physique à l'université de Leyde; MAX PLANCK, professeur de physique théorique à l'université de Berlin, THEODORE W. RICHARDS, professeur de chimie à l'université Harvard, Cambridge, U. S. A.; ÉMILE ROUX, directeur de l'Institut Pasteur, Paris; Sir ERNEST RUTHERFORD, professeur de physique à l'université de Cambridge, Angleterre; Sir JOSEPH JOHN THOMSON, ancien professeur de physique, Londres; E. WIEDEMANN, professeur de physique à l'université d'Erlangen; RICHARD M. WILLSTÄTTER, professeur de chimie à l'université de Munich.

L'Académie comptait donc à la fin de l'année 73 membres danois et 116 membres étrangers. Sur ces nombres 30 membres danois et 54 membres étrangers appartenaient à la section des Lettres, tandis que la section des Sciences comprenait 43 membres danois et 62 membres étrangers.

M. F. BUHL a été réélu *président de la section des Lettres* pour les 3 ans à suivre. M. S.-P.-L. SØRENSEN a été réélu *président de la section des Sciences*.

M. W.-L. JOHANNSEN a été réélu *caissier* pour les 5 ans à suivre.

M. KR. ERSLEV a été réélu membre de la *Commission des fonds* pour les 4 ans à suivre. M. J.-L.-W.-V. JENSEN a été réélu *président* de cette même commission.

M. TH. MADSEN a été réélu *réviseur* pour les 2 ans à suivre.

M. H. HØFFDING a été élu membre du *Comité San Cataldo* en remplacement de H.-G. ZEUTHEN décédé.

M. J.-T. HJELMSLEV a été réélu membre de la *Fondation Carlsberg* pour les 10 ans à suivre.

MM. OTTO JESPERSEN et N. BJERRUM ont été élus membres de la direction de la *Fondation Rask-Oersted*.

Sans compter 2 séances extraordinaires convoquées pour discuter l'adhésion de l'Académie à »l'Union Académique Internationale«, l'Académie a tenu au cours de l'année, 11 séances ordinaires où ont été faites 25 communications scientifiques, savoir:

- ¹⁷/₁₀ 19. M. M.-CL. GERTZ, Les inscriptions sépulcrales sur Valdemar I dans l'église de Ringsted.
— M. H. BOHR présente un mémoire de JUL. PÁL: Über ein elementares Variationsproblem. (C*.)¹
- ³¹/₁₀ 19. M. HOLGER PEDERSEN, Les formes en -s dans les systèmes verbaux latin et indo-européen. (C.)
— M. KR. SANDFELD présente son Lexique des Mémoires de Philippe de Commines traduits par Hans Mogensen (suivi d'un aperçu de la langue de l'époque.)

¹ L'apposition d'un (M.) ou d'un (C.) après le titre de la communication indique que son auteur l'a destinée à l'insertion aux *Mémoires* ou dans les *Communications* de l'Académie. Un astérisque (M.* ou C.*) désigne que la communication a été imprimée dans l'année courante.

- ¹²/₁₂ 19. M. C. WESEBERG-LUND, Sur la faunistique et la biologie des culicidées. (M.)
- M. CHR. SARAUW, Le Faust de Goethe dans les années 1788—89. (C.)*
 - M. ARTHUR CHRISTENSEN, Un mémoire persan sur la magie attribuée aux versets du Coran. (C.)
- ¹⁶/₁ 20. M. K.-F. KINCH, Le tombeau de Niausta (présenté par M. J.-L. HEIBERG). (M.)
- M. H. HÖFFDING, Quelques remarques sur le Parménide de Platon. (C.)*
 - M. K. PRYTZ, Millimètre étalonné par des interférences. (C.)
- ¹³/₂ 20. M. N. BOHR, L'action réciproque de la lumière et du choc.
- Le secrétaire présente un mémoire de M. C. RAUNKLÆR sur Les écureuils, les souris et les pommes de pin (C.) et du même auteur: Les aubépines dans la plaine de l'Ermitage (près Copenhague); Études sur les iso-réagissants (espèces élémentaires). (C.)
- ²⁷/₂ 20. M. F. JÓNSSON présente son ouvrage sur Les mœurs et la langue norvégico-islandaises aux IXe et Xe siècles. (C.)
- M. C. JUEL présente sa Note über die paaren Zweige einer ebenen Elementarkurve vierter Ordnung. (C.)
 - Le même présente son mémoire: Die Elementarfläche dritter Ordnung mit vier Doppelpunkten. (C.)
 - M. C. WESEBERG-LUND présente un ouvrage par O. LUNDBLAD: Süßwasseracarinen Dänemarks. (M.)
- ¹²/₃ 20. M. KR. NYROP présente Quelques études grammaticales et étymologiques sur la langue française (effets d'analogie dans la syntaxe, étymologie du mot »gueules« etc.) (C.)
- ²⁶/₃ 20. M. JOHS. BOCK présente le chapitre sur »Die Purinderivate« dans le Handbuch der experimentellen Pharmakologie II. 1.
- Le même présente un mémoire Sur le dégagement

des phosphates dans la diurèse de purin. (Recherches faites en collaboration avec M. P. IVERSEN.) (C.)

- $\frac{9}{4}$ 20. M. EUG. WARMING, Traits fondamentaux d'un système des modes d'existence. (C.)
- $\frac{23}{4}$ 20. M. V. HENRIQUES, Sur les phénomènes électriques produits par la contraction des muscles.
- M. C. WESENBURG-LUND, Les anophélides de Danemark et leur importance pour les épidémies de fièvre intermittente. (C.)
- $\frac{7}{5}$ 20. M. L. KOLDERUP ROSENVINGE, La position spirale chez quelques algues rouges. (C.)
- M. A.-B. DRACHMANN, Sagonte et la frontière de l'Ébre dans les négociations entre Rome et Carthage 220—218. (C.)

Trois allocutions ont été prononcées en l'honneur de membres décédés de l'Académie: $\frac{17}{10}$ 19 M. F. JÓNSSON a parlé sur KR. KÅLUND; $\frac{16}{1}$ 20 M. C. JUEL a parlé sur H. G. ZEUTHEN; $\frac{7}{5}$ 20 M. F. JÓNSSON a parlé sur L. F. A. WIMMER.

Sa Majesté le Roi, protecteur de l'Académie, a assisté à la séance du 13 février 1920.

L'Académie a admis à la publication dans ces *Mémoires* les travaux suivants:

KNUD JENSEN et JENS LIND: Bidrag til det danske Markukrudts Indvandringshistorie og Levesæt (Études relatives à l'immigration et les modes d'existence des mauvaises herbes dans les champs cultivés du Danemark);

O. LUNDBLAD, Süßwasseracarinen Dänemarks; et à la publication aux *Communications*:

HELGE HOLST, Die kausale Relativitätsforderung und Einsteins Relativitätstheorie.

TH. THORKESSON, Undersøgelse af nogle varme Kilder paa Nordisland (Exploration de quelques sources d'eau chaude au nord de l'Islande);

- GUÐMUNDUR G. BÁRDARSON, Den marine Molluskfauna ved Vestkysten af Island (La faune marine des mollusques sur la côte ouest de l'Islande);
- SOPHUS WEBER, Et Metals Fordampningshastighed i en Luftart (La vitesse de vaporation d'un métal entouré d'un gaz);
- SOPHUS WEBER, Kvægsølvets kritiske Konstanter (Les constantes critiques du mercure);
- JUL. PÁL, Ein elementares Variationsproblem.
- JOHS. MOLLERUP, Talfølgens Konvergens ved fjærne Middelværdier (La convergence de la suite des nombres par des moyennes éloignées);
- H. RØRDAM, Benzoe- og Toluylsyrrernes absolute Affinitet overfor en og samme Base (L'affinité absolue des acides benzoïques et des acides de toluyle pour une même base).
- VALD. LARSEN, Bertrands Problem (Le problème Bertrand).

Le prix (médaille d'or de l'Académie) proposé en 1918 pour un mémoire sur Les coefficients de la distribution de l'urée, a été décerné à M. K.-L. GAD-ANDRESEN.

Quant au prix de 800 couronnes (Legs Thott) proposé en 1918 pour un mémoire sur Les pâturages communaux, on a décidé de ne pas en faire attribution; mais on a accordé à M. JOHS. GRØNTVED, auteur d'une réponse de la dite question, une récompense de 600 couronnes.

Un autre prix de 800 couronnes (Legs Classen) a été proposé en 1918 pour un ouvrage sur Les invertébrés de fond dans les lacs d'eau douce. Aucune des réponses provoquées par ce sujet n'a obtenu le prix proposé, mais on a décerné à M. K.-S. BARDENFLETH pour sa réponse une récompense de 400 couronnes.

M. TH. THORKELSSON a obtenu la *médaille d'argent* de l'Académie pour son mémoire mentionné ci-dessus.

A la séance du 3 octobre 1919 l'Académie résolut d'adhérer à l'*Union Académique Internationale*. L'Académie se fit représenter (par MM. J.-L. HEIBERG et O. JESPERSEN)

à la séance constitutive de l'Union à Paris, 15 octobre 1919, où l'on adopta les statuts communiqués ci-dessus (voir la p. 41—48).

A la séance du 26 mars 1920 l'Académie a résolu d'adhérer également à l'*International Research Council*. Les statuts de cette institution sont imprimés ci-dessus à la p. 30—36.

La *Commission nommée pour l'enregistrement des sources littéraires étrangères de l'histoire du Danemark* a adressé un Rapport sur son activité pendant l'année 1919 (voir la p. 113—14).

La *Direction de la Fondation Carlsberg* a adressé un Rapport sur l'activité de cette Fondation pendant l'exercice de 1918—19 (voir la p. 115—49).

Le budget de l'État pour l'année 1920—21 accorde à l'Académie Royale une subvention de 73,500 couronnes.

La *Fondation Rask-Oersted* a accordé à l'Académie un versement de 10,000 couronnes.

SAG- OG NAVNEFORTEGNELSE

- ÅBO AKADEMI, Lykønskning til dets Indvielsesfest 24.
- AFHANDLINGER AF IKKE-MEDLEMMER antages til Offentliggørelse 24, 26, 39, 51, 52, 58—59,.
- ANDREAS, FR. C., Prof., Göttingen, opt. som udenl. Medl. 55.
- ANDRESEN, K. L. GAD., vinder Selsk, Guldmed. 49.
- ARNIM, H. v., Prof., Frankfurt a. M. opt. som udenl. Medl. 55.
- BÁRÐARSSON, GUÐM., Afhdl. »Den marine Molluskfauna ved Vestkysten af Island« opt. i Medd. 39.
- BARDENFLETH, K. S., Adjunkt, faar Opmuntringspræmie for en Prisaafhdl. 50, 54.
- BERLIN, Preussische Akademie i, se: International Association af Akademier.
- BERN, Paatænkt Konference i, se: International Research Council.
- BJERRUM, N., vælges til Medl. af Rask-Ørsted Fondets Bestyr. 25, Medl. af Finansudvalg 39
- BIRKHOFF, GEORGE D., Prof., Harvard Univ., opt. som udenl. Medl. 56.
- BOAS, J. E. V., Afhdl. »Einige Bemerkungen über die Hand des Menschen« udk. i Medd. 151.
- BOCK, JOHS., forelægger 1: »Die Purinderivate«, 2: »Udskillelsen af Fosfater ved Purindiuresen« (udf. i Forening med P. Iversen) 52.
- BOGLISTER skal ikke længere trykkes 50.
- BOHR, HARALD, forelægger Afhdl. af J. Pál 24.
- BOHR, NIELS, Medd. om Vekselvirkning mellem Lys og Stof 49.
- BORDET, JULES, Bruxelles, opt. som udenl. Medl. 56.
- BRAHE, TYGE, se: Hinrichs, G.
- BRUGMANN, F. K., Selsk. Medl., død 23.
- BRUNOT, F.-E., Prof., Paris, opt. som udenl. Medl. 55.
- BRUXELLES, Société des Bollandistes træder i Bytteforb. m. Selsk. 57.

- BRØNSTED, J. N., Afhdl. »On the Solubility of Salts in Salt Solutions« udk. i Medd. 151.
- BUDGET for 1920 vedtages 38, trykt 95—97.
- BUHL, FR., genvælges til Formand for den hist.-fil. Klasse 52.
- BYTTEFORBINDELSER indgaas 24, 51, 57, 59.
- CARLSBERGFONDETS DIREKTION 18, indsender Beretn. om Udg. af Øresunds- og Bæltetoldregnskaber 48, om sin Virksomhed i 1918—19 60, trykt 115—149, J. T. Hjelmslev genvælges til Medl. 58.
- CARLSBERGLABORATORIET tilsender Selsk. sine Meddelelser 25.
- CHRISTENSEN, ARTHUR, Afhdl. om Smeden Käväh etc. udk. i Medd. 150, Medd. om en persisk Afhdl. om Koranversenes Magi 27.
- CHRISTENSEN, CARL, Mag. sc., Afhdl. »A Monograph of the Genus Dryopteris«. II. udk. i Skr. 152.
- CHRISTIAN X, KONG, takker for tilsendt Gruppebillede 25, overværer Selskabets Møde 48.
- CHRISTIANSSEN, C. (og Johanne Christiansen), Afhdl. »Experimentalundersøgelser over Gnidningselektricitetens Oprindelse VII og VIII« udk. i Medd. 151.
- CHRISTIANSSEN, J. A., Afhdl. »On the Reaction between Hydrogen und Bromine« udk. i Medd. 150.
- CHRISTIANSSEN, JOHANNE, se: Christiansen, C.
- CLASSENSKE LEGAT, Prisopg. stilles 49, trykt 110, fransk Overs. 184. Besvarelse bedømmes 49—50, trykt 104—106.
- CURIE, MARIE, Prof., Paris, opt. som udenl. Medl. 56.
- DANZIG, Technische Hochschule i, træder i Bytteforb. m. Selsk. 59.
- DEMANT-HATT, EMILIE, se: Ture, Johan.
- DRACHMANN, A. B., Medd. om Sagunt og Ebrogrænsen 220—218 60.
- EINSTEIN, ALBERT, Prof., Berlin, opt. som udenl. Medl. 56.
- ELLERMANN, VILH., Prof., opt. som Medl. 56.
- ERSLEV, KR., Medl. af Udvalgt f. intern. vid. Samarb. 21, genvælges til Medl. af Kassekomm. 58, Medl. af Udvalg ang. Maleri af Jul. Thomsen 60.
- FAURHOLT, CARL, Afhdl. »Über den Nachweis von Chlorid neben Bromid« udk. i Medd. 151.
- FINANSUDVALG nedsættes 38—39, indsender Andragende til Regering og Rigsdag 41.
- FISCHER, E., Selsk. Medl., død 24.
- FRIIS, AAGE, Prof., opt. som Medl. 55.
- GELLIUS' KENDSKAB TIL GRÆSK SPROG OG LITTERATUR, Prisopg. herom stilles 107—108.
- GERTZ, M. CL., Medd. om Gravskrifter i Ringsted 24, faar Understøttelse til Udg. af »Scr. min. hist. Dan. medii ævi« 38.

- GRIERSSON, Sir GEORGE A., Camberley, opt. som udenl. Medl. 55.
- GRØNTVED, JOHS., Cand. mag., faar Opmuntringspræmie for en Prisafhdl. 49, 54.
- GULDMEDAILLE, Selskabets, vindes af K. L. Gad Andresen 49.
- GÆSTER tilstede i Selsk. Møder 59.
- HANOTAUX, GABRIEL, Paris, opt. som udenl. Medl. 55.
- HARTMANN, JUL., Dr. techn., Afhdl. »Om en ny Metode til Frembringelse af Lydsvingninger« udk. i Medd. 150, Afhdl. »Overfladespændingens Indflydelse ved Udstømning af en Vædske i Straaleform« udk. i Medd. 151.
- HEIBERG, J. L., Medl. af Udv. f. intern. vid. Samarb. 21, Delegeret ved UAI's Møde 1919 23, aflægger Beretn. 25, Delegeret ved UAI's Møde 1920 50, forelægger et Arbejde af K. F. Kinch (Niausta-Graven) 40, foreslaar det udg. af Selsk. 59.
- HENRIQUES, V., bedømmer Prisafhdl. 49, Medd. om de elektriske Fænomener ved Muskelkontraktionen 58.
- HJELMSLEV, J. T., genvælges til Medl. af Carlsbergf. Direktion 58.
- HINRICH, GUSTAVUS, tilsender Selsk. Gave til Mindesmærke for Tyge Brahe 24.
- HISTORISK-FILOSOFISK KLASSE foreslaar Delegerede til UAI's Møde 50, genvælger Buhl til Formand 52.
- HOLST, HELGE, Afhdl. »Die kausale Relativitätsforderung und Einsteins Relativitätstheorie« opt. i Medd. 24, udk. 151.
- HOMOLLE, THÉOPHILE, UAI's Sekretær 21, 22.
- HØFFDING, H., Medd. om den platoniske Dialog Parmenides 41, udk. i Medd. 150, indvælges i San Cataldo-Komiteen 51.
- INNSBRUCK, Naturwissenschaftlich-medizinischer Verein i, lykønskes til 50-Aarsfest 54.
- INTERNATIONAL ASSOCIATION AF AKADEMIER, Spørgsmaal fra Akademiet i Berlin ang. Ophævelsen af, 37—38, Svar udsættes 38, afgives 57.
- INTERNATIONAL RESEARCH COUNCIL, Indbydelse (ved dets Sekretær Arthur Schuster) til at indtræde i, 27—29, Statutter 30—36, Indbydelse fra Schweizerische Naturforschende Gesellschaft til Konference i Bern om Indtrædelse i IRC 37, modtages 38, Svar til IRC udsættes 38, Konferencen bortfalder 52—53, Selsk. tiltræder IRC 53—54.
- INTERNATIONALT VIDENSKABELIGT SAMARBEJDE, UDVALG FOR, nedsættes 21, foreslaar at tiltræde UAI 22, forelægger Forslag 38, afgiver Beretn. 52, foreslaar at tiltræde ICR 53.
- IVERSEN, P., se: Bock, Johs.
- JANET, PIERRE, Prof., Paris, opt. som udenl. Medl. 55.
- JENSEN, J. L. W. V., genvælges til Formand for Kassekommiss. 60, Medl. af Udv. ang. Maleri af Jul. Thomsen 60.

- JESPERSEN, OTTO, Delegeret ved UAI's Møde 1919 23, aflægger Beretn. 25, Delegeret ved UAI's Møde 1920 50, vælges til Medl. af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse 25, Medl. af Finansudvalg 39.
- JESSEN, KNUD, og JENS LIND: Afhdl. »Bidrag til det danske Markukrudts Indvandringshistorie og Levesæt« opt. i Skrifterne 58.
- JOHANNSEN, W., repræs. Selsk. ved Rostocks Universitets 500-Aarsfest 24, genvælges til Kasserer 58.
- JÓNSSON, FINNUR, taler Mindeord over Kr. Kålund 24, trykt 61—65, over L. F. A. Wimmer 60, trykt 79—90, forelægger »Norsk—islandske Kultur- og Sprogforhold i 9.—10. Aarh.« 51.
- JUEL, C., Mindeord over H. G. Zeuthen 40, trykt 67—77, forelægger 1: Die paaren Zweige einer ebenen Elementarkurve 4. Ordn.; 2: Elementarfläche 3. Ordn. mit 4 Doppelpunkten 50.
- KÅLUND, KR., Selsk. Medl., død 23, F. Jónssons Mindeord 24, trykte 61—65.
- KAMERLINGH ONNES, HEIKE, Prof., Leiden, opt. som udenl. Medl. 56.
- KASSEKOMMISSIONEN 16—17, forelægger Budget 38, forelægger Regnskab 52, anbefaler Bevilling 58, Kr. Erslev genvælges 58, Medlemmerne indvælges i Finansudvalg 39, J. L. W. V. Jensen genvælges til Formand 60, Formanden indvælges i Udvalg til Erhvervelse af et Maleri af Jul. Thomsen 60.
- KASSERER, Selsk., 16, Medl. af Finansudvalg 39, W. Johannsen genvælges 58.
- KINCH, K. F., Arbejde om Niausta-Graven forelægges af J. L. Heiberg 40, Selsk. vedtager at udgive det 59.
- KLASSEFORMÆND, F. Buhl og S. P. L. Sørensen genvælges 52.
- KLEISTOGAME BLOMSTER, Prisopg. herom stilles 109—110.
- KOCK, A., Selsk. udenl. Medl., tilstede i Møde 59.
- KRABBE, KNUD H., Afhdl. »Bidrag til Kundskaben om Corpus pineale hos Pattedyr« udk. i Medd. 151.
- KROGH, AUG., bedømmer Prisafhdl. 49.
- KROMAN, K., Afhdl. »Mathematics and the Theory of Science« udk. i Medd. 150.
- KVÆGMYG, Prisopg. herom stilles for det Class. Legat 110.
- KYOTO, Schola medicinalis Universitatis Imperialis i, træder i Bytteforb. med Selsk. 24.
- KÆDEBRØKERS KONVERGENSOMRAADER, Prisopg. herom stilles 109.
- LACROIX, ALFRED, Prof., Paris, opt. som udenl. Medl. 56.
- LANGE, H. O., Medl. af Udv. for intern. vid. Samarb. 21, Medl. af Finansudvalg 39.
- LARSEN, KNUD, Kunstmaler, se: Præsident, Selsk.

- LARSEN, VALD., afd. Adjunkt, Afhdl. »Bertrands Problem« opt. i Medd. 59.
- LEBESGUE, HENRI, Prof., Paris, opt. som udenl. Medl. 56.
- LEFFLER, G. MITTAG-, Selsk. Medl., Afhdl. »Talet« udk. i Medd. 151.
- LIND, JENS, se: Jessen, Knud.
- LINDSAY, W. M., Prof., St. Andrews, opt. som udenl. Medl. 55.
- LOUVAIN, Komité for Genrejsn. af Universitetsbiblioteket i, faar overladt en Del af Selsk. Publikationer 39.
- LUNDBLAD, O., Afhdl. »Die Süßwasseracarinen Dänemarks« forelægges af C. Wesenberg-Lund 51, opt. i Skrifterne 58.
- MADRID, Academia Española, Forslag om Bytteforb. med, 24.
- MADSEN, TH., Medd. af Udvalg f. intern. vid. Samarbejde 21, genvælges til Revisor 59.
- MAIER, HEINRICH, Prof., Heidelberg, opt. som udenl. Medl. 55.
- MEDLEMMER i Maj 1920: 1—15, Tilgang af Medl. 55—56, Afgang af Medl. 23, 24, 40, 49, 60.
- MEILLET, ANTOINE, Prof., Paris, opt. som udenl. Medl. 55.
- MEYER, HANS, Prof., Wien, opt. som udenl. Medl. 56.
- MOLLERUP, JOHS., Prof., Afhdl. »Talfølgens Konvergens ved fjerne Middelværdier« opt. i Medd. 51—52.
- MORTENSEN, TH., Museumsinspektør, opt. som Medl. 56.
- MØDE, SELSKABETS, bortfalder 26, 48. Ekstraordinære Møder 19—23.
- NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISK KLASSE genvælger S. P. L. Sørensen til Formand 52.
- NYROP, KR., forelægger Grammatikalske og etymologiske Studier vedr. Fransk 51.
- NØRLUND, N. E., Medl. af Udvalg f. intern. vid. Samarb. 21.
- ORLA-JENSEN, S., Prof., Afhdl. »The Lactic Acid Bacteria« udk. i Skr. 152.
- ORLÉANS, Société archéologique et historique i, træder i Bytteforb. m. Selsk. 51.
- OSTENFELD, C. HANSEN, bedømmer Prisafhd. 49.
- OVERDREV, Prisopg. for det Thottske Legat 1918, Besvarelse bedømmes 49.
- OVERSIGT over Selsk. Forhdl. udkommer 150.
- PÁL, JUL., Afhdl. »Über ein elementares Variationsproblem« forelægges af H. Bohr 24, antages til Offentligg. 39, udk. i Medd. 151.
- PEDERSEN, HOLGER, Medd. om »s-Formerne i det latinske og det indoeurop. Verbalsystem« 25.
- PETERSEN, C. G. JOHS., bedømmer Prisbesvarelse 49—50.
- PETERSEN, JUL., Prof., se: Polyteknisk Lærestalts kemiske Laboratorium.

- PFEFFER, WILH., Selsk. Medl., død 49.
- PIRENNE, HENRI, Prof., Gand, opt. som udenl. Medl. 55.
- PLANCK, MAX, Prof., Berlin, opt. som udenl. Medl. 56.
- POLYTEKNISK LÆREANSTALTS KEMISKE LABORATORIUM (ved Jul. Petersen) laaner Platin af Selsk. 50.
- POULSEN, FREDERIK, Dr. phil., opt. som Medl. 55.
- PRISOPGAVER stilles 49, trykte 107—112, fransk Oversættelse 181—186.
Indleveringsfrist forlænges 26, Bedømmelse af indk. Besvarelser 49—50, trykt 98—106.
- PRYTZ, K., Medd. om Interferens-Millimeteretalon 41.
- PRÆDIKENER, NORSK—ISL. FRA 12.—13. AARH., Prisopg. herom stilles 107.
- PRÆSIDENT, Selsk., 16, er fraværende 19, 40, 50, 58, 59, byder Medl. Velkommen 23, udtaler Nytaarsønsker og mindes H. G. Zeuthens Virksomhed i Selsk. 40, byder Kongen Velkommen 48, bestemmer at en Afhdl. skal trykkes 24, hans Portræt (udført af Knud Larsen) overleveres til Selsk. 26, foreslaar Finansudvalg og bliver Medl. af det 38—39, foreslaar Udvalg ang. Maleri af Jul. Thomsen 60.
- RAJNA, PIO, Prof., Firenze, opt. som udenl. Medl. 55.
- RASK-ØRSTED FOND, Selskabet vælger 2 Medl. af dets Bestyr. 25, det yder Selsk. et Tilskud 59.
- RAUNKLÆR, C., Medd. (ved Sekretæren) om 1: »Egern, Mus og Grankogler«, 2: »Eremitageslettens Tjørne« 49, bedømmer Prisafhdl. 49.
- RAYLEIGH, JOHN W. STRUTT Lord, Selsk. Medl., død 40.
- RAVSYRENS FOREKOMST I ORGANISMEN, Prisopg. herom stilles for det Schouske Legat 111.
- REDAKTØR, Selsk., 16, Medl. af Finansudvalg 39.
- REGISTRERING AF LITTERÆRE KILDER TIL DANSK HISTORIE I UDLANDET, Kommissionen afgiver Beretn. for 1919 50, trykt 113—114.
- REGNSKABSOVERSIGT forelægges 52, trykt 91—94.
- RETZIUS, G., Selsk. Medl., død 23.
- REVISORER, Selskabets, 17, Th. Madsen genvælges 58.
- RICHARDS, TH. W., Prof., Harvard Univ., opt. som udenl. Medl. 56.
- ROSENVINGE, L. KOLDERUP, Medd. om Spiralstillingen hos nogle Rødalger 60.
- ROSTOCK, Universitetet i, W. Johannsen overbringer Adresse til dets 500-Aarsfest 24.
- ROUX, ÉMILE, Paris, opt. som udenl. Medl. 56.
- RUTHERFORD, Sir ERNEST, Prof., Cambridge, opt. som udenl. Medl. 56.

- RØRDAM, H. N. K., Mag. sc., Afhdl. »Benzoe- og Toluylsyrernes absolute Affinitet overfor en og samme Base« opt. i Medd. 51—52, udk. 151.
- SAN CATALDO-KOMITEEN, H. Høffding vælges til Medl. 51.
- SANDBELD, KR., forelægger Ordbog til Hans Mogensens Overs. af Commines 25.
- SARAUW, CHR., Medd. om Goethes Faust i Aarene 1788—89 27, udk. i Medd. 150.
- SCHMIDT, JOHS., Medl. af Udvalg f. internat. vid. Samarb. 21.
- SCHOUS LEGAT, Prisopg. for, stilles 111, fransk Overs. 185.
- SCHUSTER, ARTHUR, se: International Research Council.
- SCHWEIZERISCHE NATURFORSCHENDE GESELLSCHAFT se: International Research Council.
- SCHWENDENER, S., Selsk. Medl., død 23.
- SEKRETÆR, Selsk., 16, Medd. af Udval. f. Intern. vid. Samarb. 21, skal forhandle med Kbhs. Magistrat om Mindesmærke for Tyge Brahe 24, Medl. af Finansudvalg 39, forelægger Afhdl. af Raunkiær 49, Medl. af Udvalg ang. Maleri af Jul. Thomsen 60.
- SKRIFTER, Selsk., udkommer 152.Æ
- STATSTILSKUD, Andragende om, indgives 41, bevilges 56, 59.
- STEENSTRUP, JOHANNES, »L'Origine des chansons populaires danoises et leur plus ancienne époque« (Résumé af Medd. ²⁸/₂ 1919) trykt 163—179.
- STOCKHOLM, Vetenskaps Akademien i, vil deltage i Konferencen i Bern 52.
- SØLVMEDAILLE, Selsk., tildeles Th. Thorkelsson 39.
- SØRENSEN, S. P. L., leder Mødet 19, 40, 50, 58, 59, Medl. af Udvalg for intern. vid. Samarb. 21, afgiver Beretning om Finansudvalget 41, genvælges til Formand for den naturv.-math. Klasse 52, aflægger Beretning fra Udvalget for intern. vid. Samarb. 52—53.
- TERTIÆR, HØJERE PLANTER I DANMARKS, Prisopg. herom stilles for det Thottske Leg. 110—111.
- THOMAS, ANTOINE, Prof., Paris, opt. som udenl. Medl. 55.
- THOMSEN, JUL., Selsk. tidl. Præsident, Udvalg ang. Erhvervelse af Maleri af ham nedsættes 60.
- THOMSON, SIR JOSEPH JOHN, London, opt. som udenl. Medl. 56.
- THORKELSSON, TH., Justerdirektør, Afhdl. »Undersøgelse af nogle varme Kilder paa Nordisland« opt. i Medd. 26, belønnes med Selsk. Sølvmedaille 39, udk. 151.
- THORODDSEN, TH., Medl. af Udvalg f. intern. vid. Samarb. 21.
- THOTT'SKE LEGAT, Prisopg. udsættes 49, trykt 110—111, fransk Oversættelse heraf 184, Besvarelse bedømmes 49, trykt 101—103.

- TILLIDSHVERV, Selskabets, og Indehavernes Funktionstider 16—18.
- TORINO, Società Piemontese di Archeologia e Belle Arti træder i Bytteforb. med Selsk. 24.
- TSCHERNING, M., Prof., Afhdl. »La théorie de Gauss appliquée à la refraction par incidence oblique«, udk. i Medd. 150.
- TURI, JOHAN, og PER TURI, Afhdl. »Lappish Texts, edited by Emilie Demant-Hatt« udk. i Skr. 152.
- UNDERVISNINGSMINISTERIET anmoder Selsk. om at vælge to Medl. af Rask-Ørsted Fondets Bestyr. 25, meddeler, at der er bevilget Selsk. Statstilskud 56, 59.
- UNION ACADÉMIQUE INTERNATIONALE, Indbydelse til at indtræde i, 19—21, modtages 22—23, Delegerede til konstituerende Møde valgte 23, aflægger Beretn. om Mødet 25, Statuter 41—48, Delegerede til Mødet 1920 vælges 50.
- URINSTOFFETS FORDELINGSKOEFFICIENTER, Prisopg. 1918, Guldmed. for Besvarelse tildeles K. L. Gad Andresen 49.
- VAHL, M., Dr. phil., Afhdl. »The Growth-Form of some Plant-Formations of Southern Norway« udk. i Medd. 151.
- VALG af Embedsmænd 52, 58, 60.
- WARMING, EUG., Medd. om Grundlinier af et Livsformernes System 55.
- WEBER, SOPHUS, Dr. phil., 2 Afhdl. (1. »Et Metals Fordampningshastighed i en Luftart«; 2. »Note om Kvægsølvets kritiske Konstanter«) opt. i Medd. 39, udk. 151.
- WESENBERG-LUND, C., Medd. om Stikmygarternes Faunistik og Biologi 26, bedømmer Prisbesvarelse 49—50, forelægger Afhdl. af O. Lundblad 51, Medd. om danske Malariamyg 58.
- WIEDEMANN, E., Prof., Erlangen, opt. som udenl. Medl. 56.
- WILLSTÄTTER, RICHARD M., Prof., München, opt. som udenl. Medl. 56.
- WIMMER, L. F. A., Selsk. Medl., død 60, Mindeord af F. Jónsson 60, trykt 79—90.
- WINTHER, CHR., Afhdl. 1. »The Photochemical Decomposition of Hydrogen Peroxide«, 2. »The Photochemical Oxidation of Hydriodic Acid«, 3. »The Photochemical Efficiency of the absorbed Radiation« udk. i Medd. 150—151.
- VITELLI, GIROLAMO, Prof., Firenze, opt. som udenl. Medl. 56.
- VOIGT, WOLDEMAR, Selsk. Medl., død 40.
- ZENTRALBLATT, CHEMISCHES, faar Selsk. naturv.-math. Skrifter og math.-fys. og biol. Medd. 54.
- ZEUTHEN, H. G., Afhdl. »Sur l'origine de l'algèbre« udk. i Medd. 151, død 40, Mindeord af Præsidenten 40, af C. Juel 40, trykt 67—77, Selsk. udsender Medd. om hans Død 48.
-

SKRIFTER

UDGIVNE AF

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

1919—20:

Kr. Ø.

- Lappish Texts written by JOHAN TURI and PER TURI. With the cooperation of K. B. WIKLUND edited by EMILIE DEMANT-HATT. 1918—20. (Hist.-fil. Afd. 7. Række, IV. 2.) 12.00
- ORLA-JENSEN, S.: The Lactic Acid Bacteria. With 51 Plates. 1919. (Naturv.-math. Afd. 8. Række, V. 2.) 46.00
- CHRISTENSEN, CARL: A Monograph of the Genus Dryopteris. Part II. The tropical American Bipinnate-decompound Species. 1920. (Naturv.-math. Afd. 8. Række, VI. 1.) 8.25
-

HISTORISK-FILOLOGISKE MEDDELELSER

2. BIND:

Kr. Ø.

7. CHRISTENSEN, ARTHUR: Smeden Kāvāh og det gamle persiske Rigsbanner. 1919 0.85
8. SARAUW, CHR.: Goethes Faust i Aarene 1788—89. 1919 1.75
-

FILOSOFISKE MEDDELELSER

1. BIND:

Kr. Ø.

1. KROMAN, K.: Mathematics and the Theory of Science. 1920 1.90
2. HØFFDING, H.: Bemærkninger om den platoniske Dialog Parmenides. 1920. 2.10
-

BIOLOGISKE MEDDELELSER

1. BIND:

Kr. Ø.

13. VAHL, M.: The Growth-Forms of some Plant-Formations of Southern Norway. With one map. 1919. 1.50

2. BIND:

1. BOAS, J. E. V.: Einige Bemerkungen über die Hand des Menschen. 1919. 2.50
2. KRABBE, KNUD H.: Bidrag til Kundskaben om *Corpus Pineale* hos Pattedyrene. Med 7 Tavler. Avec un résumé en français. 1920.. 7.00
-

MATHEMATISK-FYSISKE MEDDELELSER

1. BIND:

	Kr. Ø.
13. HARTMANN, JUL.: Om en ny Metode til Frembringelse af Lydsvingninger. 1919	1.25
14. CHRISTIANSEN, J. A.: On the Reaction between Hydrogen and Bromine. 1919	0.65
15. TSCHERNING, M.: La théorie de Gauss appliquée à la réfraction par incidence oblique. 1919	1.25

2. BIND:

1. WINTHER, CHR.: The photochemical Decomposition of Hydrogen Peroxide. 1920	0.60
2. WINTHER, CHR.: The photochemical Oxidation of Hydriodic Acid. 1920	0.90
3. WINTHER, CHR.: The photochemical Efficiency of the absorbed Radiation. 1920	1.15
4. ZEUTHEN, H. G.: Sur l'origine de l'algèbre. 1919	2.25
5. MITTAG-LEFFLER, G.: Talet. Inledning till teorien för analytiska funktioner. 1920	2.00
6. CHRISTIANSEN, C. og CHRISTIANSEN, JOHANNE: Experimentalundersøgelser over Gnidningselektricitetens Oprindelse. VII. 1919	1.15
7. CHRISTIANSEN, C.: Experimentalundersøgelser over Gnidningselektricitetens Oprindelse. VIII. 1919	0.60
8. HARTMANN, JUL.: Overfladepændingens Indfyldelse ved Udstrømning af en Vædske i Straaleform. 1919	1.10
9. FAURHOLT, CARL: Über den Nachweis von Chlorid neben Bromid. 1919	0.50
10. BRØNSTED, J. N.: On the Solubility of Salts in Salt Solutions. Studies on Solubility I. 1919	1.50
11. HOLST, HELGE: Die kausale Relativitätsforderung und Einsteins Relativitätstheorie. 1919	2.00

3. BIND:

1. THORKELSSON, THORKELL: Undersøgelse af nogle varme Kilder paa Nordisland. 1920	1.00
2. PÅL, JULIUS: Über ein elementares Variationsproblem. 1920	1.15
3. WEBER, SOPHUS: Et Metals Fordampningshastighed i en Luftart. 1920	0.50
4. WEBER, SOPHUS: Note om Kvægsølvets kritiske Konstanter. 1920	0.40
7. RØRDAM, H. N. K.: Benzoe- og Toluylsyrernes absolute Affinitet overfor een og samme Base. 1920	1.00
